

Stockholms stads fattigvårdsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

Klara Västra Kyrkogata 3 A, C.; riks. 1096; allm. 80 16; sessionstid: i allmänhet andra tisdagen i månaden, vanligen kl. 6,30 e. m.

Det är egentligen först i början af förra århundradet och särskildt genom 1813 års fattigvårdsordning, som sträfvandena från myndigheternas sida att organisera Stockholms fattigvårds-väsen taga en beständare gestalt. Genom nämnda förordning sökte man finna en medelväg mellan de båda principerna: centralisation och de territoriella församlingarnas själfstyrelse. I denna fattigvårdslagstiftning gjordes en väsentlig förbättring genom utfärdandet af stadgan angående fattigvården i Stockholms stad af den 1 april 1843, hvarmed ett stort steg togs i riktning mot centralisation i förvaltningen. Den bättre ordning, som härigenom infördes, visade snart sin frukt, bland annat i upprättandet af förbättrade fattigvårdsanstalter. Då Stockholm erhöll sin nya kommunalförordning 1862, infördes i fråga om fattigvården fullständig centralisation i fattigvårdsförvaltningen. Sedan dess är fattigvården en Stadens gemensamma angelägenhet. Fattigvårdsstyrelser inom de särskilda församlingarna finnas ännu, men dessa lyda under den för hela Staden gemensamma Fattigvårdsnämnden, som är öfverstyrelse för Stockholms stads hela offentliga fattigvård. Fattigvårdsnämnden, som fick sin instruktion fastställd den 4 mars 1864, har att på tjänligaste sätt ordna och besörja den allmänna fattigvården jämte den därmed förenade tillsyn öfver sedlighet och ordning. Nämnden består numera af tolf ledamöter och åtta suppleanter, som väljas af Stadsfullmäktige för två år i sänder. Polismästaren är i kraft af sitt ämbete berättigad att öfvervara Nämndens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna, men icke i besluten. Nämnden utser inom sig ordförande för ett år i sänder. Öfverståhållaren förer ordet i Nämnden, då han är tillstädes, med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Nämnden sammanträder minst en gång i månaden.

Nämnden äger åt särskilda delegerade öfverlämna att i fråga om fattigvårds beviljande, intagning å Stadens fattigvårdsanstalter m. m. (se nedan) med Nämndens rätt besluta i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas.

Hos Nämnden är anställd en fattigvårdsinspektör. Honom åligger att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i hufvudstaden, verka för dess följ-

riktiga handhafvande och sunda utveckling, hos Fattigvårdsnämnden och de under densamma lydande styrelser göra de framställningar, hvilka till vinnaude häraf påkallas, samt bringa Nämndens beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Fattigvårdsinspektören skall och på begäran tillhandagå hufvudstadens enskilda barmhärtighetsinrättningar med erforderliga upplysningar och råd. Vid Nämndens och underlydande styrelseras sammanträden må inspektören närvara med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Frågor, rörande fattigvårds beviljande, som tillhöra Nämndens eller delegerades handläggning, skola beredas och föredragas af inspektören, hvilken det ock åligger att på Nämndens anmodan afgifva utlåtanden i öfriga frågor, som anses böra till honom hänskjutas. I fråga om utföndat af kontroll och ledning af den primära undersökningen rörande hjälpsökandes behof och personliga förhållanden, hvilken angelägenhet fortfarande tillhör rote-männen, äger inspektören öfverinseende likasom ock öfver användningen af det årsanslag, som fr. o. m. 1899 ställes till Fattigvårdsnämndens förfogande till ersättning åt särskildt anställda biträden vid undersökningen af ifrågasatta understöd. Fattigvårdsinspektören skall ock ombesörja, att öfver Stadens samtliga understödstagare register föres, så inrättadt, att däraf med lätthet kan vinnas upplysning om den fattigvård, som hvarje understödstagare beviljats.

Lagar m. m. Kungl. förordningen den 9 juni 1871 ang. fattigvård med ändringar den 11 febr. 1881, 12 juni 1885, 29 mars 1889, 16 nov. 1889, 18 maj 1894 och 31 dec. 1894. K. instruktionen för Stockholms stads fattigvårdsnämnd den 4 mars 1864 med ändringar den 13 nov. 1874 och 14 dec. 1883; enligt den sistnämnda fick Nämnden rätt att själf utse sin ordförande (förut endast vice ordförande, då öfverståhållaren var själfskrifven som ordinarie ordförande). En ytterligare ändring skedde genom K. kungörelsen den 22 dec. 1898, då antalet af Nämndens ledamöter med bibehållande af 8 suppleanter nedsattes från 16 till 12 och fattigvårdsinspektören tillkom.

Stat år 1911. Utgifter: 3,982,340 kr.; inkomster: 620,800 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande,

Sundberg, G. E., justitieråd,

Öfriga ledamöter.

- Alexanderson, C. A., bruksägare.
Berghel, A., prakt. läkare.
*Bratt, I., prakt. läkare, stadsfullm.
*Hirsch, O. S., ingenjör.
*af Klintberg, Gertrud M. K., fröken.
*Lagergren, C. H., grosshandlare.
Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.
Lundahl, Fr., apotekare.
Marcus, J. A. A., intendent.
*Petterson, C. A. Hj., f. d. handlande.
*Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm.

Suppleanter.

- *Nilson, A. G., direktör.
*Wedberg, Ebba Ch., fröken.
*Rystedt, C. G., civilingenjör.
Månsson, Gertrud K., handelsidkerska, stadsfullm.
Wassén, C., disponent, stadsfullm.
Pauli, Ebba H., fröken.
*Olander, G., klädeshandlande, stadsfullm.
Ringholm, K. E., fabrikör, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Alexanderson, C. A.; Lundahl, Fr.

Suppleanter.

Hirsch, O. S.; Wassberg, A.

Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Klara Västra Kyrkogata 3 A, C.; riks. 10 96; allm. 80 16; sessionstid: vanligen onsdagar kl. 1,15.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om fattigvårds beviljande med Nämndens rätt besluta i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas. Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård, hvilka utses för ett år i sänder, utgöras af ordförande, vice ordförande och en tredje ledamot samt tre suppleanter. Efter pröfning af de hjälpsökandes behof och i öfrigt förekommande omständigheter äga Delegerade:

att i Kommunens ålderdomshem till vård och åtnjutande af det underhåll, hvarom Fattigvårdsnämnden särskildt förordnar, intaga sådana fattiga, som i följd af ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behof af ständig hjälp. I följd af denna bestämmelse har förordnandet om intagning i ålderdomshem blifvit, för vinnande af större likformighet, öfverflyttadt från fattigvårdsstyrelserna och antalet platser i dessa anstalter sålunda numera gemensamt för hela Staden;

att till intagning å försörjningsinrättning, Stadens asyl för husvilla och Stadens anstalter för barn hänvisa sådana fattiga, som i följd af särskilda olycksfall, ihållande sjuklighet eller

andra dylika omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å sjukvårdsinrättning eller ålderdomshem intagas, eller och bevilja sådana behöfvande penningeunderstöd;

att till intagning å Allmänna barnhuset remittera barn under 6 års ålder; att till intagning i Stadens barnhem och uppfostringsanstalter meddela remisser, till Nämndens utackorderingsbyrå remittera sådana minderåriga, som anses böra för fattigvårdens räkning utackorderas, äfvensom förordna om vårdande genom vederbörande fattigvårdsstyrelses försorg och mot den uppfostringshjälp, som delegerade i hvarje fall bestämma, af de barn, för hvilka annan utväg anses icke kunna eller böra beredas; samt

att jämväl i öfriga understödsärenden, hvilka Fattigvårdsnämnden ej särskildt förbehållit sig, meddela beslut.

Fattigvårdsinspektören verkställer Delegerades beslut samt äger, under tiden mellan Delegerades sammanträden, å Delegerades vägnar vidtaga åtgärder i ärenden, som ej tåla uppskof.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för Delegerade för beviljande af fattigvård den 7 mars 1904.

Ledamöter.

Lagergren, C. H., ordförande; af Klintberg, Gertrud, M. K.; Petterson, C. A. Hj., vice ordförande.

Suppleanter.

Hirsch, O. S.; Månsson, Gertrud K.; Ringholm, K. E.

Protokollsförare.

Registratorn hos Fattigvårdsnämnden.

Fattigvårdsnämndens upphandlingskommission.

I likhet med Hälsovårdsnämnden har Fattigvårdsnämnden tillsatt en upphandlingskommission, hvilken äger att införda gemensamt anbud å vissa förnödenheter till Ålderdomshemmen, Arbetsinrättningen och Allmänna försörjningsinrättningen samt Asylerna för husvilla.

Kommissionen består af fem ledamöter och fem suppleanter, valda bland Fattigvårdsnämndens och ofvan uppräknade anstalters styrelses ledamöter. Fattigvårdsnämndens ledamot är ordförande. Kommissionen antager biträde och protokollsförare.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens reglemente för Kommissionen den 17 juni 1907, med ändringar den 11 febr. 1908.

Ledamöter.

Petterson, C. A. Hj. (för Fattigvårdsnämnden), ordf.; Eriksson, C. Th. (för Rosenlunds ålderdomshem); Gustafsson, G. Th. (för Arbetsinr.); af Klintberg, Gertrud M. K. (för Försörj-

ningsinr.); **Ohlsson**, J. E. (för Sabbatsbergs ålderdomshem).

Suppleanter.

Ahlberg, J. P. (för Rosenlunds ålderdomshem); **Hirsch**, O. S. (för Fattigvårdsnämnden); **Wellin**, Bertha (för Försörjningsinr.); **Lindqvist**, G. V. (för Sabbatsbergs ålderdomshem); **Nilson**, A. G. (för Arbetsinr.).

Fattigvårdsnämndens expedition.

Klara Västra Kyrkogata 3 A, C.; riks. 10 96; allm. 80 16; expeditionstid: 10—3.

Instruktioner. Stadsfullmäktiges instruktion för fattigvårdsinspektören den 8 nov. 1898, Fattigvårdsnämndens instruktioner för fattigvårdsinspektörsassistenten den 7 jan. 1902, sekreteraren, ombudsmannen och redogöraren den 21 nov. 1864, den vid Nämndens register anställda tjänstepersonal den 17 mars 1903, inventeringsmannen den 23 april 1907 samt de vid utredningsbyrå (numera tillsyningsmanexpeditionen) anställda tillsyningsmännen den 7 jan. 1902.

Stat år 1911. Utgifter: 127,200 kr.

Aflöningar m. m. Fattigvårdsinspektör: 6,500 kr., däraf lön 4,550 kr., tjygr 1,950 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Inspektörsassistent: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Sekreterare: arfvide 2,500 kr. Ombudsman, gemensam för Hälsovårds- och Fattigvårdsnämnderna: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. (hvaraf hälften här beräknas med 1,750 kr.). Registrator: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Redogörare: arfvide 3,000 kr. Förste kontorsskrifvare vid registret: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Andre kontorsskrifvare vid registret: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjygr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Till utarbete af uppgifter till mantalslängden 2,100 kr. Till juridiskt biträde vid Nämndens ombudsmanexpedition: 1,500 kr. Till biträde för varning af bettlare: 800 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., bostad och ved (200) samt dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr.; vaktmästare 1,000 kr., hyresbidrag 200 kr. samt dessutom 2 ålderstillägg å 100 kr. hvardera; extra vaktmästare: arfvide 1,000 kr. Till aflöning åt tillfälligt biträde hos Nämnden samt underlydande fattigvårdsstyrelser och inrättningar: 16,000 kr. Till ersättning af biträden vid undersökning med anledning af ifrågasatta fattigunderstöd: 18,500 kr. (utgår till s. k. tillsyningsmän med 1,200 kr. årligen för hvar samt 60 kr. årligen för hvar till spårvagns-

penningar). Till ersättning för verkställande af inventering vid Nämnden underlydande större inrättningar 1,500 kr.

Fattigvårdsinspektör.

Lindblom, F. G. A.; riks. 40 20; allm. 79 02; mottagningstid: 12—2.

Inspektörsassistent.

Nordfeldt, A. G.; riks. 139 51; allm. 195 31.

Sekreterare.

Wallerstedt, P. G. E.; riks. Norr 5 54; allm. 195 33; träffas säkrast 10—11.

Ombudsman.

Lagercrantz, C. G.; riks. 66 61; allm. 195 34; expeditionstid: 10—11,30.

Ombudsmannens biträde.

Lindstedt, G.

Registrator.

Moureau, N. C.; riks. 72 57; allm. 195 32; lämnar ur pensionsregistret bevis angående pensioner.

Redogörare.

Kellin, N. A.; riks. 71 58; allm. 243 80; expeditionstid: 9—10,30.

Förste kontorsskrifvare.

Blomquist, K. A.

Andre kontorsskrifvare.

Nilson, A., tjl. (för uppdrag att utarbete uppgifter till mantalslängden), tf. **Lagergren**, R. J. (se nedan).

E. o. tjänstemän.

Molin, A.; **Ahlgren**, R. L.; **Öström**, J. N. H.; **Olsson**, B. F.; **Lagergren**, R. J., tf. andre kontorsskrifvare (se ofvan); **Stavenow**, H. H. D.; **Svalling**, C. M. E.; **Öström**, J. V. H.; **Pousette**, J. E.; **Zetterlund**, G. E.

Skrifbiträden.

Östman, Lilly S.; **Bäckström**, Anna Ch.; **Marcus**, Nanny A.; **Carlsson**, Elsa M.; **Peterson**, Greta L.

Inventeringsman.

Hæggeström, F. P.

Biträde för varning af bettlare.

Beckman, C. L. H.

Vaktmästare.

Nyström, K. E.; **Holmström**, C. Hj.; **Hansson**, K. J. (extra).

Tillsyningsmansexpeditionen.

Klara Västra Kyrkogata 3 A n. b. t. h. i porten; riks. 139 50; allm. 243 90; expeditionstid: 9—3 samt 6—7.

Tillsyningsmän.

Hagberg, C. E., tjl.; Janson, J.; Peterson, G. F.; Larsson, A.; Ahlgren, R. L.; Olsson, B. F.; Edmark, J. V.; Björkman, C. A.; Lindberg, C.; Zilén, E.; Lindstedt, S.; Johansson, A. G.; Tengblad, J. G. H.; Larsson, J. L.

Fattigvårdsnämndens utackorderingsbyrå.

Fleminggatan 22, K.; riks. 40 10; allm. 54 24; expeditionstid: 9—3.

Sedan år 1889 inom Fattigvårdsnämnden väckts förslag om vidtagande af bättre åtgärder för kontrollen å de utackorderades vård än de dittills anlitade och frågan härom hänskjutits till utredning af några af Nämndens ledamöter, inkommo dessa med ett omfattande förslag rörande organisationen af utackorderingsväsendet. I öfverensstämmelse med detta förslag inrättades år 1891 den nuvarande Utackorderingsbyrån. Denna har till ändamål att i lämpliga fosterhem, företrädesvis i landsorten, bereda god vård och uppfostran åt minderåriga, som af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård till Byrån remitteras. Fr. o. m. år 1907 tar Byrån äfven befattning med utackordering af äldre, sjuka, sinnesslöa och orkeslösa personer. Byrån skall äfven utöfva tillsyn å de utackorderades vård. I förening med byrån finnes ett barnhem (Fleminggatan 22) för inhysande af barnen, tills plats hinner åt dem anskaffas. Dessutom kommer att under detta år inrättas en koloni vid Sättra gård å Adelsö för sjukliga och klena barn. Byråns angelägenheter handhafvas af en styrelse af fem personer, årligen utsedda af Fattigvårdsnämnden. Af Styrelsens tillsätts för Utackorderingsbyrån en föreståndare (som tillika är protokollsförare och redogörare) samt två barnavårdsinspektörer, den ena för besök i fosterhem i landsorten och den andra för besök i dylika hem i Stockholm, samt för barnhemmet en föreståndarinna. Dessutom antages annan nödig personal, hvaribland för hvarje utackorderingsområde i landsorten lokalombud, som skola uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagandet af fosterbarn, biträda barnavårdsinspektören vid dennes inspektionsbesök samt i öfrigt handhafva tillsynen öfver barnen inom distrikten. Lokalombudens verksamhet äfvensom fosterhemmen inspekteras af barnavårdsinspektören.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för Styrelsen öfver Stockholms stads fattigvårdsnämnds utackorderingsbyrå och barnhem den 10 jan. 1902. Styrelsens instruktioner för: föreståndaren för utackorderingsbyrån den 21 febr. 1902, barnavårdsinspektörerna den 21 febr.

1902 och lokalombuden den 21 febr. 1902. Styrelsens reglemente för Utackorderingsbyråns barnhem den 21 febr. 1902.

Stat år 1911. Utgifter: 324,800 kr.; inkomster 12,000 kr.

Aflöningar m. m.

Vid Utackorderingsbyrån:

Föreståndare: arfvode 3,000 kr. Biträde åt föreståndare: 1,200 kr. Barnavårdsinspektör i Stockholm: arfvode 1,000 kr. Barnavårdsinspektör i landsorten: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjägr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 400 kr., samt resekostnadsersättning.

Vid Barnhemmet:

Föreståndarinna: lön 700 kr., bostad, ved, ljus, tvätt (100) och kost (200), dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Läkare: arfvode 500 kr. Tandläkare: arfvode 1,500 kr. Maskinist och eldare: lön 1,000 kr. samt bostad, ved och ljus (200), dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Biträde vid porten: 200 kr. Kvinnliga biträden tillsammans 2,200 kr. samt naturaförmåner.

Styrelsens ledamöter.

Blumenthal, G. M., prakt. läkare; Lagergren, C. H., grosshandl., ordf.; Ringholm, K. E., fabriks-, stadsfullm., kassavårdare; Rossander, f. Forsgrén, H. Wendela, änkefru, inspektör; Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm., vice ordf.

Suppleanter.

Månsson, Gertrud K., handelsidkerska, stadsfullm.; Olander, G., klädeshandlare, stadsfullm.

Utackorderingsbyrån.**Föreståndare.**

Hård af Segerstad, A. Helmi M.

Biträde åt föreståndaren.

Pehrsson, Magnhild W. E.

Barnavårdsinspektör i Stockholm.

Lindhagen, Anna J. J., stadsfullm.

Barnavårdsinspektör i landsorten.

Kihlqvist, J. L.

Barnhemmet.**Föreståndarinna.**

Bonnevier, Elin M.

Läkare.

Erdmann, Th. L.

Tandläkare.

Stene, N. S:son.

Maskinist, eldare och portvakt.

Nilsson, E. G.

Dessutom åtta kvinnliga biträden.

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom hvar och en af hufvudstadens territorialförsamlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse (med undantag för Jakob och Johannes, som hafva gemensam fattigvårdsstyrelse enligt Fattigvårdsnämndens beslut den 15 april 1907), bestående af församlingens kyrkoherde samt i regeln sex af Fattigvårdsnämnden årligen utsedda ledamöter. Enligt Fattigvårdsnämndens beslut den 17 nov. 1908 skall dessutom i enhvar af Storkyrko-, Klara, Kungsholms, Jakobs och Johannes, Katarina och Maria fattigvårdsstyrelser finnas tre suppleanter samt i enhvar af Adolf Fredriks, Gustaf Vasa, Matteus, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars fattigvårdsstyrelser fyra suppleanter. Fattigvårdsinspektören och vederbörande rotmän äro berättigade att öfvervara styrelsens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. För hvarje år väljer styrelse inom sig ordförande, verkställande direktör och kassavårdare, kunnande dock två af dessa befattningar hos samma person förenas. Styrelse tillkommer att utöfva den närmaste och omedelbara tillsynen öfver de fattiga inom församlingen samt, där sådant är för styrelsen medgifvet, själf vidtaga eller i annat fall hos Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård föreslå de åtgärder, som af behovet påkallas.

De undersökningar, som erfordras för vinnande af tillförlitlig upplysning rörande hjälpsökande, verkställas af vederbörande rotmän samt af särskildt anställda tillsyningsmän (se under Fattigvårdsnämndens expedition). Efter eget bepröfvande må styrelsen meddela hjälpbehöfvande nödortfigt understöd i mat och ved, så ock åt barn inom skoldätern, som i anseende till brist på kläder eller skodon förhindras att bevista folkskola, låta anskaffa oundgängligen nödig beklädnad. Kan nöden ej på nu angifna sätt afhjälpas eller prövas den behöfvande lämpligare böra på annat sätt understödjas, skall styrelsen hos Fattigvårdsnämndens delegerade göra hemställan om den åtgärd, som styrelsen kan finna ändamålsenligast. Är nöden trängande, må styrelse lämna tillfälligt understöd i penningar eller vidtaga annan åtgärd för tiden, intill dess Delegerade hunnit i ärendet besluta. Hyreshjälpen eller annat penningunderstöd, som Fattigvårdsnämndens delegerade beviljat, utdelas i närvaro af minst en bland styrelsens ledamöter samt styrelsens redogörare. Styrelsen har ordinarie sammankomst minst en gång i hvarje månad och sammanträder dessutom så ofta omständigheterna därtill föranleda. Verkställande direktören åligger att tillse och vaka öfver verkställigheten af styrelsens beslut samt att vidtaga för fattigvårdens handhafvande nödiga åtgärder, som ej tåla uppskof.

Uti det år 1907 efter de gamla Adolf Fredriks och Hedvig Eleonora församlingars tredelning nybildade sex fattigvårdsstyrelserna har

sedan nämnda år på grund af Fattigvårdsnämndens beslut på försök tillämpats ett blandadt tjänstemanna- och vårdaressystem. Ifrågavarande församlingar äro i fattigvårdshänseende uppdelade i distrikt med en af fattigvårdsstyrelsens ledamöter som föreståndare. När ansökning om understöd inkommit till fattigvårdsstyrelsen, öfverlämnas ärendet till undersökning af såväl distriktsföreståndaren som den aflönade tillsyningsmannen, hvilkas undersökningar komplettera hvarandra. Efter verkställd undersökning föredrages ärendet inför fattigvårdsstyrelsen in pleno, hvarefter det samma, om det skall blifva föremål för Delegerades för beviljande af fattigvård afgörande, genom verkställande direktören dit öfver-sändes.

Hos dessa fattigvårdsstyrelser finnas dessutom med Fattigvårdsnämndens medgifvande anställda s. k. vårdare (oaflönad förtroendepest), hvilkas åliggande framgår af namnet.

Med Fattigvårdsnämndens tillstånd äger fattigvårdsstyrelse att med Diakonissanstalten i Stockholm träffa aftal om anställande af diakonissa till biträde. Diakonissan har till hufvudsaklig verksamhet att öfvervaka, att tilldeladt understöd behörigen användes, samt i sådant syfte vara verkställande direktören behjälplig.

Instruktion. Instruktion för församlingarnas fattigvårdsstyrelser den 30 jan. 1899. Instruktion för de biträdande tjänstemännen vid fattigvårdsstyrelserna i Stockholm, föredragen inför verkställande direktörerna den 30 mars 1903. Instruktion för diakonissor i fattigvårdens tjänst, föredragen inför verkställande direktörerna den 13 dec. 1900.

Stat år 1911. Utgifter: 848,700 kr.; inkomster: 45,641; 25 kr.

Aflönningar m. m. Verkst. direktör: till skrifbiträde 250—1,000 kr. Redogörare och protokollsförare: 800—1,400 kr. Vaktmästare: 200—550 kr. De högsta angifna beloppen återfinnas i en enda församling, Katarina.

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Stortorget 1, St., ing. Köpmangatan 26; riks. 70 71; allm. Stork. 3 81; expeditions-tid: tisdagar och fredagar 8,30—9,30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Håhl, J. F., pastor primarius, ordf.; Bergström, J. A. T., körsnär, verkst. dir.; Bernström, C. A. F., boktryckare; Ohlsson, J. E., specierhandlare; Schalin, C. A., grosshandlare, kassavårdare; Scholander, C. T., distriktsläkare; Westerlund, E. O., kassör.

Suppleanter.

Mörner, A. K., komminister; Petersson, C. Ch. V., apotekare; Sondén, Anna E., fröken.

*Redogörare, protokollsförare och
skrifbiträde.*

Nordfeldt, A. G.

Vaktmästare.

Svanborg, R. Charlotta.

Diakonissa.

Hultman, f. Hedin, H. C.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

*Klara Östra Kyrkogata 3, C.; allm. Brun-
keb. 18 90; expeditionstid: onsdagar 9—10.*

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Strandell, K. E.**
A.; **Andersson, B. John F.**, ingenjör, vice
ordf.; **Berg, B. A. W.**, handlande, verkst.
dir.; **Laurent, V. E.**, prakt. läkare, stadsfullm.;
Thulin, E. L., handlande, kassaförvaltare;
Troilius, C. R., v. häradshöfding, ordf.; **Ulrich,**
Sigrid E. Ch., fröken.

Suppleanter.

Du Rietz, Anna, fröken; **Linderoth, J. G.**, urfabri-
kör; **Rudelius, J. L.**, instrumentmakare.

Redogörare och protokollsförare.

Nyberg, F. W. W.

Vaktmästare.

Karlson, J. W.

Diakonissor.

Hultman, f. Hedin, H. C. (gemensam med Stor-
kyrkoförsamlingen); **Hansson, I.** (församlings-
diakonissa).

**Kungsholms församlings fattigvårds-
styrelse.**

*Garfvarogatan 2, K.; allm. Kungsh. 41; ex-
peditionstid: tisdagar och fredagar 10—11.*

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Larsson, C. V.**;
Bennet, C. A. H., ingenjör; **Geijer, B. O.**,
f. d. grosshandlare; **Graham, P. S.**, ingenjör; **Gö-
ransson, A. R. W.**, sekreterare; **Lindqvist, G.**
V., disponent, ordf. och kassavårdare;
Pfeiff, A. W., f. d. godsägare, verkst. dir.

Suppleanter.

Ingeström, O. T. G. C., polisdomare; **Olsson, N.**
M., skomakeriidkare; **Andersson, Hanna K.**,
folkskolelärarinna.

Redogörare och protokollsförare.

Lindeberg, C. A.

Vaktmästare.

Spångberg, O. C.

Diakonissa.

Hasselberg, M. M.

**Adolf Fredriks församlings fattigvårds-
styrelse.**

*Vallingatan 18, C.; riks. Norr 5 39; allm.
24237; expeditionstid: tisdagar och fre-
dagar 8,30—9,30.*

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Hasselrot, C. R.**;
Appelqvist, J. A., direktör; **Hellgren, R. V.**,
arkitekt, vice verkst. dir.; **Hinderson, A. F.**,
garnhandlare, verkst. dir.; **Lagergren, C. H.**,
grosshandlare, ordf.; **Malmqvist, C. P.**, sadel-
makare, kassavårdare; **Netzel, Laura**, frö-
ken; **Westerberg, C. G. A.**, disponent.

Suppleanter.

Rosenberg, Signe S., fröken; **Carlson, C. G.**,
mekaniker; **Berggren, A.**, målaremästare; **Ro-
sengren, J. A.**, prakt. läkare.

Redogörare och protokollsförare.

Ekman, A.

Skrifbiträde och diakonissa.

Schultz, E.

Vaktmästare.

Strömberg, Alma C. G.

**Gustaf Vasa församlings fattigvårds-
styrelse.**

*Västmannagatan 63, Va.; riks. och allm.
5392; expeditionstid: måndagar och tors-
dagar 9—10.*

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Hallberg, H. E.**;
Carli, E. J., öfverlärare; **Carlsson, J. P.**, direk-
tör, vice ordf.; **Fegth, J. P.**, bruksägare,
kassavårdare; **von Friesen, F. H.**, jur. kand.,
ordf.; **Månsson, Gertrud K.**, handelsidkerska,
stadsfullm.; **Sjögren, J. V.**, telefonmontör;
Sjögren, P., fabrikkör, verkst. dir.

Suppleanter.

Edblom, J. R., byggmästare; **Lindberg, G. E.**,
hamnfogdeinspektör; **Öhlin, J. G.**, direktör;
Hallström, K. L. F., snickare.

*Redogörare, protokollsförare och
skrifbiträde.*

Hagberg, C. E.

Vaktmästare.

Johnsson, Amanda Ch.

Diakonissor.

(Gemensamma för fattigvårdsstyrelsen och församlingen.)

Bergström, E. M.; Norrbom, K.

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Karlbergsvägen 47, Va.; riks. 115 11; allm. Vasa 6 78; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10 (juni—augusti 8,30—9,30).

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Löfgren, A.; Almström, K. W., disponent, kassavårdare; Berglund, A. A. T., komminister; Carlson, H. J., föreståndare för Stadsmissionens barnhem; Marcus, J. A. A., intendent, ordf.; Sandberg, H. T., f. d. bokauktionskommisarie, verkst. dir.; Themptander, Tekla U., fröken; Westman, K. A., kontorschef; Årfelt, L. E., miningenjör.

Suppleanter.

Blomkvist, Augusta, folkskolelärarinna; Lokrantz, E. C. A., handlande; Sparring, A. P., kassör; Ahlberg, Anna H., föreståndarinna.

Redogörare och protokollsförare.

Jacobson, T. A.

Skrifbiträde.

Marcus, J. G. A.

Vaktmästare.

Gunnarsson, C. E.

Diakonissa.

Nyström, A. E.

Jakobs och Johannes församlingars fattigvårdsstyrelse.

Regeringsgatan 74 B 1 tr. ö. g., C.; riks. 27 29; allm. 159 44; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i Jakobs förs. (själfskr.) Hammarsten, F.; kyrkoherden i Johannes förs. (själfskr.) Öhman, K.; Alexanderson, C. A., bruksägare; Gilljam, J. Forsberg, Helena A., änkefru; Lindmark, C. A., skomakaremästare, stadsfullm.; Petterson, C. A. Hj., f. d. handlande, ordf. och verkst. dir.; Rundquist, A. W., fabriksidkare, kassavårdare; Sifvert, A. V., järnkramhandlande, vice verkst. dir. och vice kassavårdare.

Suppleanter.

Lindberg, I. A. S., telefonmontör; Lignell, E., komminister; Vigen, O. R., mek. arbetare.

Redogörare och protokollsförare.

Sundén-Cullberg, A. A.

Skrifbiträde.

Petterson, A. Berta M.

Vaktmästare.

Ehnqvist, A. F.

Diakonissa.

Andersson, C.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Valhallavägen 61, Ö.; allm. 217 42; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Rehn, C. A., v. pastor, Bergelmer, E. P. M., hofrättsråd, byråchef, ordf.; Engellau, Hilma J., fröken; von Hermansson, Anna K., fröken; Hirsch, A. M., redaktör, kassavårdare; Johansson, Alex., förman, vice kassavårdare; Johansson, N. J. A., byggmästare; Olander, G., klädeshandlande, stadsfullm., verkst. dir.; Ringholm, K. E., fabrikör, stadsfullm.

Suppleanter.

Lind, G. H., direktör; Hirsch, Betty, fröken; Hall, B. R., öfverlärare; Eberstein, Ingrid W., fröken.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Nilson, A.

Vaktmästare.

Petterson, Anna M.

Diakonissa.

Ingman, R. M.

Hedvig Eleonora församlingars fattigvårdsstyrelse.

Karlavägen 20 n. b., Ö.; allm. Östern. 291; expeditionstid: onsdagar och lördagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Källander, A. J.; Aurell, F. O., ingenjör, vice verkst. dir.; Bergendahl, A., kontorschef; Ericson, O. A. T., grosshandlare, vice kassavårdare; Gumælius, Sofia L., direktör, kassakontrollant; Hermarck, C. G., kammarrättsråd, ordf.; Hultdt, Ellen C., fröken, vice kassakontrollant; Johanson, E., grosshandlare, verkst. dir.; Ohlsson, A. A., ingenjör, kassavårdare.

Suppleanter.

Boström, Clara G., fröken; Larsson, C. F., direktör; Andersson, J. A., byggmästare; Wissnell, E. F., registrator.

Redogörare och protokollsförare.

Tillberg, A. Hj.

Vaktmästare.

Engström, Signe M.

Diakonissa.

Andersson, S. M.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Banérgatan 25 n. b., Ö.; allm. 230 25; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Fries, S. A.**, stadsfullm., ordf.; **Broman, J. W.**, direktör; **Carlson, E. F. T.**, bankdirektör; **Didring, F. V.**, grosshandlare; **Eklund, J. L.**, fabrikör, stadsfullm., vice ordf.; **Prawitz, J.**, rektor; **Rosengren, Karolina M.**, folkskolelärarinna; **Sjögren, G. M.**, grosshandlare, kassavårdare; **Wedberg, Ebba Ch.**, fröken, verkst. dir.

Suppleanter.

Alexanderson, A. Sophie-Louise, elementarskolelärarinna; **Gezelius, A.**, apotekare; **Barthelson, f. Werner, I. J.** Maria, änkefru; **Konradson, A. F.**, arbetsförman.

Redogörare och protokollsförare.

Peterson, G. F.

Vaktmästare.

Erikson, M.

Diakonissa.

Wallmo, Anna K.

Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Götgatan 38, Sö.; allm. Maria 5; expeditionstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 8,30—9,30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Landquist, C. A.** E.; **Ahlberg, J. P.**, fabrikör; **Björkvall, C. G.**, fabrikör; **Gustafsson, G. Th.**, f. d. handlande; **Lundahl, Fr.**, apotekare, ordf. och verkst. dir.; **Söderström, A. F.**, skeppstufvare, kassavårdare; **Wahlström, Clara E.**, lärarinna.

Suppleanter.

Hasselqvist, J. J.son, tunnbindare, riksdagsman; **Trana, K. A.**, prakt. läkare; **Moëll, J. O.** H. N., revisor.

Redogörare och protokollsförare.

Tollstén, Th. B. V.

Skrifbiträde.

Moëll, J. O. H. N.

Vaktmästare.

Wessberg, F. F.

Diakonissa.

Andersson, Lisen.

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ragvaldsgatan 10, Sö.; riks. 55 83; allm. Maria 13 74; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Eklund, K. A.**, ordf.; **Bergstedt, C. O.**, ingenjör; **Carlsson, J. A. C.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Ehrngren, O. L.**, ingenjör; **Redtz, J. M.**, direktör; **Rosander, E. E. J.**, sotaremästare, verkst. dir.; **Simonsson, O. F.**, disponent, kassavårdare.

Suppleanter.

Carlsson, C. M., fabrikör; **Nilson, S. J.**, kommissionär; **Runö, J. O.**, folkskolelärare.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Abrahamson, K. O. A.

Vaktmästare.

Jansson, Johanna M.

Diakonissa.

Wällgren, A. K.

Stockholms stads ålderdomshem.

Ursprungligen hade hvarje församling sitt fattighus. Sedan centralisation införts i fattigvårdsförvaltningen började man inse fördelen af att de inom olika församlingar spridda fattighusen sammanslogos. Detta är nu genomfördt. Sedan 1872 finnes vid Sabbatsberg å den förut af Storkyrkoförsamlingen för ändamålet disponerade tomten ett fattighus — numera kalladt *Sabbatsbergs ålderdomshem* — och sedan år 1886 ett dylikt i sydvästra delen af Maria församling, kalladt *Rosenlunds ålderdomshem* (f. d. Södermalms fattighus).

Dessa båda ålderdomshem ha till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande fattiga, som i följd af hög ålder, bräcklighet eller annan anledning äro i behof af ständig hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att intagas å sådant hem. Ålderdomshemmets styrelse består af åtta ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. För hvarje år väljer styrelsen inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare. Styrelsen har till sitt biträde såsom hemmets föreståndare en syssloman, hvilken tillika är

dess redogörare och räkenskapsförare. Styrelsen antager dessutom andra erforderliga biträden.

Intagning å hemmet sker till följd af remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Sabbatsbergs älderdomshem.

Torsgatan, C.; riks. 86 06; allm. 71 40; expeditionstid: 9—12.

Sabbatsbergs älderdomshem, som i sitt nuvarande skick daterar sig från 1872, har plats för 868 personer.

Reglemente m. m. Fattigvårdsnämndens reglemente för Sabbatsbergs älderdomshem den 11 jan. 1904. Styrelsens instruktion för sysslomannen och predikanten den 6 nov. 1865.

Stat år 1911. Utgifter: 194,045 kr.; inkomster: 4,600 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. (predikant tillika vid Sabbatsbergs sjukhus, hvarifrån halfva lönen utgår). Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Två sjukvårdsföreständerskor: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: lön 1,000 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg å 100 kr. Köksföreständerska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Dräng: 700 kr. Kvinnliga biträden tillsammans: 5,720 kr. Dessutom till Styrelsens disposition at användas till åtskilligt biträde högst 2,150 kr.; häraf aflönas en portvakt med 1,000 kr. och en eldare med 600 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman (400), maskinist (200), vaktmästare (200) och dräng, portvakt och eldare bostad och ved; sjukvårdsföreständerskor och köksföreständerska bostad, ved (100) och kost (200); de kvinnliga biträdena bostad, ved, lyse och kost. Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lönen med 1,000 kr.

Styrelsens ledamöter.

Hinderson, A. F., garnhandlare; Johanson, C. O., fabriköf; Lagergren, C. H., grosshandlare, ordf.; Lindqvist, G. V., disponent; Netzel, Sigrid H., fröken; Ohlsson, J. E., speerihandlare, kassavårdare; Rossander, f. Forsgrén, H. Wendela, professorska; Rystedt, C. G., civilingenjör, vice ordf.

Syssloman och föreståndare.

Weidenhielm, C. A.

Predikant.

Lundström, E. Hj. J.

Organist och försångare.

Eklund, R. Lovisa.

Protokollsförare.

Almgren, G. E.

Läkare.

Cassén, A. W.

Sjukvårdsföreständerskor.

Ericson, E. M.; Othberg, E. E.

Skrifbiträde.

Eckholm, Thyra W.

Köksföreständerska.

Lundstedt, E. D.

Maskinist.

Eckholm, K. Hj.

Vaktmästare.

Olsson, K. J.

Portvakt.

Eriksson, A. P.

Dessutom en eldare och en dräng samt 16 kvinnliga biträden (sköterskor).

Rosenlunds älderdomshem.

Skånegatan 1, Sö.; riks. 12 09; allm. Maria 15 04; expeditionstid: 10—3.

Rosenlunds älderdomshem, som daterar sig från 1887 och närmast var afsedt att ersätta Maria och Katarina fattighus, som då indrogos, har platser för omkring 1,200 personer.

Reglemente m. m. Fattigvårdsnämndens reglemente för Rosenlunds älderdomshem den 11 jan. 1904. Styrelsens instruktion för sysslomannen den 1 mars 1889. Instruktion för predikanten den 14 juni 1888. Instruktion för läkaren den 13 nov. 1901.

Stat år 1911. Utgifter: 245,500 kr.; inkomster: 2,200 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: arfvode 1,400 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Tre sjukvårdsföreständerskor: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: 1,600 kr., däraf lön 1,120 kr., tjpgr 480 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Maskinistbiträde: 1,200 kr. Eldare: 1,200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Portvakt och dräng: 1,000 kr. Köksföreständerska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Kvinnliga biträden tillsammans: 4,000 kr. Dessutom

till Styrelsens disposition att användas till åtskilligt biträde högst 1,600 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman (400), maskinist (300), maskinistbiträde, vaktmästare (200) och portvakt bostad och ved; sjukvårdsförestånderskor och köksförestånderska (300), sköterskor och kvinnliga biträden bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Ahlberg, J. P., fabrikör; Andersson, A. N., byggmästare, ordf.; Eriksson, C. Th., handlande; Gustafsson, G. Th., f. d. handlande, kassavårdare; Klefbeck, E. A., pastorsadjunkt, stadsfullm.; Lundahl, Fr., apotekare, vice ordf.; Lundberg, M. Mathilda, med. dr.; Riben, K. A., vice häradshöfd.

Syssloman.

Broman, H. W. Träffas säkrast 1—3.

Predikant.

Svanberg, A. E.

Organist och försångare.

Runö, J. O.

Protokollsförare.

Telander, A. R.

Läkare.

Nylin, E. W. A.

Sjukvårdsförestånderskor.

Frykholm, E.; Boman, S. M.; Sättergren, E. Ch.

Köksförestånderska.

Jansson, K. Ch.

Maskinist.

Hjertqvist, A. N:son.

Vaktmästare och skrifbiträde.

Löw, B. J.

Portvakt och dräng.

Johansson, T. V.

Dessutom en vaktmästare, ett maskinistbiträde, en eldare, sju köksbiträden samt nio kvinnliga biträden (sköterskor).

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning.

Fleminggatan 22, K.; riks. 56 67, 56 03, 89 56 (östra sjukhuset); allm. 69 79, 98 35 (östra sjukhuset); expeditionstid 8—5; ang. särskilda afdelningar och filialer se nedan.

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning daterar sin uppkomst från tiden närmast efter den nya kommunalordningens införande. Vid denna tid hade huvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å

Norr (»Grubbens gårde», Kungsholmen), den andra å Söder (den s. k. »Dillströmska inrättningen»). Redan år 1864 ombildades dessa, den förra till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Försörjningsinrättningens nuvarande reglemente är af den 16 september 1878.

Denna inrättning har till ändamål att emottaga och vårda fattiga, som i följd af särskilda omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å fattighus (ålderdomshem) intagas. Å Anstalten tillredas dessutom de matportioner, som af Kommunen genom fattigvårdsstyrelserna utdelas till behöfvande å Kungsholmen, Norr- och Östermalm. Inrättningens vård är anförtrodd åt en styrelse bestående af åtta ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. Styrelsen väljer inom sig för hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman och öfrig nödig personal; öfverläkaren antages dock af Fattigvårdsnämnden. Sysslomannen af Inrättningens föreståndare samt äger att utöfva den Styrelsen tillkommande husbonderätten öfver hjonen. Intagning af hjon sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård; dessutom äger Öfverståhållareämbetet för polisärenden rätt att direkt till Inrättningen remittera kvinnor, som böra intagas å den där befintliga arbetsafdelningen för kvinnor (särskild arbetsinrättning för sådana saknas).

Försörjningsinrättningens **hufvudafdelning** är belägen å Kungsholmen, Fleminggatan 22, och upptager med tillhörande gårdar och planteringar hela kvarteret Tegelslagaren mellan nämnda gata och Klaraviken. Anstallet plaser å Inrättningen uppgår till omkring 1,600. Hufvudafdelningen är fördelad i tvenne underafdelningar, vanligen benämnda **försörjningsafdelningen** och **sjukafdelningen**. Inom den förra, som har 205 platser, fördela sig hjonen på ålderdomsafdelningen (icke arbetsföra hjon) och arbetsafdelningen (mera arbetsföra hjon). Sjukafdelningen har återigen tvenne underafdelningar, nämligen afdelningen för kroppssjuka och afdelningen för sennesjuka. Sängplatserna å dessa sjukafdelningar utgöra 1,049, resp. 387. Försörjningsinrättningens sjukafdelning är hufvudstadens största sjukvårdsinrättning.

Utom hufvudafdelningen har Försörjningsinrättningen åtskilliga **filialer**, nämligen filialen vid Arbetsinrättningen (200 platser), filialen vid Kungsholmsgatan 39 (140 platser för kvinnor), filialen vid Tjärhofsgatan 28 (120 platser för män), filialen vid Bondegatan 23 (214 platser), filialen vid Bondegatan 22 (125 platser) samt filialen vid Lilla Gråbergsgatan 1 & 3 (150 platser). Hvad filialen vid Arbetsinrättningen beträffar besörjes dess förvaltning på Försörjningsinrättningens bekostnad af Arbetsinrättningen. Filialen vid Tjärhofsgatan, som förut var nattasyl för husvilla, och filialerna vid Bondegatan 22 och Lilla

Gräbergsgatan äro nya, daterande sig från åren 1906 och 1907. Å filialen Bondegatan 23 intagas nu, sedan asylen Brännkyrkagatan 11 upphört, äfven husvulla personer, som remitterats till Försörjningsinrättningen.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning den 16 sept. 1878, med ändr. den 17 dec. 1907 och den 14 dec. 1909.

Stat år 1911. Utgifter: 900,050 kr.; inkomster: 132,300 kr.

Aflöningar m. m.: hvad beträffar sjukvårdspersonal och vid filialerna anställda, se nedan under resp. rubriker. Syssloman: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 2,000 kr. Fyra bokhållare: 2,000 kr., däraf lön 1,400 kr., tjygr 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Till styrelsens disposition för undersökning ang. understödstagares hemortsrätt och försörjningsplikt 2,000 kr., hvarmed aflönes en extra bokhållare. Arbetsförestånderska (med skyldighet att hafva tillsyn öfver tvätt och linne): lön 1,000 kr. Biträden åt arbetsförestånderska: 1,700 kr. Maskinist: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjygr 540 kr., dessutom två ålderstillägg å 200 kr. Fyra maskinistbiträden: 1,400 kr. Eldarebiträden tillsammans: 1,450 kr. Tolf vaktmästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Extra vaktmästare: 1,100 kr. Två köksförestånderskor: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Köksbiträden tillsammans: 4,560 kr. Två drängar: 500 kr. Tillsyn i porten: 250 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman (700), bokhållare (300), arbetsförestånderska (100), maskinist (300), maskinistbiträden och vaktmästare (200) bostad och ved; köksförestånderskor (300) och drängar bostad, ved och kost.

Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lönen med 1,000 kr.; om kost lämnas ogifta vaktmästare och maskinistbiträden, minskas lönen med 200 kr.

Åt arbetsförestånderske-, eldare- och köksbiträden äger Styrelsen rätt att bevilja bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Bratt, I. prakt. läkare, stadsfullm.; **Hirsch, O. S.**, ingenjör, ordf.; **af Klintberg**, Gertrud M. K., fröken; **Lindqvist, F. L.**, sniekare, stadsfullm.; **Lybeck, J. A.**, kammarråtsråd; **Marcus, J. A. A.**, intendent; **Wellin, Bertha**, sjuksköterska; **Yngström, P.**, advokat, vice ordf.

Syssloman och föreståndare.

Zetterlund, A. V.

Predikant.

Johnson, C. L.

Organist och försångare.

Nordqvist, G. L.

Protokollsförare.

Östberg, C. A.

Bokhållare.

Rydberg, O. J.; **Malmström, A.;** **Scherquist, O. A.;** **Holst, K. F.** (extra); en vakant.

Skrifbiträden.

Löfroth, Edit C. L.; **Breien, Hilda A.**

Förestånderskor.

Svanström, V. M. (arbetsf.); **Anderson, E. A.** (köksf.); **Dahl, A.** (köksf.)

Maskinist.

Larsson, V.

Vaktmästare.

Veber, P. O.; **Olsson, E.;** **Jansson, J. V.;** **Engström, G. H.;** **Nordin, F. A.;** **Falk, A. L.;** **Allard, A. G.;** **Svedberg, A.;** **Svensson, J. A.** (extra).

Biträde för tillsyn i porten.

Olson, Anna H. Ch.

Dessutom fem arbetsförestånderskebiträden, fyra maskinistbiträden, tre eldarebiträden, elfva köksbiträden och en dräng.

Allmänna försörjningsinrättningens afdelning för kroppssjuka.

Fleminggatan 22, K.; riks. 25 75, 89 56; allm. 123 80, 64 84, 98 35.
Afdelningen rymmer f. n. 980 platser.

Aflöningar m. m. Öfverläkare: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjygr 1,350 kr. Biträdande öfverläkare: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr. Fem underläkare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr. Till Styrelsens disposition: för extra läkarhjälp vid Hufvudinrättningen: 3,600 kr. Två öfversköterskor: 800 kr., däraf lön 560 kr., tjygr 240 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Sjuttiotta sjuksköterskor: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Sjuttiotta sjuksköterskebiträden: 250 kr. (efter 2 års tjänstgöring kan aflöningen höjas med 50 kr.). Badarska: lön 300 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Till Styrelsens disposition: för gymnastik och massagebehandling: 2,000 kr.

Dessutom åtnjuta underläkare bostad med möbler, eldning, städning och lyse; öfversköterskor, sjuksköterskor, sjuksköterskebiträden och badarska bostad, ved, lyse (100) och kost (200).

Öfverläkare.

Wilkens, G. D.

Biträdande öfverläkare.

Hedenius, P. A. I.

Underläkare.

Nicklasson, G. V.; Wikander, Siri; Evander, A.; Jakobeus, H. C.; Törngren, C. A.; Wikner, R. P. E. (extra); Nyström, E. G. (extra).

Öfversköterskor.

Kruse, E. N.; Lagerman, A. K. S.

Sjuksköterskor.

Nyberg, A. V.; Person, E.; Björk, B.; Stark, A. M.; Möllerström, S. M. I.; Anderson, A. C.; Johanson, M. E.; Peterson, G. N.; Grey, A. C. S.; Vinqvist, A. M.; Hamberg, G. E. G.; Håkanson, H. P.; Karlson, A.; Hillborg, V. K.; Jennische, S. M.; Andersson, E. K.; Widfors, A. K.; Vittberg, K. G.; Ljungcrantz, M. L.; Nilson, E.; Wallin, S. M.; Sjöstedt, I. L. M.; Tufvesson, H. Ch.; Lambert, S. H. V.; Söderdahl, A. E.; Joelsson, M.; Wadlund, A. A.; Robach, A. S.; Svensson, K.; Dahlgren, E. A. J.; Brander, A. E.; Stenström, E. U.; Hagman, Th. A. A.; Eriksson, L. M.; Jeanson, K. E.; Janson, G. M.; Nilson, D.; Larsson, G. S.; Anderson, K.; Pålsson, T. P.; Gustafson, M.; Strömholm, H.; en vakant.

Desutom sjuttioen *sjuksköterskebiträden* och en *baderska*.

Allmänna försörjningsinrättningens afdelning för sinnessjuka.

Flemingatan 22, K.; riks. och allm. 96 91.

Afdelningen rymmer f. n. 315 platser (jfr Stockholms stads vårdanstalter för sinnessjuka sid. 74).

Aflöningar m. m. Öfverläkare: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjgr 1,350 kr. Biträdande läkare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjgr 1,050 kr. Två förestånderskor: 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Tre öfversköterskor: 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Åtta skötare: 600 kr. Fyrtionio sköterskor: 336 kr.

Desutom åtnjuta biträdande läkare bostad med möbler, eldning och städning; förestånderskor, öfversköterskor, skötare och sköterskor bostad, ved, lyse och kost.

Öfverläkare.

Bystedt, I.

Biträdande läkare.

Markström, E. U. E.

Förestånderskor.

Björllingsson, A. K. W.; Persson, B. K.

Öfversköterskor.

Tornblad, V. Ch.; Leander, E. E. G.; Gyllensvärd, S. S. M.

Desutom åtta *skötare* och fyrtionio *sköterskor*.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Arbetsinrättningen.

Se Arbetsinrättningen.

Försörjningsinrättningen disponerar enligt uppgörelse 200 platser i Arbetsinrättningens byggnad. Förvaltningen besörjes af Arbetsinrättningen på Försörjningsinrättningens bekostnad.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Kungsholmsgatan 39, K.

Allm. Kungsh. 21.

Filialen rymmer 140 platser för kvinnor.

Aflöningar m. m. Två vaktmästare: 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr.

Vaktmästare.

Anderson, G. A.; Spångström, Agnes C.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Bondegatan 23, Sö.

Riks. 113 30.

Filialen rymmer 204 platser.

Aflöningar m. m. Läkare: 1,200 kr. Arbetsförestånderska: 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Två sjuksköterskor: 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Arbetsförestånderskans biträde: 300 kr. Sjuksköterskebiträde: 250 kr. Vaktmästare: 1,100 kr. Dräng: 500 kr.

Desutom åtnjuta arbetsförestånderska, sjuksköterska, arbetsförestånderske- och sjuksköterskebiträden bostad med möbler, lyse och kost; vaktmästare bostad med lyse och värme.

Läkare.

Olson, E.

Arbetsförestånderska.

Vidmark, E.

Sjuksköterskor.

Hamilton, E. M. A. B.; Lundin, A. M. (extra).

Vaktmästare.

Johansson, L. E.

Desutom ett *arbetsförestånderskebiträde*, ett *sjuksköterskebiträde* och en *dräng*.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Bondegatan 22, Sö.

Allm. 18 40.

Filialen rymmer 125 platser.

Aflöningar m. m. Läkare: se filialen Bondegatan 23. Sex biträden: 250 kr. Extra vaktmästare: 800 kr.

Dessutom åtnjuta biträdena kost, bostad, värme och lyse; vaktmästare bostad och värme, om kost lämnas, minskas lönen med 200 kr.

Extra vaktmästare.

Dahl, Wilhelmina.

Dessutom 6 biträden.

Allmänna försörjningsinrättningens filial Tjärnhofsgatan 28, Sö.

Riks. 55 92; allm. Maria 28 26.

Filialen rymmer 120 platser för män.

Aflöningar m. m. Läkare: 1,200 kr. Två sjuksköterskor: 500 kr., dessutom två älderstillägg, hvardera å 100 kr. Fyra sjuksköterskebiträden: 250 kr. Uppsyningsman: 1,700 kr. Vaktmästare: 1,000 kr. Köksförestånderska: 600 kr. Dräng: 400 kr. Ett köksbiträde 300 kr., ett köksbiträde 216 kr.

Dessutom åtnjuta sjuksköterskor, sjuksköterskebiträden, köksförestånderska, dräng och köksbiträden bostad, ved, kost och lyse; uppsyningsman bostad, ved och lyse.

Läkare.

Klingberg, A. F.

Sjuksköterskor.

Berg, A. J.; Blomberg, A. M.

Uppsyningsman.

von Sydow, F.

Köksförestånderska.

Westerdahl, J. L.

Vaktmästare, maskinist och portvakt.

Sundström, G. A.

Dessutom fyra sjuksköterskebiträden, en dräng och två köksbiträden.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Lilla Gråbergsgatan 1 & 3, Va.

Riks. 120 31.

Filialen rymmer 150 platser för kvinnor.

Aflöningar m. m. Läkare: arfvide pr besök. Vaktmästare: arfvide 900 kr.; bostad och ved.

Läkare.

Svensson, F. L.

Vaktmästare.

Lindkvist, K. Dorotea.

Stockholms stads arbetsinrättning.

Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna, Sö.; riks. 37 30; allm. 32 57 och 137 25; expeditionstid: 8—5.

Stockholms stads arbetsinrättning daterar sig från tiden närmast efter den nya kommunalför-

ordningens tillkomst. Vid denna tid hade hufvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å Norr (>Grubbens gårde> å Kungsholmen), den andra å Söder (den s. k. >Dillströmska inrättningen>). Redan år 1864 ombildades dessa, den förra till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Det nuvarande reglementet är af Fattigvårdsnämnden fastställt den 15 februari 1886. Sedan 1 aug. 1905 disponerar Arbetsinrättningen nya, ändamålsenliga lokaler vid Maria Ban- och Wollmar-Yxkullsgatorna å Söder, rymmande 1,432 personer.

Å Arbetsinrättningen må intagas dels personer, som stå under fattigvårdsstyrelses i Stockholm husbondevälde, och hvilkas arbetskraft Styrelsen vill å Inrättningen använda (för aftjänande af skuld till fattigvården), dels nödställda, Stockholms fattigvårdsamhälle tillhörande personer, som sakna stadig hemvist och önska att intagas å Inrättningen eller hvilka, efter det de blifvit å Försörjningsinrättningen intagna, af denna inrättnings styrelse pröfas böra till Arbetsinrättningen överflyttas. Öfriga hjon intagas äfven efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Efter Inrättningens förflyttning till de nya lokalerna intagas också mindre arbetsföra fattiga. De förstnämnda intagas genom Fattigvårdsnämndens ombudsmans försorg efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade, och äger ombudsmannen härför anlita polishandläggning. Hjonet får ej kvarhållas längre än tills dess skuld till Fattigvården blifvit godtgjord. Med öfriga hjon åter skola skriftliga aftal upprättas.

En annan sida af Arbetsinrättningens verksamhet var den, att fattiga, som hade bostad men ej kunde där förrätta arbete, å söken dagar mot tillgodonjutande af skäligen betalning verkställda arbete å Inrättningen. Slutligen tillhandhöll Arbetsinrättningen förr fattiga, som ville förrätta arbete i sina hem, där så ske kunde, tjänliga råmnen, dock endast i mindre partier, äfvensom erforderliga verktyg. Denna verksamhet har nu nedlagts, men kan dock åter upptagas.

Det vid Inrättningen utförda arbetet är af mångahanda slag, förnämligast vedsågning, utearbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m. Äfven tillredes mat för de af allmänna fattigvården bespisade inom Storkyrko-, Maria och Katarina församlingar samt bröd för samtliga församlingars fattiga.

Endast män mottagas å Inrättningen.

Inrättningens vård är anförtrord å en styrelse med sju ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden är tilligen utses. Styrelsen väljer inom sig hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman samt öfrig nödig personal utom erforderliga tjänstebiträden för köks- och tvättavdelningarna, samt för stallet, som antagas af sysslomannen. Sysslomannen är Inrättningens föreståndare samt utöfvar den Styrelsen tillkommande husbonderätten öfver hjonen, hvilka icke få aflägsna sig utan hans tillstånd.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads arbetsinrättning den 15 febr. 1886.

Stat år 1911. Utgifter: 451,660 kr.; inkomster: 354,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjpgr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Biträdande syssloman: 2,600 kr., däraf lön 1,820 kr., tjpgr 780 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 400 kr. Predikant: arfvode 1,200 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 400 kr. Fyra bokhållare: 2,000 kr., däraf lön 1,400 kr., tjpgr 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. En extra bokhållare: arfvode 2,000 kr. Läkare: arfvode 2,000 kr. Sjukvårdsförestånderska: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr., Sjuksköterska: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Tre arbetsföreståndare: 1,500 kr., däraf lön 1,050 kr., tjpgr 450 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Maskinist: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjpgr 540 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Tre maskinistbiträden: 1,400 kr. Sexton vaktmästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Tvättförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Tre drängar: 500 kr. Förestånderskornas biträden: 3,250 kr. Dessutom åt extra vaktpersonal: 900 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman (500), biträdande syssloman (400), bokhållare (300), arbetsföreståndare (200), maskinist (300), maskinistbiträden och vaktmästare (200) bostad och ved; sjukvårdsförestånderska, sjuksköterska, köksförestånderska, tvättförestånderska (300) och drängar bostad, värme, lyse och kost. Om kost lämnas åt maskinistbiträden och vaktmästare, minskas lönen med 200 kr. Åt förestånderskebiträden äger Styrelsen rätt att bevilja bostad, ved, lyse och kost.

Styrelsens ledamöter.

Gustafsson, G. Th., f. d. handlande; Lundahl, Fr., apotekare, ordf.; Lybeck, J. A., kammarrättsråd; Nilson, A. G., direktör, vice ordf.; Nylin, E. W. A., prakt. läkare; Tengdahl, K. A., försäkringstjänsteman, stadsfullm.; Wassén, C., disponent, stadsfullm.

Syssloman och föreståndare.

Petri, Hj. M.

Biträdande syssloman.

Brusen, N. G.

Predikant.

Welinder, N. J.

Organist och försångare.

Ekblom, H. M.

Protokollsförare.

Moureau, N. C.

Bokhållare.

Bonté, F. L.; Kullberg, O.; Alven, E. G. R.; Lindblom, C. A.; Pettersson, A. (tf.).

Läkare.

Lundin, V. A., tjl.; tf. Åkerström, K. D.

Sjukvårdsförestånderska.

Eriksson, S. M.

Sjuksköterska.

Lennander, K. L. A.

Arbetsföreståndare.

Björkgren, G. E.; Berg, E. A.; Pettersson, A., tf. bokhållare (se ofvan), tf. Lilja, L. A. J. J:son (se nedan).

Köksförestånderska.

Lundal, R. M. L.

Tvättförestånderska.

Wallin, A. K. C.

Maskinist.

Melander, S. F.

Vaktmästare.

Ekenberg, I.; Berggren, K. T.; Johansson, V. E.; Stark, J. A.; Malm, J. A. F.; Ekström, J. O.; Lilja, L. A. J. J:son, tf. arbetsföreståndare (se ofvan), tf. Johansson, G. H.; Wigstrand, J. R. L.; Lindell, K. A.; Uddén, A. E.; Ahlner, K. G.; Sjöberg, K. J:son; Ekblom, G. E. G.: Örlund, O. H.; Larsson, J. A.; Gustafsson, K. J.

Dessutom två kvinnliga biträden för sjukvården, tre maskinistbiträden, en extra vaktmästare, tre drängar, fem köksbiträden och tre tvättbiträden.

Stockholms stads uppfostringsanstalt vid Skrubba.

Skrubba, Stockholm 4, allm. Skarpnäck 3.

Denna daterar sig i sitt nuvarande skick från år 1896, då den förut befintliga uppfostringsanstalten för gossar genomgick en fullständig omorganisation, i det att, sedan alla icke vanartiga blifvit utackorderade eller återlämnade till sina föräldrar, de återstående blefvo flyttade till den för detta ändamål för ett pris af 55,000 kronor inköpta egendomen Skrubba i Brännkyrka socken.

Denna anstalts ändamål är att uppfostra i mindre grad vanartade gossar i åldern 9—18 år, som det åligger Stockholms kommun att taga vård om. Anstaltens styrelse utgöres af ord-

förande och två andra ledamöter med tre suppleanter. De utses årligen af Fattigvårdsnämnden. Anstalten förestås af en utaf Anstaltens styrelse antagen föreståndare, som har ledningen så väl af gårdens och Anstaltens förvaltning som af gossarnas undervisning och uppfostran och som för detta ändamål bör dels själf kunna undervisa i något ämne, dels besitta sådan praktisk erfarenhet i landtmannagöromål, att han kan förestå egendomens jordbruk. Undervisningen i öfrigt, densamma som meddelas i folkskolan, besörjes af examinerade folkskolelärare jämte yrkeslärare. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Anstalten rymmer för närvarande 60 gossar.

Anstaltens ombildande till skyddshem enligt lagen den 13 juni 1902 är föremål för utredning.

Instruktion. Reglemente för Uppfostringsanstalten vid Skrubba den 13 juli 1896.

Stat år 1911. Uppfostringsanstalten: utgifter: 37,000 kr.; inkomster: 2,550 kr. Egendomen Skrubba: utgifter (förvaltningskostnader m. m.): 1,000 kr.; inkomster: 2,000 kr.

Aflönningar m. m. Föreståndare, tillika räkenskapsförare, redogörare och förvaltare af jordegendomen: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 500 kr. Läkare: 300 kr. Protokollsförare: arfvode 250 kr. Ämneslärare: lön 1,650 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvardera å 400 kr. E. o. ämneslärare: arfvode 1,450 kr. Sex yrkeslärare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Vaktförman: arfvode 1,000 kr. Husmoder: 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 50 kr. Tjänarinna: 240 kr. Till Styrelsens disposition för extra tjänstgöring: 200 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare (400), ämneslärare (550), e. o. ämneslärare (350), yrkeslärare och vaktförman bostad, ved och planteringsland (om planteringsland icke begagnas, utgår såsom ersättning för denna förmån årligen 25 kr. eller 7,5 hl. potatis); husmoder och tjänarinna bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Nëumüller, O. E., disponent; Petersson, E. R., fördelningsläkare, ordf.; Wretman, W., kapten.

Suppleanter.

Hedin, Alma I. S., fröken, stadsfullm.; Molin O. E., pastorsadjunkt; Backman, C. A., disponent.

Föreståndare, räkenskapsförare och redogörare.

Boström, H. H. E.

Predikant.

Sehardt, Fr.

Läkare.

Granström, K. A.

Protokollsförare.

Blomquist, K. A.

Ämneslärare.

Skoglund, O. F.

E. o. ämneslärare.

Forssell, J.

Yrkeslärare.

Axelsson, A. E.; Kumlin, J. G.; Sundell, J. A.; Glans, P. J:son; Jonsson, K. H.; Björkman, J. D.

Vaktförman.

Ölander, A. F.

Husmoder.

Öhrnberg, Ellen.

Dessutom en *tjänarinna* samt ett *extra biträde* vid tvätt, bakning m. m.

Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor.

Barnängstvärgatan 7, Sö.; riks. 12 37.

Uppfostringsanstalten för flickor, som öppnades 1870 och ännu är kvar i sin gamla lokal på Barnängstvärgatan, har till ändamål att uppfostra (hufvudsakligen fattiga föräldralösa) flickor mellan sju och fjorton år, om hvilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Fattigvårdsnämnden utser årligen dess styrelse, som består af sju ledamöter. Dessa välja inom sig ordförande, vice ordförande, en kassaförvaltare och antaga äfven förestånderska. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Flickorna erhålla inom Anstalten fullständig undervisning i folkskolans ämnen. Anstalten hyser omkring 50 flickor.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads uppfostringsanstalter den 20 april 1874 med ändring den 15 april 1889.

Stat år 1911. Utgifter: 27,080 kr.

Aflönningar m. m. Förestånderska: 700 kr., däraf lön 490 kr., tjgr 210 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skollärlarinna: 1,700 kr., däraf lön 1,190 kr., tjgr 510 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvardera å 200 kr. Slöjdlärlarinna: 500 kr. Skolkökslärlarinna: 600 kr. Extra lärlarinna: arfvode 400 kr. Redogörare och protokolls-förare: arfvode 400 kr. Till läkarearfoden 200 kr. Vårdarinna: 300 kr. Portvakt och gårdskarl: 1,000 kr. Tjänarinna: 240 kr. Till Styrelsens disposition: till aflöning åt en trädgårdsdräng 180 kr.

Dessutom åtnjuta förestånderska (300), slöjd-lärlarinna, extra lärlarinna bostad, ved och kost; skolkökslärlarinna, vårdarinna, tjänarinna bostad, ved, lyse och kost; portvakt bostad, ved och lyse.

Styrelsens ledamöter.

Alexander, C. A., bruksägare, ordf.; **Forsner**, f. Moll, E. Sophia, änkefru; **Lagergren**, A. L., föreståndare för bankkontor; **Lundahl**, Fr., apotekare, kassavårdare; **Neümmüller**, O. E., disponent; **Schönthal**, A. R., ingenjör, stadsfullm., vice ordf. och inspektor; **Örtenblad**, f. Byström, Cecilia K. T., rektorska.

Aflöningar m. m. Föreståndarinna: 600 kr., däraf lön 420 kr., tjogr 180 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Redogörare: arfvode 250 kr. Läkare: arfvode 400 kr. Två sköterskor: en 300 och en 240 kr. Tjänarinna: 240 kr. Till extra biträden: 170 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarinna (300), sköterskor och tjänarinna bostad, ved, lyse, tvätt och kost.

Styrelsens ledamöter.

Appelqvist, J. A., direktör, kassavårdare; **Lagergren**, C. H., grosshandlare, ordf.; **Ulrich**, Ellen E. F., fröken.

Redogörare och protokollsförare.

Nordwall, B. I. S.

Läkare.

Lundin, V. A.

Förestånderska.

Petersson, A. M.

Skollärlarinna.

Åberg, O.

Slöjdlärlarinna.

Bergström, J. F.

Skolkökslärlarinna.

Holm, M. U. A.

Extra lärlarinna.

Nordberg, L. J.

Vårdarinna.

Sandberg, G. A.

Portvakt, gårdskar och trädgårdsdräng.

Lindholm, C. A.

Dessutom en tjänarinna.

Stockholms stads barnhärberge.

Fjällgatan 29, Sö.; allm. 133 39.

Barnhärberget, som daterar sig från 1902, har till ändamål att bereda tillfällig vård åt fattiga yngre barn, som af Fattigvårdsnämnden omhändertagas. Styrelsen, bestående af tre ledamöter och tre suppleanter, väljes årligen af Fattigvårdsnämnden. Härberget är afsedt för 30 barn.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads barnhärberge den 7 mars 1904.

Stat år 1911. Utgifter: 10,100 kr.; inkomster: 2,000 kr.

Suppleanter.

Fürstenberg, A., prakt. läkare; **Rossander**, f. Forsgrén, H. Wendela, professorska; **Persson**, P. E., öfverlärare.

Föreståndarinna.

Andersson, S.

Redogörare.

Lindblom, F. G. A.

Läkare.

Andersson, H. Ch. A.

Sköterskor.

Persson, A.; **Fröberg**, H.

Dessutom en tjänarinna.

Stockholms stads asyler för husvilla.

Drottninggatan 8, C; riks. 54 85; allm. 81 25; expeditionstid: 9—11.

En ny form för fattigvårdens utfövande inträder från år 1899 med inrättandet af Asyler för husvilla. Dessa asyler hafva till ändamål att bereda tillfälligt skydd åt medlösa eller mindre bemedlade familjefäder, kvinnor och barn, som (särskildt vid flyttningstider) äro i saknad af bostad, företrädesvis sådana, som tillhöra Stockholms kommun. Intagning sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård eller, å deras vägnar, af fattigvårdsinspektören. För ett sedan november 1905 existerande natthärberge (se nedan) gälla särskilda bestämmelser. Tiden för husvill persons vistelse å asyl må i regel icke öfverstiga 4 veckor. I allmänhet må ingen ånyo intagas, förän 3 månader förflutit, sedan den behöfvande från asylen utskriftvits.

För asylerna utser Fattigvårdsnämnden årligen en styrelse, bestående af fem ledamöter jämte två suppleanter. Styrelsen väljer inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare samt antager till biträde vid vården af asylerna en redogörare, som tillika är protokollsförare (och

inspektör); för hvarje asyl antages dessutom dels en föreståndare eller föreståndarinna, dels ock i öfrigt erforderligt antal manliga och kvinnliga biträden, hvilken personal bör, liksom föreståndare eller föreståndarinna, vara boende inom asylén.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads asyl för husvilla den 10 mars 1908.

Stat år 1911. Utgifter: 70,850 kr.; inkomster: 6,500 kr.

Aflöningar m. m. Redogörare och protokollsförare: arfvode 800 kr.; till Styrelsens disposition för inspektion 1,400 kr. Föreståndare: 1,400 kr. Två föreståndarinnor vid barnasylerna: 700 kr. En biträdande föreståndarinna (vid barnasylén vid Åsögatan): 480 kr.; en biträdande föreståndarinna (vid barnasylén vid Sabbatsbergsvägen): 400 kr. Fyra vaktare: 1,000 kr. (hvaraf endast tre f. n. äro anställda, se nedan portvakter; för tillsyn af porten uppbära dessa 200 kr. hvardera). Två eldare: 480 kr. Två köksföreständerskor: 420 kr.; en köksföreständerska: 300 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare och vaktare (200) bostad, ved och lyse; föreståndarinnor, biträdande föreståndarinnor och köksföreständerskor bostad, ved, lyse, kost och tvätt; eldare bostad, ved, ljus och kost. Då kost ej lämnas eldare, utgår ersättning härför efter 40 kr. för månad.

Styrelsens ledamöter.

Hirsch, O. S., ingenjör, ordf.; af **Klintberg, Gertrud M. K.**, fröken; **Lindholm, J. M.**, bageri-äldare, kassavårdare; **Lundahl, Fr.**, apotekare, v. ordf.; **Willers, E. W.**, notarie i Öfverståthållareämbetet.

Suppleanter.

Fürstenberg, A., prakt. läkare; **Afzelius, Ellen**, fröken.

Redogörare, protokollsförare och inspektör.

Harling, I. T.; riks. 54 85; allm. 81 25.

Läkare.

Granström, K. A. (för de södra asylerna); **Lagergren, J. E.** (för barnasylén vid Sabbatsbergsvägen).

Nattasylén för män, Östgötagatan 49 & 51, Sö.

Riks. 54 08; allm. Maria 15 41.

Asylén rymmer 32 personer.

Föreståndare.

Müller, L.

Köksföreständerska.

Pegel, f. Ekström, Hilma Ch.

Portvakt.

Mineur, C. O. B.

Natthärbärgets vid Östgötagatan 49 & 51, Sö.

Riks. 54 08; allm. Maria 15 41.

Härbärgets rymmer 80 personer.

Sedan styrelsen öfver Asylerna för husvilla från och med år 1905 indragit ett förut till Frälsningsarméns härbärgesverksamhet utgående anslag å 3,000 kr., gick Styrelsen samma år i författning om inrättande af ett härbärke i samband med dåvarande asylén vid Tjärhofsgatan, numera vid Östgötagatan. Inträde för natten vinnes, utan särskild remiss och utan afgift, af husvilla ogifta män, dock för en tid af högst 5 nätter i månaden. I ersättning för logi och frukost åligger det arbetsför logerare att i en med Härbärgets förenad vedgård soga och hugga ett visst mått ved eller att inom Härbärgets utföra annat motsvarande arbete.

Personal.

Densamma som för nattasylén vid Östgötagatan 49 & 51.

Barnasylén vid Sabbatsbergsvägen, C.

Riks. 57 02; allm. Vasa 18 35.

Asylén rymmer 112 personer.

Föreståndarinna.

Gamalielson, M. E., diakonissa.

Biträdande föreståndarinna.

Dyrendahl, A.

Köksföreständerska.

Jonson, S.

Portvakt.

Ferlin, J.

Dessutom en eldare samt kvinnliga biträden.

Barnasylén vid Åsögatan, Sö.

Riks. 58 66; allm. Maria 17 04.

Asylén rymmer 86 personer. (Se nedan »Landsasylén».)

Föreståndarinna.

Hanson, B. Ch.

Biträdande föreståndarinna.

Andersson, M.

Köksföreständerska.

Anderson, A.

Portvakt.

Jonasson, G. A.

Dessutom en *eldare* samt *kvinnliga biträden*.

Asylen vid Åsögatan, Sö., för fattiga barnaföderskor, ej tillhörande Stockholms kommun. (Landsasylon.)

Riks. 58 66; allm. Maria 17 04.

Asylen, som den 1 okt. 1906 flyttats till den under Styrelsen för Stockholms stads asyl för husvilla lydande barnasylon vid Åsögatan (från Prästgårdsgatan), rymmer 13 mödrar med barn och har till ändamål att lämna fattigvård åt sådana behöfvande barnaföderskor, hvilka efter utskrifning från Barnbördshuset äro ur stånd att genast försörja sig och sina barn.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Asylen den 18 jan. 1866.

Personal.

Densamma som för Barnasylon vid Åsögatan.

Stockholms stads spädbarnshem.

Folkungagatan 119, Sö.; riks. 54 07; allm. Maria 15 42.

Stadsfullmäktige beslöto den 6 juni 1910 betydiga Fattigvårdsnämnden inrätta en spädbarnsanstalt med plats för 33 mödrar och 40 barn. Arbetet inom Hemmet skall utföras af mödrarna, som få lära sig både att sköta sina barn samt att sköta alla i ett hem förekommande sysslor.

Stat år 1911. Utgifter: 24,000 kr. Inkomster: 3,000 kr.

Aflöningar. Föreståndarinna: 600 kr. Arbetsföreständerska: 400 kr. Kokerska: 360 kr.

Styrelse.

Styrelsen öfver Asylerna för husvilla.

Föreståndarinna.

Söderberg, K. J.

Arbetsföreständerska.

Janson, A. L.

Arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853.

Denna fond bildades af bidrag, som nämnda år, i anledning af Konung Oscar I:s återställan-

de till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen af kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande af sunda och tjänliga bostäder åt de arbetande klasserna. Fonden förvaltas på sätt här nedan bestämmas af en styrelse bestående af sex personer, hvilka utses af Stockholms stads fattigvårdsnämnd.

Dessa bostäder böra i allmänhet utgöras af ett rum och kök eller ett rum med kakekugluspis jämte till hvarje bostad hörande särskild köllare, vedbod, vindskontor och ärtråde.

Styrelsen ligger att till förverkligande af det med Fondens bildande afsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till Fonden inflyta, samt i sådant afscende vidtagna alla erforderliga åtgärder.

Styrelsen skall senast den 15 maj hvarje år till Fattigvårdsnämnden afgifva berättelse öfver Fondens förvaltning under det sist förflutna året.

Fondens värdehandlingar och medel skola öfverlämnas till samt förvaras hos och vårdas af Fattigvårdsnämnden med skyldighet för dess redogörare att senast den 15 april hvarje år till Styrelsen lämna uppgift på de Fonden tillhöriga, under Nämndens vård ställda värdehandlingar och medel samt å den behållna afkastningen däraf under sist förflutna året.

Styrelsen, hvilkens ledamöter utses för lifstid, väljer inom sig ordförande.

Fondens kapital, som vid början af dess verksamhet var 16,668 Rdr B:co hade vid 1910 års slut växt till 525,289: 02 kr.

Fondens fastigheter voro i början af år 1910 taxerade till 629,200 kr. och belägna i kvartieren Barnängsbacken större (adress: Folkungagatan 82), Apelträdet (adress: Luntmakaregatan 95 och Markvardsgatan 14) samt Lampan (5 st., adresser: Ploggatan 3, Bondegatan 71 och Dufnäs-gatan 16, Dufnäs-gatan 14, Dufnäs-gatan 12, Dufnäs-gatan 8, 10 och Åsögatan 100, 102).

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853, fastställt den 7 mars 1904.

Styrelsens ledamöter.

Andersson, A. N., byggmästare; Backman, C. A., disponent; Funch, J., grosshandlare; Hammarberg, J. F., rådman, ordf.; Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.; Lundbergh, G. H., grossh.

Redogörare och protokollsförare.

Kellin, N. A.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jänte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

Börshuset, St.; riks. 56 38; expeditionstid: 12—1,30. Sessionstid ej bestämd.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 augusti 1866 att tillsätta en särskild nämnd med kännedom om handel och skeppsrederi samt med uppdrag att fullgöra de i Kungl. Kommerskollegii kungörelse den 27 mars 1866 omförmälda Stadens handelsförening eller deras Fullmäktige förut tillhörande äligganden. Instruktion för Nämnden fastställdes den 24 sept. 1867; ny instruktion utfärdades den 8 febr. 1901; ändrad lydelse af §§ 1 och 12 den 8 maj 1908.

Nämnden består af tolf ledamöter, som Stadsfullmäktige inom eller utom sig utse för två år i sänder. Nämnden utser inom sig för ett år ordförande och vice ordförande.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd har att bl. a. pröfva behof af och antaga mäklare, skeppsklarerare och notarii publici, anmäla vikarie för dem, återkalla mäklares och skeppsklarerares uppdrag samt uppgöra förslag å personer att verkställa besiktning enligt sjölagen, vid tillsättande af dispaschör yttra sig om sökandes lämplighet, afgifva yttrande, där sådant af Kungl. Maj:t eller annan offentlig myndighet från Nämnden infordras, ej mindre i frågor angående handel och sjöfart än afven i frågor angående handelsbruk, hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet samt Stadens vederbörande förvaltningsmyndigheter göra framställningar, som i dylika frågor kunna af Nämnden finnas behöfliga, meddela de föreskrifter, som erfordras för ordningens upprätthållande inom Stockholms börs, bestämma tid, ställe och sätt för hållande af fondbörsauktioner i Stockholm samt vaka öfver gällande författningsar efterlefnad i afseende å mäklares, skeppsklarerares, notarii publici och dispaschörs tjänsteutföring samt i öfrigt ägna sin uppmärksamhet åt frågor, som hafva sammanhang med Stadens handel och sjöfart, och göra de framställningar, som kunna däraf föranledas.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd af Kungl. Maj:t den 8 febr. 1901 med ändringar den 8 maj 1908.

Stat år 1911. Utgifter: 7,850 kr.

Afönningar m. m. Sekreterare: arfvide 1,500 kr. Vaktmästare: arfvide 400 kr. Växelnoteringar å börsen: arfvide 100 kr. (tillfaller en vaktmästare).

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

*Höglund, O. M., grosshandlare, stadsfullm.

Vice ordförande.

*Langenskiöld, B. K. J., frih., bankofullmäktig.

Öfriga ledamöter.

Blomberg, A. Hj., sjökaptan, direktör.

*Bohman, K. O. A., konsul.

*Elliot, M., grosshandlare.

Josephson, J., grosshandlare.

*Roberg, Th., skeppsklarerare.

Rosengrén, C. O. L., grosshandlare.

Rundquist, C. A., rådmän.

Setterwall, J. G., grosshandlare.

*Söderberg, O. A., grosshandlare.

Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Sekreterare.

von Krusenstjerna, J. G. F.

Vaktmästare.

Wendborg, J.

Börskommitté.

Börshuset, St.; riks. 56 38.

Handels- och sjöfartsnämnden utser tre Kommittéer för börsärenden att i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas, utöfva den närmare tillsynen med afseende på Stockholms börs, tillse, att personer, af hvilka Börsens anseende kan lida, där ej få tillträde, vidtaga åtgärder, som kunna anses lända till de börsbesökandes gagn och bekvämlighet m. m.

Ledamöter.

Höglund, O. M., grosshandlare, stadsfullm.;

Langenskiöld, B. K. J., frih., bankofullmäktig;

Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Fondbörskommitterade.

Börshuset, St.; riks. 56 38; expeditionstid. 12—1,30.

Fondbörskommitterade skola årligen i första veckan af december månad för det följande året utses af Handels- och sjöfartsnämnden till ett antal af sex, af hvilka minst tre böra vara ledamöter af Nämnden. Nämnden utser äfven, om så anses nödigt, suppleanter.

Fondbörskommitterade hafva den närmaste tillsynen öfver Fondbörsen. En hvar af Fondbörskommitterade åligger att under två månader af det år, för hvilket de blifvit valda, personligen öfvervaka ordningen å Fondbörsen. Handel med och notering af värdepapper försiggår å Fondbörsen efter upprop af listor, fastställda af Fondbörskommitterade, en upptagande de värdepapper, som skola uppropas dagligen samt en upptagande de värdepapper, som uppropas efter därom gjord framställning. För att ett värdepapper skall blifva uppfördt (inregistrerad) å kurslista, bör skriftlig ansökan därom ingifvas till Fondbörskommitterade af fondmäklare, bankinrättning eller bankir. Fondbörskommitterade äga att i hvarje särskildt fall infordra alla upplysningar, som de kunna anse nödiga för afgörande, huruvida till inregistrering anmäldt värdepapper är så klart, att det kan antagas till handel och notering å Fondbörs.

Fondmäklare, som önskar hålla auktion å börsen för försäljning af obligationer eller aktier, skall därom göra skriftlig anmälan hos Fondbörskommitterade, som, därest de finna att auktion bör äga rum, bestämma tid för auktionens hållande.

Instruktioner m. m. Handels- och sjöfartsnämndens reglemente för Fondbörskommitterade i Stockholm den 14 aug. 1901. Handels- och sjöfartsnämndens ordningsregler för Fondbörsen i Stockholm den 12 febr. 1909 med ändringar af den 22 juni 1909 och 15 januari 1910.

Ordförande.

Langenskiöld, B. K. J., frih., bankofullmäktig.

Vice ordförande.

Palmé, J. H., bankdirektör.

Öfriga ledamöter.

Höglund, O. M., grosshandlare, stadsfullm.; Kjellberg, J. H. R. C:son, bankdirektör; Strandberg, K. G., bankir; Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Suppleanter.

Grönwall, F. A. A., fil. dr., bankdirektör; Pripp, G. L., bankdirektör; Reuterskiöld, K. L., bankdirektör; von Sydow, E. G., bankdirektör; Swartling, J. A., direktör; Wallenberg, M. L., bankdirektör.

Stads- och fondmäklare.

De officiella mäklarna antagas af Handels- och sjöfartsnämnden, hvarefter förordnande utfärdas af Magistraten, som också på mäklares begäran förordna vikarie att vid förfall för mäklaren bestrida dennes göromål.

Mäklare (Stadsmäklare) må i städerna antagas för att, när de varda därom anlitade, biträda vid köp eller försäljning af varor, fastigheter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra värdepapper samt vid uppgörande af aftal om försträckning, hyra, arrende och försäkring äfvensom af andra likartade aftal. Det åligger mäklare att öfver alla af honom slutade aftal med undantag af dem, som angå penningeförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, aftalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla af honom avslutade aftal skall han för hvarje dag införa i en särskild med Magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelssombud eller handelsbiträde åt köpman.

Mäklare i Stockholm, som i sådan egenskap vill biträda vid köp och försäljning af obligationer, aktier och andra dylika värdepapper, skall vara af Handels- och sjöfartsnämnden särskildt antagen till fondmäklare. Fondmäklare skall i sin verksamhet å fondbörs ställa sig till efterrättelse de af Handels- och sjöfartsnämnden eller Fondbörskommitterade gifna föreskrifter rörande Fondbörsen. Anmälan om oriktigt förfarande af fondmäklare göres hos Fondbörskommitterade. Innan Handels- och sjöfartsnämnden antager fondmäklare, skola Fondbörskommitterade afgifva yttrande angående de sökandes lämplighet.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktioner m. m. K. mäklareordningen den 9 juni 1893 med ändring af den 20 nov. 1908. K. kungörelse den 8 febr. 1901 ang. fondmäklare i Stockholm.

Mäklare.

Berg, C. M. (spannmål, mjöl m. m.), Bredgränd 2 A, St.; riks. 72 50; allm. 142 74.

Blixén, J. O. (fondmäklare), Drottninggatan 9, C.; riks. 98 60; allm. 98 60.

Brandelius, T. Hj. (fondmäklare), Norrlandsgatan 1, C.; riks. 75 01; allm. 85 01; (vikarie: Adolfsson, A. F. E.)

Klingbom, J. A. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppsbron 4, St.; riks. 13 86; allm. 12 11.

Kollberg, C. M. O. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppsbron 6, St.; riks. 4 96; allm. 23 79 (vikarie: Kollberg, M.).

Lüning, G. Th. (fondmäklare), Börshuset (ingång fr. Trångsund), St.; riks. 44 26; allm. 13 14; (vikarie: Elmström, E. O.).

Schultz, L. H. (fondmäklare), stadsfullm., Lilla Vattugatan 14, C.; riks. 50 89; allm. 70 82; (vikarie: **Blomdahl, S. E.**)

Werner, E. O. A. (fondmäklare), Brunkebergsgatorg 14, C.; riks. 72 35; allm. 82 23; (vikarie: **Berg, K. E. A.**)

Skeppsklarerare.

Skeppsklarerare antagas af Handels- och sjöfartsnämnden, hvarefter Magistraten utfärdar förordnande. Skeppsklarerare ombesörja fartygs klarering och hvad därmed äger sammanhang, förmedla aftal om befraktningar, om försäljning af fartyg eller andelar däri, ombyggande, reparation och utrustning af fartyg samt om sjöförsäkringar och biträda vid haveriuppgörelser. Skeppsklarerare åligger att underrätta skeppare om hvad i afseende å fartyg, besättning, passagerare och last bör iakttagas enligt gällande författningar och de till efterrättelse för sjöfarande utfärdade tillkännagifvanden, att besörja om ingifvande till tullkamraren af de för fartygsvisitation och inklerering erforderliga handlingar, om föreskrifna afgifters erläggande och om fartygs uppmätning, då sådan bör äga rum, att söka anskaffa laster och avsluta befraktningar, att, när fartyg skall afgå, föranställa, dels att detsamma förses med alla de handlingar, som för lastens intagande och fartygets utklarering äro af nöden, äfvensom med sådana handlingar, som för resan och för fartygets inklerering å destinationsorten skola från afgångsorten medföras, dels ock att påbudna umgälder betalas och lots, då sådan erfordras, varder anskaffad, samt att i öfrigt noggrant och redligt meddela redare, ägare af gods och skeppare de råd och det biträde, som kan lända till bevarande af deras rätt och fördel.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktion. Kungl. skeppsklarerareordningen den 9 juni 1893.

Skeppsklarerare.

AB. Otto Hellsten, Skeppsbron 24, *St.*; riks. 201; allm. 11 43, expeditionstid: 9—7.

AB. Olson & Wright (verkst. dir. Th. Roberg), Skeppsbron 18, *St.*; riks. 11 09; expeditionstid: 9—5.

Boman, E. R. (innehafvare O. J. B. P. de Perre), Skeppsbron 30, *St.*; riks. 6 74; allm. 26 18; expeditionstid: 9—5.

Nordström & Thulin (innehafvare C. G. Thulin), Skeppsbron 34, *St.*; riks. 3 50; allm. 23 69; expeditionstid: 9—8.

Notarii publici.

Notarii publici antagas af Handels- och sjöfartsnämnden, hvarefter förordnande utfärdas af Magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra för-

rättningar, hvilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra af notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgifvande af stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder af andra ämbetsgöromål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten af öfversättningar och afskrifter samt öfvervara utlottningar af obligationer äfvensom besiktningar, hvarom i sjölagen sägs. I öfrigt äger han att efter anmodan öfvervara jämväl andra författningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande af handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga angående notarii publici-befattningen den 6 okt. 1882 med ändring den 10 juli 1899.

Notarii publici.

Millar, J. T., Storkyrkobrinken 11, *St.*; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.

Oldenburg, U., Skeppsbron 8, *St.*; riks. 14 06; allm. 29 36; personlig mottagningsstid: 9—10 f. m.; expeditionstid: 9—3.

Fürstenberg, O. L., Storkyrkobrinken 11, *St.*; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.

Svensson, U. E., Skeppsbron 8, *St.*; riks. 66; allm. 20 09; expeditionstid: 9—3.

Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart (äfvén innefattande Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln, se nedan).

Skiljenämndens ändamål är att afgöra sådana tvister inom handels, industriens och sjöfartens områden, som vederbörande parter enats att öfverlämna till Nämndens afgörande. Skiljenämndens ledamöter, hvilka skola vara till antalet minst 48, högst 96, allmänt aktade, dugliga fackmän inom handels, industriens och sjöfartens olika grenar, utses för en tid af tre år af Handels- och sjöfartsnämnden i december månad. Skiljenämndens löpande göromål handhafvas af en styrelse, bestående af ordförande, en förste och en andre vice ordförande, valda på allmänt ordinarie möte.

Senaste valet ägde rum den 11 januari 1911.

Skiljenämndens styrelse.

Carlson, O. F., direktör, ordf.; **Elliot, M.,** grosshandlare, förste vice ordf.; **Lilliehöök, H. H.,** direktör, andre vice ordf.

Styrelsensuppleanter.

Nycander, O. J. T., direktör, stadsfullm.; **Ramstedt, R. V.,** grosshandlare; **Thulin, C. G.,** generalkonsul.

Skiljenämndens öfriga ledamöter.

Abramson, A. N., grosshandlare; **Almgren**, E. Hj. B., disponent; **Althin**, N. P., byggmästare; **Andersson**, E., lektor; **Ballé**, O. S. S., grosshandlare; **Bergman**, A. D., ingenjör; **Björklöf**, J. E., grosshandlare; ***von Björnmarck**, A. E. A., sjökaptän; **Blanc**, O. W. O., f. d. generalkonsul; ***Blomberg**, A. Hj., sjökaptän; **Blomberg**, A. W., grosshandlare, stadsfullm.; ***Blomberg**, K. V., grosshandlare; ***Bohman**, K. O. A., konsul; **Bolms**, G. J. E., grosshandlare; ***Clason**, I. G., förste intendent; ***Dahl**, C. S. J., kontorschef; **Decker**, A., öfveringenjör; **Drakenberg**, J. A., direktör; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Engström**, C. S., direktör; **Feychting**, R. H., järnkramhandlare; **Francke**, O., grosshandlare; ***Hagström**, G. T., arkitekt; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Hedborg**, O. F., sjökaptän; **Heiss**, F. P. G., bryggare; ***Hillman**, F. H., byråingenjör; **Husberg**, H. A., grosshandlare; **Högelin**, A. E., grosshandlare; **Isaksson**, C. J. A., inspektör, stadsfullm.; **Jacobsen**, W., ingenjör; **Jeansson**, J., v. konsul; **Lamm**, C. R., ingenjör; **Lamm**, H. F., grosshandlare, stadsfullm.; **Lamm**, O. L., direktör; **Laurentz**, W., grosshandlare, stadsfullm.; **Lindroth**, B. A., grosshandlare; **Lövén**, E. A., grosshandlare; ***Lundberg**, K. A., kaptän; **Lundberg**, K. L., direktör; **Lundström**, K. B., grosshandlare; ***Magnusson**, A. E., byggmästare, stadsfullm.; **Malmros**, F., disponent; ***Morssing**, F. E., f. d. handlande; **Norblad**, J. A., fil. dr., verkmästare; ***Nordahl**, H. E., sjökaptän; **Olsson**, J., grosshandlare; **Peterson**, C. M., bryggmästare; ***Peterson**, C. A. Hj., f. d. handlande; ***Rabe**, P. R., bankdirektör; ***Ramström**, C. O., sjökaptän; ***Rising**, K. E. S., grosshandlare; ***Rosendahl**, G. Th., ingenjör; ***Rossander**, C. A. J., ingenjör; ***Sachs**, J. E., direktör; **von Schmalensée**, K., ingenjör; **Schnell**, C. J., f. d. grosshandlare; **Schröder**, C. G. C., bageriäldre; **Sellergren**, G. A., professor; **Seymer**, M. A., grosshandlare; **Simonsson**, C. N., grosshandlare; ***Simonsson**, N. M., disponent; ***Sondén**, K. G. A., ingenjör; **Stafsing**, F. B., öfverstelöjtnant; **Swartz**, P. J. J., grosshandlare; **Svedberg**, O. J., grosshandlare; ***Söderbergh**, F., civilingenjör; **Söderman**, H. V., grosshandlare; **Ternström**, S. E., direktör; **Tidblad**, A. E., ingenjör; **Tjulander**, K. J. F., grosshandlare; ***Wahlin**, C. A., grosshandlare; ***Wallin**, K. G., professor; **Valentin**, Ph., direktör; ***Wennberg**, F. J. A., grosshandlare; ***Wennberg**, H. A., grosshandlare; **Westin**, O. E., professor; ***Wicander**, C., grosshandlare; ***Wickman**, G., arkitekt, stadsfullm.; ***Widell**, A. Th., öfveringenjör; **Willborg**, W. R., sjökaptän; **Winborg**, J. Th., fabriksör; ***Åkerlindh**, J. G., direktör; ***Öberg**, J. E. F., direktör; **Öhman**, E., bankir; ***Österlind**, E. A., grosshandlare.

Sekreterare.

Lettström, H., advokat; riks. 39 61; allm. 44 23.

Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln.

Denna nämnd består af 18 ledamöter, som utses för ett år af Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart.

Styrelse.

Wahlin, C. A., grosshandlare, ordf.; **Wennberg**, F. J. A., grosshandlare, vice ordf.

Ledamöter.

Almgren, E. Hj. B., disponent; **Ballé**, O. S. S., grosshandlare; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Engström**, C. S., direktör; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Heiss**, F. P. G., bryggare; **Jeansson**, J., disponent; **Malmros**, F., disponent; **Seymer**, M. A., grosshandlare; **Simonsson**, C. N., grosshandlare; **Simonsson**, N. M., disponent; **Swartz**, P. J. J., grosshandlare; **Söderman**, H. V., grosshandlare; **Wennberg**, H. A., grosshandlare; **Åkerlindh**, J. G., direktör; **Öhman**, E., bankir.

Sekreterare.

Lettström, H., advokat; riks. 39 61; allm. 44 23.

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i afseende å tillämpningen af handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till afgörande af en kompromissrätt, bestående af fem ojäfviga och sakkunniga män, hvaraf en lagkunnig. Denne sistnämnde jämte tvende andra ledamöter och trenne suppleanter utses för hvarje år af Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för hvarje mål hvar sin kompromissarie.

Kompromissrätten har ännu icke behöft sammanträda.

Ledamöter.

Herlitz, K. G., direktör, stadsfullm.; **Höglund**, O. M., grosshandlare, stadsfullm.; **Lövén**, H. J., grosshandlare.

Suppleanter.

Elliot, M., grosshandlare; **Rabe**, P. R., bankdirektör; **Starck**, A., generalkonsul.

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning af gemensamt haveri, hvarmed enligt 187 § sjölagen förstas skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med afsikt tillfogas fartyg eller last, äfvensom all annan uppföring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd af

dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angifna grunder gäldas af fartyg, frakt och last i förhållande till hvar deras värde. Enligt sjölagens 218 § skall äfven utredning och fördelning af i nämnda lagrum omnämndt s. k. enskildt haveri verkställas af dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Slutligen har dispaschör att, om tvist uppstår angående ersättningsskyldighet, som på grund af försäkringsaftal enligt sjölagens bestämmelser må åligga försäkringsgifvare, härom afgifva yttrande. Dispaschörens å tjänstens vägnar afgifna utlåtande kallas dispasche, och, om detta utlåtande ej inom viss tid öfverklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Dispaschör tillsättes af K. Maj:t. Beträffande

dispaschörbefattningen i Stockholm, som inrättades 1752, föreskrifver ett K. bref af den 27 juni 1867, att Stockholms magistrat skall, efter inhämtande af Handels- och sjöfartsnämndens och i Stockholm varande sjöförsäkringsbolags styrelsers yttranden rörande de sökande, upprätta och till K. M:t insända förslag till tjänstens återbesättande. Godtgörelse till dispaschör utgår enligt af K. Maj:t den 19 jan. 1883 utfärdad taxa. Handels- och sjöfartsnämnden öfvervakar dispaschörs tjänstutöfning.

Dispaschör.

Hasselrot, P. A. Träffas å ämbetsrummet, Kornhamnstorg 53: 10—2; riks. 10 76.

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Slottsbacken 6 (ingång från Bollhusgränden); riks. 55 95, 82 25, 82 49 och 92 72; allm. 28 46, 25 64, 25 68, 23 91 och 21 16; sessionstid hvarje onsdag; expeditionstid: 11—2.

Byggnadsordningarna från 1725, 1736 och 1763 med flera år ha blifvit aflösta med nya författningar i enlighet med utvecklingens kraf. Hufvudstadens nuvarande privata byggnadsverksamhet regleras genom byggnadsstadgan för Rikets städer af den 8 maj 1874 (en Kungl. kommitté har utarbetat ett förslag till ny byggnadsstadga för riket, öfver hvilket förslag Stadsfullmäktige den 7 febr. 1910 afgifvit yttrande), Stockholms stads byggnadsordning af den 13 december 1890 (jfr ang. Byggnadsordningskommittén, sid. 164) samt lagen ang. stadsplan och tomtindelning af den 31 augusti 1907. Dessa författningar afse dels genomförandet af den antagna stadsplanen, dels tillgodoseende af den enskilde byggherrens rätt och den enskilde invånarens säkerhet i sanitärt afseende m. m.

Närmaste inseedet öfver Stockholms stads bebyggande utöfvas numera af Byggnadsnämnden, hvars verksamhet började år 1875 och som afgör alla ärenden, hvilka skola enligt byggnadsstadgan och byggnadsordningen bedömas och ej tillhöra annan myndighets pröfning. Nämnden äger att genom föreläggande af vite göra sig hörsammad. Den består af fem ledamöter, valda för fyra år, två af Magistraten och tre af Stadsfullmäktige, med lika många suppleanter, jämväl utsedda för fyra år. För ett år i sänder väljer Nämnden sin ordförande.

Byggnadsnämnden bör ägna synnerlig uppmärksamhet åt, att i afseende å stadsplanen vidtagas alla de förbättringar, som kunna åstadkommas, att i byggnadsordningen införas sådana bestämmelser, som kunna leda till stadens ändamålsenliga bebyggande m. m. I alla till Byggnadsnämndens omvårdnad hörande frågor af sådan beskaffenhet, att de skola af Stadsfullmäktige pröfvas, äger Nämnden att hos Fullmäktige väcka förslag och göra andra framställningar. Nämnden äger också, där den finner omständigheterna därtill föranleda, göra framställningar hos Öfverståthållareämbetet. Innan Stadsfullmäktige afgöra förslag till stadsplan eller ändring däraf, till stadgande i byggnadsordningen eller till tomtreglering, där sådan bör af Stadsfullmäktige pröfvas, skall, såvida ej Byggnadsnämnden själf väckt förslaget, dess yttrande

inhämtas. Nämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt och en stadsingenjör samt i öfrigt åtskilliga tjänstemän (se nedan). Alla dessa med undantag af stadsingenjören, som äfven lyder under Drätselnämnden, tillsättas och entledigas af Byggnadsnämnden (ang. stadsingenjörenes tillsättning och skyldigheter se sid. 39).

Stadsarkitekten skall vara tillstådes vid Nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i öfverläggningen men ej i besluten och att få sin mening antecknad till protokollet, därest han det äskar. Detsamma gäller om stadsingenjören i afseende å de frågor, som höra till hans befattning.

För att å Nämndens vägnar verkställa inspektion af de under Nämndens pröfning hörande byggnadsföretag tillsätter Nämnden tvenne byggnadsinspektörer.

Till biträde vid behandlingen af ärenden rörande hissar, äger Nämnden, jämväl anlita af Öfverståthållareämbetet förordnade hissinspektörer.

Instruktion m. m. K. byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874 med ändringar den 30 dec. 1876, 18 april 1884, 30 nov. 1888, 20 juni 1890 och 26 maj 1899. Byggnadsordningen för Stockholms stad den 13 dec. 1890, med ändringar den 18 febr. 1892, 18 febr. 1893, 30 maj 1896, 24 aug. 1896, 7 jan. 1898, 7 april 1898, 29 dec. 1898, 4 jan. 1900, 30 nov. 1901, 17 mars 1906, 5 juli 1906, 15 juli 1907, 21 mars och 21 sept. 1910 Instruktion för de hos Byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer den 19 jan. 1910.

Stat år 1911. Utgifter: 68,450 kr.

Aflöningar m. m. Ordförande: arfvide 2,500 kr. Fyra ledamöter: arfvide 2,000 kr. Sekreterare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr., samt sportler, uppskattade till 2,000 kr. Stadsarkitekt: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., samt sportler efter taxa, uppskattade till 3,500 kr. Arkitekt: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Två extra arkitekter: arfvide 350 kr. pr månad. Två byggnadsinspektörer: 5,000 kr. Ställningsinspektör: arfvide 3,000 kr. Ingenjör: arfvide 2,400 kr. Amanuens å Nämndens expedition: arfvide 1,800 kr. Två biträden å Nämndens expedition: arfvide 1,200 kr. Två vaktmästare: lön 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. En extra vaktmästare: arfvide 900 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Hammarberg, J. P., rådman (som led. vald af Magistraten).

Ledamöter.

Busch, O. A., major (vald af Stadsfullm.).
Clason, I. G., förste intendent (vald af Stadsfullm.).
Klintberg, C. T., rådman (vald af Magistraten).
Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm., (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Flensburg, E. G., rådman (vald af Magistraten).
Kinberg, A. G. H., major, Stadens byggnadschef (vald af Stadsfullm.).
Lindahl, P. A. L., öfverstelöjtnant (vald af Stadsfullm.).
Redtz, J. M., byggmästare (vald af Stadsfullm.).
Strahl, A. A. F., rådman (vald af Magistraten).

Sekreterare.

Lagerwall, S. B. G., riks. 82 25, allm. 25 64; 11—2.

Delegerad för inspektion af Stadsingenjörskontoret.

(Byggnadsnämnden utser härför en delegerad och Drätselnämnden två, se sid. 35.)

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.

Stadsarkitekt.

Salin, K. E., riks. 9272; allm. 2568; 1—3 utom fredagar, då besiktningar verkställas.

Stadsingenjör.

Ygberg, H. O. A. Träffas å Stadsingenjörskontoret, se sid. 39.

Arkitekt.

Hallman, P. O., tjl. nnd. 1911 (jfr sid. 40),
 tf. **Westholm, J. S.** (se nedan).

Extra arkitekter.

Westholm, J. S., tf. arkitekt (se ofvan); **Bagger, J. A.**; **Linden, G.**

Byggnadsinspektörer.

Landewall, G. E. (Norrmalm och Östermalm);
Brandel, J. G. G. (Kungsholmen, Staden inom broarna och Södermalm).

Ställningsinspektör.

Sjösteen, B. A.

Ingenjör.

Gelin, A. A.; mottagningstid: måndagar och torsdagar 1—3.

Amanuens.

Seth, J. K. J.

Biträdande tjänsteman.

Ditzinger, W. R.

Skrifbiträde.

Uddquist, Elin M.

Vaktmästare.

Uddquist, A. O.; **Björk, G. A.**; **Kelén, N. J. V.** (extra).

Ansvariga byggmästare i Stockholm, godkända af Byggnadsnämnden.*

Alderin, R. W., Handverkaregatan 9, *K.*; riks. 58 07; allm. 188 26.

Alfheim, E. R., Hornsgatan 154, *Sö.*; allm. Maria 12 51.

Althén, C. W.; Vallingatan 33, *C.*; allm. 127 59.

Althin, N. P.; Tegnersgatan 8, *Va.*; allm. 112 11.

Anderberg, E.; Birgerjarlsgratan 131 A, *Va.*; riks. 108 02, allm. Brunnkeb. 39 72.

Andersson, Adolf, Karlbergsvägen 55, *Va.*; allm. 233 21.

Andersson, Albert; Tulegatan 29, *Va.*; riks. 62 70; allm. 115 20.

Andersson, A.; Västmannagatan 28, *Va.*; allm. 212 81.

Andersson, August A.; Prästgårdsgatan 12, *Sö.*; allm. 135 25.

Andersson, Aug.; Fleminggatan 51 A, *K.*; allm. 105 80.

Andersson, A. N. stadsfullm.; Wollmar Yxkullsgatan 15 B, *Sö.*; allm. 34 27.

Andersson, C. Axel; Handelsvägen 48, Enskede; allm. Enskede 61.

Andersson, C. E.; Grefmagnigatan 5, *Ö.Dj.*; allm. 181 37.

Andersson, Johan Anton; Sibyllegatan 46 & 48, *Ö.*; allm. 121 44.

Andersson, Johan August; Odengatan 14, *Va.*; allm. Österm. 6 60.

Andersson, Johan Klas; Ryska villan, Bergshamra, Stocksund.

Andersson, J. P.; Kammakaregatan 29, *C.*; allm. 118 31.

Andersson, L. E.; Upplandsgatan 67, *Va.*; allm. Vasa 24 70.

* Här ha ej upptagits andra byggmästare än sådana, nu boende i Stockholm eller dess närmaste omgifningar, för såvidt upplysningar kunnat erhållas. En del af dem torde emellertid ej *utöfa* byggnadsyrket. För namn och adresser m. m. hänvisas till denna förteckning. (Här upptagna äro ej såsom byggmästare upptagna i personalafdelningen.)

- Andreasson, C. J.**; Bellmansgatan 21, *Sö.*; allm. 131 54.
Andrén, C. V.; Danderydsgatan 4, *Ö.*; allm. 108 27.
Ankarstrand, H. G.; Tegnérsgratan 1, *Va.*; allm. 213 33.
Backlund, A.; Torsgatan 46, *Va.*; allm. 220 15.
Badin, B. W.; Tavastgatan 29 A, *Sö.*; allm. 302 61.
Bandelin, S. O.; Högbergsgatan 54, *Sö.*; allm. Maria 2 26.
Bang, Fr.; Kammakaregatan 8, *Va.*; allm. 167 86.
Bang, O. A.; Kammakaregatan 8, *Va.*; allm. 167 86.
Bengtson, N. J.; Hamngatan 5 B, *C.*; riks. 72 16; allm. 55 77.
Bengtson, R.; Narvarvägen 8, *Ö.Dj.*; riks. 117 44; allm. 165 19.
Berggrén, E. V.; Salviigränd 1, *St.*
Bergling, J. A.; Roslagsgatan 39, *Va.*
Berglund, A.; Sveavägen 100, *Va.*; riks. 85 92; allm. 115 94.
Berglund, J. E.; Birgerjarlsgatan 121, *Va.*
Bergman, A. H.; Kaptensgatan 14, *Ö.Dj.*; riks. 88 10; allm. 160 80.
Bergström, B. E.; St. Vattugatan 7, *C.*; riks. 80 70; allm. 219 56.
Bildmark, K. W.; Styrmansgatan 11 A, *Ö.Dj.*; allm. 123 48.
Björkman, A. H. S.; Smålandsgatan 17, *C.*; riks. 67 46; allm. 49 05.
Blom, Per; Kungsgatan 14, *C.*; riks. 67 42; allm. 166 57.
Blomdahl, J. G.; Högbergsgatan 72, *Sö.*; allm. 132 68.
Blomdahl, K.; Hornsgatan 64 A, *Sö.*; riks. 102 98; allm. 32 80.
Blomdahl, P. A.; Högbergsgatan 74, *Sö.*; allm. 132 74.
Blomqvist, O. L. M.; Nytorget 6, *Sö.*; allm. 16 12.
Blomqvist, C. G.; Skepparegatan 20, *Ö.Dj.*; allm. 150 80.
Blomqvist, E. R.; St Eriksgatan 27 A, *K.*; allm. Kungsh. 9 86.
Borg, Aug.; Vidargatan 6, *Va.*; allm. 157 07.
Brandel, J. G. G.; Drottninggatan 75, *C.*; allm. 127 19.
Bäckvall, Lars; Åsögatan 85, *Sö.*; riks. 141 25; allm. 137 16.
Börjesson, J.; Börjeshill, Spånga; allm. Bromsten 26.
Carlsson, O. W.; Handverkaregatan 11, *K.*; allm. 108 94.
Cederström, C.; Vegagatan 6, *Va.*; allm. 48 13.
Dahl, B. W.; Upplandsgatan 58, *Va.*, riks. 26 06; allm. 231 45.
Dahl, C. F.; Lundagatan 35, *Sö.*; allm. 301 65.
Dahl, Fr.; Baldersgatan 3, *Ö.*; allm. 101 26.
Dahl, V.; Ynglingagatan 13, *Va.*; riks. 45 25.
Dahlbeck, B. P.; St. Nygatan 32, *St.*; riks. 26 95, allm. 26 95.
Danielson, C. A.; Stjärngatan 3 A, *Va.*; riks. 116 27; allm. 44 94.
Danielson, J. A.; Åsögatan 113, *Sö.*; allm. 138 24.
Djurberg, C. G.; Fleminggatan 7, *K.*; allm. 166 90.
Dolk, C. W.; Grefgatan 12, *Ö.Dj.*; allm. 101 97.
Dorph, V.; Davidbagaresgatan 3, *C.*; riks. 26 93; allm. 90 22.
Edblom, J. R.; Norrtullsgatan 10 A, *Va.*; riks. 75 30; allm. 58 13.
Edengren, A.; Torsgatan 2, *C.*; allm. Brunkeb. 22 55.
Edlund, J. A.; Birgerjarlsgatan 102, *Va.*; allm. 99 47.
Edlund, J. P.; Karlbergsvägen 4, *Va.*; riks. 38 84; allm. 110 74.
Ehrngren, O. I.; Hornsgatan 66 A, *Sö.*; allm. Maria 2 54.
Ekstrand, N. A.; Norrlandsgatan 18, *C.*; allm. 199 10.
Ekström, E. J. I.; Grefgatan 21, *Ö.Dj.*; riks. 106 22; allm. 115 81.
Elmäs, K. K. J.; Stortorget 18 & 20, *St.*; riks. 74 98; allm. 139 31.
Engström, H. T.; Folkungagatan 46, *Sö.*; allm. 136 94.
Engström, I.; Birgerjarlsgatan 33, *C.*; allm. Brunkeb. 10 75.
Engström, N. N.; Storkyrkobrinken 1, *St.*; riks. 26 95; allm. 26 95.
Eriksson, G. L.; Sibyllegatan 11, *Ö.*; riks. 29 22; allm. 202 62.
Eriksson, K. F.; Norrtullsgatan 26, *Va.*; allm. 216 04.
Eriksson, L.; Prästgårdsgatan 24, *Sö.*; allm. Maria 17 87.
Eriksson, O.; St Eriksgatan 10, *K.*; allm. 157 65.
Eriksson, P.; Styrmansgatan 32, *Ö.Dj.*; allm. 160 65.
Evers, G.; Birgerjarlsgatan 33, *C.*; riks. 43 59; allm. 214 19.
Fallström, H. T.; Hornsgatan 85, *Sö.*; allm. Maria 4 70.
Flodin, K. J.; Grefgatan 7, *Ö.Dj.*; riks. 92 68; allm. 110 51.
Forsberg, A. G.; Rådmansgatan 52, *Va.*; allm. 109 80.
Fransén, A.; Rådmansgatan 69, *Va.*; allm. Vasa 4 43.
Frantzén, C. F.; Sturegatan 42, *Ö.*; riks. 99 18; allm. 69 77.
Friborg, A.; Kocksgatan 9, *Sö.*; allm. Maria 2 58.
Friborg, J. N.; Erstagatan 30, *Sö.*; allm. Maria 15 83.
Fristedt, G. A.; Karlavägen 12, *Ö.*
Fröman, N. O.; Enskede; allm. 30 42.
Griffé, F. E.; Fleminggatan 23, *K.*; allm. 203 89.
Gustafson, C. J.; Riddaregatan 68, *Ö.Dj.*; allm. 122 68.
Gustafson, E. A.; Hornsgatan 66 B, *Sö.*; allm. 122 49.
Gustafsson, J. G. B.; Renstjernasgatan 27, *Sö.*

- Gustafsson, J. N.; Nortullsgatan 10 A, *Va.*; allm. 209 75.
- Gustawi, T.; Riddaregatan 68, *Ö.Dj.*; allm. 122 68.
- Göransson, J. A.; Regeringsgatan 6, *C.*; allm. 109 99.
- Göransson, J. F.; Banérgatan 3, *Ö.Dj.*; riks. 88 76; allm. 106 42.
- Hægglund, C. J. E.; Röstrandsgatan 46, *Va.*; allm. 64 29.
- Hagberg, C. E.; Hagagatan 35, *Va.*; allm. 203 00.
- Hagman, A. E.; Solhem, Spånga; allm. Spånga 59.
- Hallquist, E. C.; firma **Ullrich & Hallquist**; Västerlånggatan 22, *St.*; riks. 66 88; allm. 140 42.
- Hallström, H. J. N.; Kungsgatan 16, *C.*; riks. 45 08; allm. 74 14.
- Hansson, A.; Sibyllegatan 14, *Ö.*; riks. 102 88; allm. 195 41.
- Hansson, H.; Tomtebogatan 28; *Va.*
- Hansson, O. A.; Torsgatan 19, *Va.*; riks. 102 36; allm. 182 23.
- Hanzon, P.; Värmdögatan 4, *Sö.*; allm. 303 90.
- Hauffman, K. O. L.; Högerbergsgatan 37, *Sö.*; riks. 61 89; allm. 39 67.
- Heder, J.; Hornsgatan 48, *Sö.*; allm. Maria 1 16.
- Hederén, N. A. K.; Birgerjarlsgatan 111, *Va.*
- Hellstedt, C. E. L.; Karlaplan 10, *Ö.Dj.*; allm. 223 86.
- Hellström, O.; Östermalmsgatan 64, *Ö.*; allm. 163 36.
- Herrström, O.; Fredsgatan 2, *C.*; riks. 47 91; allm. 5 93.
- Herrström, R.; Rådmansgatan 61, *Va.*; riks. 26 57; allm. 5 75.
- Hesselman, B. G. H. W., St. Vattugatan 7, *C.*; riks. 80 70; allm. 219 56.
- Hohmann, G. W.; Sturegatan 46, *Ö.*; allm. Österm. 49 03.
- Holinder, E. W.; Karlavägen 15 A, *Ö.*; allm. Österm. 2 90.
- Holm, K. O.; Regeringsgatan 99, *C.*; allm. 125 18.
- Holmgren, A. W.; Kungstensgatan 57, *Va.*; allm. 191 91.
- Holmin, A. K.; Idungatan 2, *Va.*; allm. 121 07.
- Holmström, N. Fr.; Drottninggatan 53, *C.*
- Holst, O.; Artillerigatan 12, *Ö.*; allm. 214 26.
- Höglund, G. K. E.; Brännkyrkagatan 22, *Sö.*; allm. 311 68.
- Hörlin, A.F.; Greffuregatan 13, *Ö.*; riks. 46 40; allm. 240 94.
- Ingemarson, R. J.; Skepparegatan 3, *Ö.*; riks. 59 45; allm. 107 18.
- Jagdman, C. E. W.; Röstrandsgatan 58, *Va.*; riks. Vasa 5 19; allm. 107 18.
- Janson, A. G.; Birgerjarlsgatan 10, *Ö.*; allm. 51 36.
- Jansson, A.; Helsingegatan 7, *Va.*; allm. Vasa 5 71.
- Jensen, J. B.; St Paulsgatan 24, *Sö.*; allm. 305 99.
- Johanson, F. E.; Slottsbacken 2, *St.*; riks. 54 93; allm. 119 56.
- Johanson, L. P.; Rådmansgatan 69, *Va.*; allm. 117 84.
- Johansson, A. B.; Tulegatan 25, *Va.*; allm. Brunkeb. 51.
- Johansson, A. E.; St Paulsgatan 31, *Sö.*; allm. 138 10.
- Johansson, C. J. A.; Kungstensgatan 28 A, *Va.*; allm. 152 93.
- Johansson, E. A.; Vidargatan 3, *Va.*; riks. Vasa 1 78; allm. 110 94.
- Johansson, G. A.; Sibyllegatan 15, *Ö.*; allm. 49 19.
- Johansson, N. J.; Skånegatan 51, *Sö.*; allm. 17 85.
- Johansson, N. J. Alfred; Hjorthagen 12; riks. 86 72; allm. Värtan 13.
- Johnson, C. J.; Idungatan 2, *Va.*; riks. 78 96; allm. 165 35.
- Johnson, O.; Röstrandsgatan 30, *Va.*; allm. 125 10.
- Kander, A. W.; Hamngatan 3 A, *C.*; riks. 94 75; allm. 111 55.
- Karlsson, K. F.; Frejgatan 2, *Va.*; allm. 123 28.
- Karlsson, K. J.; Brännkyrkagatan 48, *Sö.*; allm. 134 91.
- Karlsson, V.; Karlbergsvägen 23, *Va.*
- Kjellström, S. O.; St Eriks plan 2, *Va.*; riks. 50 00.
- Klemming, W.; Drottninggatan 88 A, *C.*; riks. 40 83; allm. 123 45.
- Klingberg, V. A.; Fleminggatan 3, *K.*; allm. 120 08.
- Kruse, P. F.; Bergsgatan 43, *K.*; riks. 107 94.
- Kullé, M. G.; Upplandsgatan 64, *Va.*
- Lagerstedt, J. W.; Frejgatan 3, *Va.*
- Landewall, G. E.; Karlavägen 50, *Ö. Dj.*; allm. 194 46.
- Landström, J. O.; Vallingatan 29, *C.*
- Larsson, G.; Renstjernasgatan 16, *Sö.*; allm. 36 72.
- Larsson, G. E.; Renstjernasgatan 16, *Sö.*
- Larsson, P. D.; Renstjernasgatan 16, *Sö.*
- Levin, P. H.; Dalagatan 1 B, *C.*; allm. 156 71.
- Lignell, A.; Frejgatan 3, *Va.*; allm. 214 17.
- Lignell, C. F.; Sigtunagatan 4, *Va.*; allm. Vasa 28 32.
- Lindberg, O. A.; Karlbergsvägen 69, *Va.*
- Lindell, J. G.; Rådmansgatan 37, *Va.*; allm. Brunkeb. 24 33.
- Lindell, P. A.; Norrtullsgatan 28, *Va.*; riks. 137 28; allm. 211 36.
- Lindewall, C. E.; Vallingatan 15, *C.*; allm. 104 57.
- Lindmark, K. A.; Vallingatan 27, *C.*; allm. Vasa 13 75.
- Lindqvist, E. W.; Drottninggatan 92, *C.*; riks. 24 04; allm. 108 98.
- Lindståhl, J. E.; Artillerigatan 3, *Ö.*; riks. 1 83; allm. 87 20.
- Ljungberg, C. A. H.; Kammakaregatan 43, *C.*; allm. 162 41.
- Ljungberg, E. Th.; Frejgatan 56, *Va.*; allm. 118 75.
- Ljungquist, C. G.; Parmmätaregatan 5 B, *K.*; riks. 113 25; allm. 238 10.

- Looström, I. R.;** St. Vattugatan 7, *C.*; riks. 20 19; allm. 2 09.
Looström, R. T.; Krukmakaregatan 4, *Sö.*; riks. 4 33; allm. 32 66.
Lund, P. A.; Kornhamnstorg 61, *St.*; allm. Stork. 4 18.
Lundgren, A. G.; Kungstensgatan 61, *Va.*; allm. 234 98.
Lundberg, N. L.; Igeldamsgatan 6, *K.*; riks. 34 48; allm. 64 42.
Lundgren, J. A.; Smålandsgatan 2, *Ö.*; riks. 134 12; allm. 68 07.
Lundegårdh, D. J.; Drottninggatan 106 A, *C.*; riks. 42 87; allm. 150 96.
Lundgren, E.; Malmskillnadsgatan 48 A, *C.*; riks. 113 15; allm. 112 76.
Lundin, E. V.; Karlsro, Sundbyberg; allm. Sundbyberg 23.
Lundin, J. L.; Timmermansgatan 43, *Sö.*; allm. 136 58.
Lundroth, E.; Hamngatan 5 A, *C.*; riks. 47 26; allm. 74 74.
Lundstedt, M. K.; Nortullsgatan 28, *Va.*; riks. 137 29; allm. 221 11.
Löfgren, C. W.; Tavastgatan 35 B, *Sö.*; allm. 143 44.
Magnusson, A. E. stadsfullm.; Drottninggatan 82, *C.*; riks. 96 17; allm. 86 17.
Malmberg, C. W. F.; Djursholm; allm. Djursholm 59.
Malmé, A. E.; Kungstensgatan 55, *Va.*; allm. Vasa 20 95.
Mark, S. E. T.; Regeringsgatan 99, *C.*; allm. 232 10.
Melander, A. E.; Odengatan 39, *Va.*; allm. 190 15.
Molin, A. H.; Brunkebergstorg 9, *C.*
Mårdell, E. V.; Västmannagatan 67, *Va.*; allm. Vasa 32 80.
Mårtensson, O.; Scheelegatan 6, *K.*
Nasenius, A. R.; Drottningholmsvägen 5 B, *K.*; allm. Kungsh. 1 16.
Nerman, G. W.; Rosengatan 4, *C.*
Niklasson, C. P.; Surbrunnsgatan 35, *Va.*; allm. 194 70.
Nilsson, D. H.; Rörstrandsg. 54, *Va.*, allm. 220 93.
Nilsson, E. J. A.; Valhallavägen 45 A, *Ö.*; riks. Östern. 6 52; allm. 195 69.
Nilsson, J.; Västmannagatan 37, *Va.*; allm. 117 34.
Nilsson, J. P.; Nybrogatan 38, *Ö.*; allm. 155 04.
Nilsson, Nils; firma Nilsson & Hansson, Karlaplan 3 A, *Ö.Dj.*; riks. 97 68; allm. 47 68.
Nordén, N.; Pipersgatan 6, *K.*; riks. 13 01; allm. Kungsh. 56.
Nordenström, L. J.; Engelbrektsgatan 39, *Ö.*; riks. 52 88; allm. 165 51.
Nordlöf, J. E.; Björngårdsgatan 6, *Sö.*; allm. 133 32.
Nordström, A.; Agnegatan 16, *K.*; allm. 165 08.
Norén, A. J. N.; Kornhamnstorg 53, *St.*; riks. 99 74; allm. 10 90.
Norrbin, K. H. W.; Hornsgatan 79, *Sö.*; riks. 86 09; allm. 34 62.
Nyman, F. E.; Saltsjöbaden; riks. Saltsjöb. 2 02.
Nyman, G. E.; Tyskbagaregatan 5, *Ö.*; allm. 185 09.
Nyqvist, J. I.; Regeringsgatan 52, *C.*; riks. 98 76; allm. 98 76.
Ohlsson, C. G.; Biblioteksgatan 9, *C.*; riks. 32 20.
Ohlsson, S. A.; Vasagatan 6, *C.*; allm. 102 01.
Olsson, H. P.; Helgalunden 9, *Sö.*; allm. 305 51.
Olsson, J.; Wollmar Yxkullsgatan 10 C, *Sö.*; allm. Maria 22 32.
Olsson, O.; Riddaregatan 48, *Ö.Dj.*; allm. Östern. 23 26.
Pehrsson, P.; Hagalund; allm. Hagalund 72.
Perslow, C. A.; Strandvägen 57, *Ö.Dj.*; riks. 111 20; allm. 208 20.
Person, I. B.; Drottninggatan 94, *C.*; riks. 34 55.
Persson, A. J. W.; St Paulsgatan 27, *Sö.*; allm. 39 66.
Petterson, A.; Kaptensgatan 11, *Ö.*; allm. 165 04.
Petterson, C. A. E.; Torkel Knutsonsgatan 31, *Sö.*; riks. 90 73; allm. 135 12.
Petterson, C. J.; Upplandsgatan 56, *Va.*; allm. 207 92.
Pettersson, F. T.; Linnégatan 21, *Ö.*; allm. 42 80.
Pettersson, L.; St. Badstugatan 72, *Va.*; riks. 31 42; allm. 80 98.
Reuterwall, E. A.; Nybrogatan 9, *Ö.*; riks. 135 30; allm. 14 85.
Robbert, J. E. V.; St Eriks plan 2, *Va.*; riks. 134 88; allm. 221 74.
Rossander, J. E.; Dalagatan 20, *Va.*; riks. 66 39.
Rundström, J. Chr.; Barnängstvärgatan 1, *Sö.*; riks. Söder 1 57; allm. Maria 6 56.
Rönnerberg, N. M.; Odengatan 92, *Va.*
Sahlin, D.; Timmermansgatan 39, *Sö.*; allm. 307 90.
Sahlin, K.; Timmermansgatan 39, *Sö.*; allm. 307 90.
Sandberg, J. A.; Holländaregatan 24, *Va.*; allm. 209 95.
Scheja, J.; Roslagsgatan 27, *Va.*; riks. Vasa 5 05.
Schonberg, J. P.; Helgalunden 4, *Sö.*; allm. Maria 39 69.
Schönander, C. A.; Hagagatan 48, *Va.*; allm. 217 10.
Siösteen, B. A.; Stocksund; allm. Stocksund 81.
Siösteen, I. S.; Roslagsgatan 43, *Va.*; allm. Brunkeb. 42 09.
Sjunnesson, N.; Kungstensgatan 50, *Va.*; allm. Vasa 9 69.
Sjögren, N. R.; Vidargatan 9, *Va.*; allm. Vasa 34 02.
Sjöqvist, P. J.; Birgerjarlsgatan 9, *C.*; riks. 47 95; allm. 59 36.
Sjösteen, B. F. O.; Storgatan 54, *Ö.Dj.*; allm. Östern. 28 35.
Sterner, H. L.; Kungsholmsgatan 72 B, *K.*; allm. Kungsh. 2 13.

- Sundahl, P.; Storgatan 12, *Ö.*; allm. 85 16.
 Sundström, C.; Frejgatan 38, *Va.*; allm. 104 03.
 Sundström, K. V.; Torstensongatan 9, *Ö.Dj.*; allm. Östern. 34 39.
 Svanberg, Kr. E.; Banérgatan 23, *Ö.Dj.*; allm. 86 08.
 Svensson, C. J.; Lilljansplan 5, *Ö.*; allm. 122 94.
 Svensson, L. P.; Drottningholmsvägen 7, *K.*; allm. 132 48.
 Sällström, A. G.; Sveavägen 92, *Va.*; riks. 11 14; allm. 80 56.
 Sällström, G. F. W.; Sveavägen 92, *Va.*; allm. 70 92.
 Söderbergh, F. E. A.; Vasagatan 15 & 17, *C.*; riks. 28 20; allm. 167 31.
 Telander, J. O.; Kungsholmstorg 10, *K.*; riks. 46 45; allm. 159 39.
 Tengdahl, K. A. stadsfullm.; Helsingegatan 11, *Va.*; riks. 32 45.
 Thorén J. G.; Handverkaregatan 22, *K.*; riks. 37 77; allm. 127 15.
 Thorsén, D. E.; Skepparegatan 43, *Ö.*; allm. Östern. 22 72.
 Thorsén, G. J.; Skepparegatan 42, *Ö.*; allm. 194 00.
 Thunell, J. W.; Åsögatan 28, *Sö.*; allm. Maria 48.
 Thörnvall, H.; Östgötagatan 21, *Sö.*; allm. Maria 9 28.
 Tornell, A. J.; Tjärhofsgatan 3, *Sö.*; allm. 135 22.
 Torngren, L.; Skepparegatan 13, *Ö.*; allm. 56 95.
 Tryggelin, E. H.; Birkagatan 4 A, *Vä.*
 Törner, A. G.; Blasieholmstorg 9, *C.*; riks. 39 65; allm. 7 56.
 Törnqvist, J. Hj.; Artillerigatan 3, *Ö.*; riks. 1 83; allm. 87 20.
 Törnvall, L. P.; Tjärhofsgatan 42, *Sö.*; riks. 76 34; allm. 132 46.
 Wadsjö, N.; Drottningholmsvägen 1 A, allm. 135 59.
 Vadström, C. E.; Hornsgatan 87, *Sö.*; allm. 309 41.
 Wallén, K.; Handverkaregatan 76, *K.*; riks. 49 56; allm. Kungsh. 13 74.
 Wallin, J. A.; Vanadisvägen 15, *Va.*; riks. Vasa 2 27; allm. 183 15.
 Wennerholm, S. F.; Götgatan 73, *Sö.*; allm. 302 24.
 Wersén, O. G. J.; St. Badstugatan 76, *Va.*; riks. 12 07; allm. Brunkeb. 8 19.
 Wersén, P. A.; St. Badstugatan 76, *Va.*; riks. 12 07; allm. Brunkeb. 8 19.
 Westin, A. A. V.; Rörstrandsgatan 54, *Va.*; allm. 209 70.
 Winter, C. E. H.; Storängen; riks. Storängen 84; allm. 74 40.
 Zerling, G.; Rådmansgatan 10, *Ö.*; allm. 120 14.
 Zetterberg, C.; Brunnsgatan 4, *C.*; riks. 113 85; allm. 69 42.
 Åström, P.; Västmannagatan 3, *C.*; riks. 136 15.
 Ödberg, C. B.; Norrbackagatan 6, *Va.*; allm. 167 53.
 Öfverberg, C. E.; Davidbagaresgatan 3, *C.*; riks. 115 73; allm. 98.
 Öhrberg, S. H.; Kungsholmsgatan 7, *K.*; allm. Kungsh. 13 76.
 Österlöf, O.; Grefturegatan 1, *Ö.*; riks. 13 20.
 Östlihn, E.; G:la Kungsholmsbrogatan 53, *C.*; allm. 158 74.
 Östlihn, L.; Upplandsgatan 64, *Va.*; allm. 121 30.
 Östlihn, P. V.; Karlavägen 10 B, *Ö.*; allm. 196 93.

Stockholms stads mantalsnämnd

jämte i samband därmed stående institutioner.

Mantalsnämnden.

Stora Nygatan 2 B, St.; expeditionstid: 11—12. Inga telefoner. Sessionstid växlande.

I ett år 1865 afgifvet utlåtande ang. föreslagen folkräkning i hufvudstaden hemställde Stadsfullmäktige hos Kungl. Maj:t om utredning ang. ändring i sättet för mantalskrifningsförrättningar i Stockholm, hvarefter Öfverståthållareämbetet annodades inkomma med utredning i ärendet. En af Ämbetet tillsatt kommitté afgaf sedermera förslag, öfver hvilket Stadsfullmäktige hördes. Därvid afstyrkte dessa förslaget, men antogo i stället för sin del grunder för mantals- och skattskrifningen i Stockholm, innefattande bl. a. inrättande af en mantalsnämnd med underlydande rotmän. Detta förslag, som tillstyrktes af Öfverståthållareämbetet, godkändes i hufvudsak af Kungl. Maj:t den 10 november 1876, hvarefter Mantalsnämnden i juni 1877 började sin verksamhet.

Mantalsnämnden åligger att hafva inseende öfver mantals- och skattskrifningen i Stockholm samt tillse, att såväl till grundval och rättsnöre för denna som till ledning för fattigvården, hälsovården och undervisningsväsendet därstädes en så vidt möjligt fullständig och tillförlitlig fortlöpande bokföring öfver hufvudstadens invånare verkstalles. Nämnden äger att själf eller genom ombud så införa som utom domstol utföra och bevaka Stadens talan i dessa ärenden. Nämnden består af öfverståthållaren eller i hans frånvaro underståthållaren såsom ordförande, med rätt att deltaga i besluten, och dessutom af polismästaren eller i hans frånvaro förste polisintendenten, förste stadsläkaren eller i hans frånvaro andre stadsläkaren, två af Stadsfullmäktige för två år valda ledamöter, ordförandena i Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt folkskoleinspektören. Stadsfullmäktige, Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt Folkskoleöfverstyrelsen äga att för två år utse, Stadsfullmäktige två och en hvar af de öfriga en suppleant att inträda i Nämnden vid förfall för motsvarande ordinarie ledamot.

Mantalsnämnden biträdes af en kontrollant och protokollsförare samt rotmän, f. n. till antalet 29 (se nedan).

Nämnden förfogar enligt Stadsfullmäktiges beslut den 1 juni 1886 öfver anslaget till juridiskt biträde åt mindre bemedlade.

Lagar m. m. Kungl. bref till Öfverståthållareämbetet den 10 nov. 1876 ang. faststäl-

lande af grunder för ordnande af mantals- och skattskrifningen i Stockholm. K. förordning den 28 maj 1897 angående mantalskrifning i Stockholm med ändr. den 23 dec. 1908 och 26 nov. 1909. K. instruktion för Stockholms stads mantalsnämnd den 24 maj 1878 med ändring den 10 april 1895.

Stat år 1911. Utgifter: 253,700 kr.

Aflöningar m. m. Kontrollant och protokollsförare: arfvode 3,000 kr. Vaktmästare: arfvode 200 kr.

Mantalsnämndens ledamöter.

Ordförande (själfskr.).

Dickson, R., öfverståthållare.

Ordförandens suppleant (själfskr.).

Hintze, T., underståthållare.

Ledamöter.

Tamm, W. A., polismästare (själfskr.).

Andersson, L. I., förste stadsläkare (själfskr.).

Medin, K. O., professor (själfskr. som ordf. i Hälsovårdsnämnden).

Sundberg, G. E., justitieråd (själfskr. som ordf. i Fattigvårdsnämnden).

von Scheele, F. A., förste folkskoleinspektör (själfskr.).

*Barthelson, C. G., Stadsfullmäktiges sekreterare (vald af Stadsfullm.).

*Sidenbladh, K., f. d. öfverdirektör (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Frick, H. O., förste polisintendent (själfskr.).

Aspelin, J. M., andre stadsläkare (själfskr.).

*Cederborg, A., stadsnotarie, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

*Söderberg, J. E., förste aktuarie (vald af Stadsfullm.).

*Örtenblad, C. O. Th., direktör (vald af Hälsovårdsnämnden).

*Lindblom, F. G. A., fattigvårdsinspektör (vald af Fattigvårdsnämnden).

*Bergman, J. S., andre folkskoleinspektör (vald af Folkskoleöfverstyrelsen).

Kontrollant och protokollsförare.

Folin, C. A., träffas 11—12.

Vaktmästare.

Ericsson, A. G.

Rotemän.

Expeditionstider: 8—11 f. m. (under juni, juli och augusti 9—11 f. m.).

Adresser, se nedan.

Bokföringen af Stadens invånare ombesörjes af särskilda, af Kommunen aflönade personer, hvilka kallas rotemän och hafva att hvar för sig utöfva sin verksamhet för ett särskildt område af hufvudstaden, kalladt rote. Rotemännen lyda i afseende å mantalsskrifningen under Mantalsnämnden.

Allt efter som mantalsuppgifterna för roten komma rotemannen tillhanda, skall denne under en af Öfverståthållareämbetet utsedd kontrollants inseende granska dessa uppgifter och tillhörande hufvudförteckningar. Mantalslängden skall tillika med de till längden hörande mantalsuppgifter och register före mars månads utgång inlämnas till Öfverståthållareämbetet, genom hvars försorg längden granskas. Inom samma tid skall mantalsskrifningskontrollanten till Ämbetet ingifva rapport öfver den af honom verkställda granskningen.

Roteman skall med skyndsamhet besvara förfrågningar, som af Öfverståthållareämbetet, någon Stadens myndighet, pastorsämbete m. fl. framställas angående personers bostad, mantalsskrifningsort eller dylikt, hvarom mantalsboken lämnar upplysning.

(Om rotemännens åligganden i afseende å den allmänna fattigvården se under rubr. Församlingarnas fattigvårdsstyrelser, sid. 94).

Rotemännens antal är f. n. 29, men hafva Stadsfullmäktige den 17 december 1910 beslutat inrättande från 1 okt. 1911 af ytterligare tvenne rotar, en inom Maria och en inom Matteus församling.

Instruktioner m. m. K. förordningen den 28 maj 1897 angående mantalsskrifning i Stockholm med ändr. den 23 dec. 1908 och 26 nov. 1909. Instruktion för rotemännen i Stockholms stad, fastställd af Mantalsnämnden den 12 juni 1888 med ändr. den 14 okt. 1892 och den 14 mars 1908. (Föreskrifter, fastställda af Fattigvårdsnämnden den 15 okt. 1877, att för rotemännens verksamhet i fattigvårdshänseende tills vidare gälla).

Aflönningar m. m. Tjuguåtta rotemän: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., dessutom bostad (600). En roteman (å öfvergångsstat): 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., dessutom bostad (400). Skrifvarehjälp till tjuguåtta rotemän: 1,000 kr. till hvar och en. Skrifvarehjälp till en roteman: 600 kr. Till förordnande af biträden i de större rotarna; högst 5,500 kr. Tjugonio vaktmästare hos rotemännen: arfvode 575 kr. Dessutom tillkommer ersättning åt vaktmästarna för mantalsuppgifters insamlande, högst 4,000 kr.

1. Storkyrkoroten.

Svartmangatan 21 & 23, St.

Roteman.

Hedström, G. E.

Vaktmästare.

Uppgren, J. V.

2. Klara kyrkorote.

Klara V. Kyrkogata 20, C.; ing. fr. kyrkoplan.

Roteman.

Nyström, J. M.

Vaktmästare.

Krantz, G. A.

3. Hötorgsroten.

Slöjdgatan 9, C.

Roteman.

Zander, C. C. I.

Vaktmästare.

Bröderman, A. G.

4. Kungsbroroten.

Handverkaregatan 32, K.

Roteman.

Lund, J. F. A.

Vaktmästare.

Hallman, C. O.

5. Tegnérroten.

Vallingatan 30, C.

Roteman.

Giertha, J. B. S.

Vaktmästare.

Wellander, A.

6. Observatorieroten.

Vegagatan 18, Va.

Roteman.

Lennartson, A. G. C.

Vaktmästare.

Cæsar, C. G.

7. Jakobsroten.

Lästmakaregatan 20, C.

Roteman.

Alm, C. S.

Vaktmästare.

Björck, A. G.

8. Roslagsroten.

Regeringsgatan 74, C.

Roteman.

Sandstedt, K. G.

Vaktmästare.

Sundberg, J. A.

9. Humlegårdsroten.
Valhallavägen 37, Ö.
Roteman.
Schröder, C. E.
Vaktmästare.
Granquist, O. G.
10. Nybroroten.
Nybrogatan 16, Ö.
Roteman.
Paulson, L.
Vaktmästare.
Strand, E. E.
11. Artilleriroten.
Artillerigatan 48 A, Ö.
Roteman.
Jakobsson, K. G.
Vaktmästare.
Ekström, K. G.
12. Danviksroten.
Fjällgatan 31, Sö.
Roteman.
Wahlberg, H.
Vaktmästare.
Jansson, G. H.
13. Stadsgårdsroten.
Folkungagatan 77, Sö.
Roteman.
Lundberg, C. A.
Vaktmästare.
Ekström, E. V.
14. Skanstullsroten.
Katarina Bangata 9 A, Sö.
Roteman.
Ahlm, J. M.
Vaktmästare.
Askerlind, A. F.
15. Maria kyrkorote.
Högbergsgatan 68 B, Sö.
Roteman.
Jakobsson, G. H. W.
Vaktmästare.
Sundqvist, C. G. M.

16. Tantoroten.
Krukmakaregatan 22, Sö.
Roteman.
Söderberg, O. G.
Vaktmästare.
Carlsson, C. G.
17. Kronobergsroten.
Kungsholmsgatan 28, K.
Roteman.
Österdahl, H. M.
Vaktmästare.
Åhrman, K. O.
18. Teknologroten.
Tegnérsgatan 38, Va.
Roteman.
Zettergren, C. A. L.
Vaktmästare.
Tjäder, J. E.
19. Skinnarviksroten.
Bellmansgatan 8, Sö.
Roteman.
Nordwall, A. O. L.
Vaktmästare.
Österlund, K. E.
20. Narvaroten.
Storgatan 34, Ö. Dj.
Roteman.
Ekermann, L. G.
Vaktmästare.
Hellström, J.
21. Vanadisroten.
Surbrunnsgatan 35, Va.
Roteman.
Holm, J. G.
Vaktmästare.
Wahlström, J. V.
22. Vasaroten.
Norrullsgatan 21, Va.
Roteman.
Ohlsson, E. L.
Vaktmästare.
Vestberg, E. H.

23. **Stadshagsroten.**
Drottningholmsvägen 12 B, K.
Roteman.
Rathsman, K. W.
Vaktmästare.
Matisson, E. A. _____
24. **Karlaroten.**
Grefgatan 43, Ö. Dj.
Roteman.
Fogelström, O. T.
Vaktmästare.
Andersson, K. H. _____
25. **Barnängsroten.**
Skånegatan 55, Sö.
Roteman.
Aminoff, B.
Vaktmästare.
Jansson, O. V. _____
26. **Norrtrullsroten.**
Vanadisvägen 17, Va.
Roteman.
Åberg, V. V. E.
Vaktmästare.
Sundström, J. E. _____
27. **Karlbergsroten.**
Tomtebogatan 5, Va.
Roteman.
Bengtsson, V. O.
Vaktmästare.
Thalin, J. N:son. _____
28. **Eriksbergsroten.**
Frejgatan 3, Va.
Roteman.
Carlborg, A. W. M.
Vaktmästare.
Samuelsson, L. E. _____
29. **Kristinebergsroten.**
Kungsholmsgatan 64, K.
Roteman.
Modin, F. H. A.
Vaktmästare.
Green, A. G. _____

Juridiskt biträde åt mindre bemedlade. (Fattigsakförare).

Till fattigsakförare uppfördes för första gången i 1884 års stat 5,000 kr. (genom Stadsfullmäktiges beslut den 31 dec. 1883).

Fattigsakförare älliger att med juridiskt biträde utom rätta samt vid domstol i Stockholm kostnadsfritt tillhandtaga medellösa medlemmar af kommunen. Till erhållande af dylikt biträde är endast den berättigad, som saknar förmåga och enligt rotemans intyg är af medellöshet hindrad att själf sköta sina rättssaker, fattigsakföraren dock obetaget att åt medellös lämna kostnadsfritt biträde, utan att rotemans intyg företes. Hvarje till kostnadsfri behandling anmäldt ärende skall uppföras i ett diarium, som angifver såväl i oafbruten följd dag och nummer för anmälan som ock ärendets beskaffenhet jämte de däraf föranledda åtgärder, allt efter som de vidtagas. Detta diarium skall vara tillgängligt för den ledamot af Mantalsnämnden, som af Nämnden utses att hafva inseende öfver sakförarne. Sakförare skall hvarje söckendag kl. 8—9,30 f. m. vara för rättssökande tillgänglig i sin lokal, och skall kungörelse härom minst en gång i månaden af honom införas i Stockholms Dagblad. Vill sakförare mot ersättning lämna juridiskt biträde åt någon, som icke äger fordra eller eljest finnes böra komma i åtnjutande af sådant biträde kostnadsfritt, är han skyldig att på förhand upplysa, att ersättning skall lämnas.

En den 18 nov. 1907 tillsatt kommitté för utredning rörande behovet af kostnadsfri rätts-hjälp afgaf den 31 dec. 1909 slutligt betänkande (BU. bih. 1910 n:r 4).

Instruktion. Mantalsnämndens instruktion för fattigsakförarne i Stockholm den 13 juni 1892, med tillägg den 27 maj 1894.

Stat år 1911. Utgifter: 5,200 kr.

Aflöningar m. m. Två fattigsakförare: 2,200 kr., däraf arfode 2,000 kr., hyresbidrag 200 kr.

Södra distriktet.

(Storkyrko, Maria och Katarina församlingar.)

Fattigsakförare.

Blom, K. H. L., tjl., **Boivie, G. C. F.**, tf., Hornsgatan 29 C, *Sö.*, riks. 88 29, allm. 33 96, mottagningstid: 8—9,30 f. m.

Norra distriktet.

(Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustaf Wasa, Matteus, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.)

Fattigsakförare.

von Friesen, F. Hj., Odengatan 55, *Va.*, allm. Vasa 9 90, mottagningstid: 8—9,30 f. m.

Stockholms stads gas- och elektricitetsverk

jämte i samband därmed stående institutioner.

Gas- och elektricitetsverken.

Stockholms stads gasverk och elektricitetsverk förvaltas af en gemensam styrelse, benämnd Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk och bestående af fem ledamöter, hvilka af Stadsfullmäktige väljas för två kalenderår vid det tillfälle, då de i kommunalförordningen omförmälda nämnder väljas. Vid val af styrelseledamöter utses äfven två suppleanter. Styrelsen väljer vid början af hvarje tjänstgöringsår inom sig en ordförande samt äger att i öfrigt fördela göromålen på sätt lämpligast synes. Stadsfullmäktiges pröfning underställas de Styrelsens beslut, som angå priset å gas resp. elektrisk ström såväl för den allmänna gatubelysningen som för öfrigt förbrukning, gasens lyskraft, reglemente för begagnande af gas från Gasverket resp. elektrisk ström från Elektricitetsverket samt upptagande af lån på längre betalningstid eller större belopp, än att det kan med det löpande årets inkomster betäckas. Öfver verkens förvaltning och rörelse skola föras fullständiga räkenskaper, hvilka, afslutade för kalenderår, skola tillika med de hos Styrelsen förda protokoll samt en särskild redogörelse för förvaltningen af verkens angelägenheter senast den 1 därpå följande april tillhandahållas revisorerna, hvilka till ett antal af tre utses af Stadsfullmäktige. Revisionsförrättningen bör vara afslutad och berättelse däröfver till Styrelsen aflämnad inom den 1 juli. I början af hvarje år aflämnar Styrelsen till Drätselnämndens andra afdelning uppgift å de rörlednings- och kabellägningsarbeten, som skola under året utföras.

Direktören är ensam föredragande inför Styrelsen (befattningen upprättades genom Stadsfullm:s beslut d. ²³/s 1908).

Instruktioner m. m. Kungl. instruktion för Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk den 8 maj 1908. Arbetsordning för Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk jämte instruktion för direktören, öfveringenjörerna och sekreteraren den 7 maj 1909. Stadsfullmäktiges reglemente för begagnande af gas från Stockholms gasverk den 28 maj 1884 och Stadsfullmäktiges reglemente för begagnande af elektrisk ström från Stockholms elektricitetsverk den 15 juni 1891. Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, af Stadsfullmäktige fastställd den 13 mars 1911. Taxa

för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, af Stadsfullmäktige fastställd den 13 mars 1911. Bestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden vid verken äro utfärdade af direktören den 28 aug. 1909.

Stat år 1911. Utgifter: 11,811,120 kr. (däraf för utvidgningar 2,144,000 kr.); i denna summa ingår beräknad vinst för gasverket — 1,144,804 kr. Inkomster: 10,190,120 kr.

Aflöning. Sekreterare och juridiskt biträde: arfvode 2,400 kr.

Den af Stadsfullmäktige den 18 dec. 1908 godkända organisationen jämte i samband därmed utgående provisoriska aflöningsbelopp tillämpas t. v. under innevarande år med undantag för Gasverkets öfveringenjör, för hvilken Stadsfullmäktige den 21 dec. 1909 på Styrelsens förslag medgäfvit den provisoriska aflöningshöjande.

Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk.

Torsgatan 22, Va.; riks. 91 61; allm. 90 03; sammanträder minst en gång hvarje månad.

Ordförande.

Östberg, J., kammarrättsråd, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

*Backman, C. A., disponent.

*Elliot, M., grosshandlare.

Ramström, C. A., civilingenjör, stadsfullm.

Richert, J. G., f. d. professor.

Suppleanter.

*Norblad, J. A., fil. d.r. verkställare.

Wallin, K. G., professor.

Direktör och föredragande.

Dahlander, R., (se under hufvudkontoret).

Sekreterare och juridiskt biträde.

Hildebrand, E.

Hufvudkontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va.; riks. 91 61, 136 17; allm. 90 03, 14 40; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m., hvaraf $\frac{2}{3}$ påföras gasverken och $\frac{1}{3}$ elektricitetsverken, ang. statsiffrorna se nedan för resp. verk. Direktör: 15,000 kr., däraf lön 10,500 kr., tjygr 4,500 kr. Kontorschef: arfvode 6,000 kr. Korrespondent: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Kamrerare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjygr 1,650 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Bokhållare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Kassör: 5,000 kr., däraf lön 3,150 kr., tjygr 1,850 kr., missräkningspengar 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Kontorsskrifvare vid kassan: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjygr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Materialförvaltare: 3,300 kr., däraf lön 2,310 kr., tjygr 990 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Förråds-skrifvare: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjygr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Åtta extra kontorsskrifvare: 1,200—2,500 kr. Vaktmästare: lön 1,400 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr.

Dessutom åtnjuta direktör bostad, värme och gas eller elektriskt ljus, materialförvaltare bostad, värme och gas (700) samt vaktmästare bostad, ved och gas (200).

Direktör.

Dahländer, R., mottagnings-tid: 10,30—11,30.

Kontorschef.

Kihlström, O.; 10,30—11,30.

Korrespondent.

Edberg, F. O., tjl., förordnad att handlägga ärenden rörande biproduktförsäljningen. Träffas säkrast 10,30—11,30; tf. Larsson, C. J. (se nedan).

Kamrerare.

Carlson, C. F.; riks. 91 62; allm. 90 02.

Bokhållare.

Winge, F. G. E.; riks. 91 62; allm. 90 02.

Kassör.

Roggen, H. A.; riks. 103 82; allm. 64 22.

Kontorsskrifvare vid kassan.

Andersson, A. G.

Materialförvaltare.

Pihlgren, O. V.; 10,30—11,30; riks. 91 63; allm. 65 86.

Förråds-skrifvare.

Södersten, K. O. S., tjl. för utförande af annat uppdrag; i hans ställe tjänstgör vid hufvud-förrådet förrådsbokhållaren Nyström, J. D. (se nedan, Värtagasverket).

Extra kontorsskrifvare.

Larsson, C. J., tf. korrespondent (se ofvan); Widfond, S. A.; Bergström, C. G. R.; Ljungborg, O. E.; Ågren, B. W., de Frumerie, Ing-rid; Karlson, Elsa L.; Höppner, J. R.

Vaktmästare.

Johansson, F. A. O.

Gasverken.*Adresser, tel. m. m. se nedan.*

Först år 1846 enades de olika församlingarnas husägare om lämpligheten af att göra gatubelysningen till en för hela Staden gemensam angelägenhet. Något formligt beslut därom fattades likväl icke förrän den 9 okt. 1850, då beslutanderätten hade öfvergått till Sockenstämmanämnden. Den 18 dec. 1853 tändes gasen första gången i Stockholm. I januari året därpå var gasbelysningen införd i Klara, Jakobs och Storkyrkans församlingar. Belysningen hade Staden på vissa koncessionsvillkor tills vidare öfverlåtit på ett gasbelysningsbolag. Det dröjde till hösten 1860, innan gasbelysningen utsträcktes till Stadens öfriga församlingar. Tio år därefter hade en utvidgning af gasverket blifvit en nödvändighet. Stockholms stad hade bland de nämnda koncessionsvillkoren förbehållit sig rätt att efter trettio års förlöp inlösa gasverket, och Stadsfullmäktige beslutade nu att begagna denna rätt. Vid koncessionstidens utgång den 1 juni 1884 öfvergick till följd häraf gasverket i Stadens ägo, och gas-tillverkningen började med sagda dag att drivas för Stadens räkning. Inlösningssumman för Gaslysningsaktiebolagets verk med rörnät och inventarier utgjorde 3,003,333 kr. Genom utvidgningsarbeten, som i det närmaste voro färdiga hösten 1885, ökades det inlösta gasverket, Klaragasverket, till dubbla storleken. När tidpunkten för Gasverkets ytterligare utvidgning var inne, beslöts att anlägga ett nytt gasverk. Plats för det nya gasverket erhöles i dåvarande Hjorthagen inom Kungl. Djurgården med strand vid Lilla Värtan, hvarjämte besittningsrätten till lägenheterna Mariedal och Ropsten förvärfvades för vinnande af ökad strandutrymme. Planen till det nya verket, Värtagasverket, uppgjordes med hänsyn till såväl Klaragasverkets framtida nedläggande som behovet af utvidgning under de närmaste 20 å 25 åren. Byggnadsarbetena togo sin början den 1 april 1890 och fortgingo oafbrutet till hösten 1893, då anläggningen började tagas i användning och för första gången tillförde staden gas. Verket har sedermera utvidgats med flere nybyggnader, bl. a. med en större administrationsbyggnad vid Torsgatan, som togs i bruk år 1906.

Stat år 1911. Utgifter: 7,351,420 kr. (däraf för utvidgning 1,017,000 kr.). Inkomster: 6,574,420 kr. Beräknad vinst 1,144,804 kr., hvaraf 904,804 kr. inbetalas till Drätselnämndens

första afdelning och resten, 240,000 kr., användes till inventarier, lyktor, serviser och gasmätare.

Förvaltningen.

Torsgatan 22, Va.; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m. Öfveringenjör: 9,000 kr. (prov.). Två förste kontorsskrifvare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. En kontorsskrifvare vid försäljningen: 3,000 kr., däraf lön 1,960 kr., tjgr 840 kr. och missräkningspengar 200 kr., dessutom 2 ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Tre kontorsskrifvare: 2,900 kr., däraf lön 2,030 kr., tjgr 870 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Fyra kontorsskrifvare: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjgr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Fyra kontorsskrifvare: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjgr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Två kontorsskrifvare: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjgr 540 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Två kontorsskrifvare: 1,500 kr. Fjorton extra kontorsskrifvare: 900—1,800 kr. Biträdande ingenjör: 3,600 kr. Trettio inkasserare: arfvode 1,400 kr. jämte 0.7 % inkassoprovision, dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr.

Öfveringenjör åtnjuter bostad, bränsle och gas.

Öfveringenjör.

Vakant; tf. **Pettersson, I.**, (se Värtagasv.) för Gasverkets drift och distribution samt **Blomqvist, E. R.**, (se nybyggn. kont.) för Gasverkets nybyggnader; riks. 91 61; allm. 90 03; mottagningsstid 10.30—11.30.

Förste kontorsskrifvare.

Lindström, K. F. (å Räkningkontoret), riks. 91 64; allm. 79 98; **Särling, A. A. A.** (å Expeditionen), riks. 34 93; allm. 79 86.

Kontorsskrifvare vid försäljningen.

Tegnér, U. W.; riks. 131; allm. 79 97.

Kontorsskrifvare.

Nescher, D. E.; **Larsson, J. E.**; **Keyser, F. R.**; **Schalin, A. V.**; **Hagberg, J. T. F.**; **Pettersson, G. E.**; **Ekström, G. W.**; **Rosning, C. A. E.**; **Broman, I. R.**; **Fröding, V. C. H.**; **Moberg, K. G.**; **Nylén, A. E.**; **Ericsson, N. J. W.**; **Lindström, V. R. A.**; **Johanson, T.**; två vakanta.

Extra kontorsskrifvare.

Carell, S. T.; **Fredrikson, E. G.**; **Enblom, K. J. E.**; **Nylén, A. G.**; **Fjällström, S. R.**; **Åberg, P.**; **Carlsten, J. O.**; **Svensson, N. G. A.**; **Fogelström, J. Gabrielle.**; **Groth, Elsa M.**; **Lundberg, Lilly A. B.**; **Edlind, Maria L.**; **Eriksson, T. Majken T.**; **Jonsson, Anna E.**

Biträdande ingenjör.

Graf, O. G.; riks. 91 61; allm. 90 03.

Dessutom trettio inkasserare och tre expeditionsvakter.

Värtagasverket.

Värtan; riks. 29 51; allm. 74 26; expeditionstid: 8,30—5.

Aflöningar m. m. Förste ingenjör för gastillverkningen (förestår äfven gastillverkningen vid Klaragasverket): 6,400 kr. (prov.). Två ingenjörer för gastillverkningen: 3,300 kr., däraf lön 2,310 kr., tjgr 990 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Förrådsbokhållare: 2,300 kr., däraf lön 1,610 kr., tjgr 690 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Verkmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjgr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Extra verkmästare: 2,700 kr. Tre gasmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjgr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Koksmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjgr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Fyra kemister: 2,400—3,900 kr. Ritare: 2,700 kr. Tre kontorsskrifvare: 1,500—2,820 kr. Tre extra kontorsbiträden: 1,200—1,440 kr.

Dessutom åtnjuta förste ingenjör (1,200), två ingenjörer för gastillverkningen (700) och förrådsbokhållare (400) bostad, bränsle och gas, verkmästare bostad (500) och gas. Om bostad ej lämnas förrådsbokhållare och verkmästare, höjes lönen för den förre med 400 kr. och för den senare med 500 kr.

Förste ingenjör för gastillverkningen.

Pettersson, I.; riks. 29 51; allm. 74 26.

Ingenjörer för gastillverkningen.

Edlund, K. S.; **Hultman, G. H.** tf. byråingenjör, (se nedan), tf. **Lidberg, K. S.**

Förrådsbokhållare.

Nyström, J. D.; tjänstgör å hufvudförrådet (se ofvan); tf. **Eklund, O. T.** riks. 91 82; allm. 90 73.

Verkmästare.

Stenberg, K. L.

Extra verkmästare.

Danielsson, S. E.

Gasmästare.

Johansson, J.; **Cronwall, J.**; **Larsson, J. W.**

Koksmästare.

Hamberg, S. J.

Kemister.

Bergh, C. Å., föreståndare för laboratoriet;
Lidberg, K. S. tf. ingenjör för gastillverkningen (se ofvan); Thäberg, N. T.; Ericson, E. H.

Ritare.

Norén, B. J.

Kontorsskrifvare.

Gihl, C. I. E. (för biproduktsförsäljningen), riks. 91 82; allm. 90 73; Hedman, G. R.; Svartengren, C. A.

Extra kontorssbiträden.

Johansson, A. W. F.; Nilsson, G. D.; Andersson, C. A.

Dessutom nio *arbetsförmän* samt *arbetare*. Antalet arbetare vid Värtagasverket utgjorde för driften vid 1911 års början 405 man.

Klaragasverket.

Kontor Klarastrand (Mästersamuelsgatan 81, C.); allm. 90 04; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m. Förste ingenjör: (se ofvan, Värtagasverket). Ingenjör: 3,600 kr. (prov.). Verkmästare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr., dessutom två åldersstillägg, hvartera å 300 kr. Tre gasmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två åldersstillägg, hvartera å 300 kr. Två kontorsskrifvare: 1,440—2,220 kr.

Dessutom åtnjuter ingenjör bostad, bränsle och gas; verkmästare bostad (500) och gas. Om bostad ej lämnas verkmästare, höjes lönen med 500 kr.

Förste ingenjör för gastillverkningen.

Pettersson, I. (se ofvan, Värtagasverket).

Ingenjör för gastillverkningen.

Telander, N. G., allm. 90 04.

Verkmästare.

Johansson, A. P.

Gasmästare.

Söderling, C. F.; Enggren, G.; Lindvall, J. V. A.

Kontorsskrifvare.

Eklöf, E. A.; Sköld, E. E. E.

Dessutom fem *arbetsförmän* samt *arbetare*. Arbetsstyrkan vid Klaragasverket utgjorde för driften vid 1911 års början 120 man.

Distributionen.

Torsgatan 22, Va.; riks. 46 38; allm. 73 52; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m. Förste ingenjör: 5,150 kr. (prov.). En ingenjör: 3,900 kr. (prov.);

en ingenjör 3,000 kr. Fyra extra ingenjörer: 2,400—3,900 kr. Inspektör för mätareaflysningen: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två åldersstillägg, hvartera å 500 kr. En mätareinspektörsassistent: 2,800 kr. Två verkmästare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr., dessutom två åldersstillägg, hvartera å 300 kr. Extra verkmästare: arfvode 2,700 kr. Tre andre verkmästare: 2,100—2,400 kr. Tre ritare: 1,320—2,820 kr. Fyra kontorsskrifvare: 1,200—2,520 kr. Trettiofire mätareaflysare: arfvode 1,900 kr., dessutom två åldersstillägg, hvartera å 300 kr.

Dessutom åtnjuta förste ingenjör, ingenjörer, verkmästare och andre verkmästare bostad, värme och gas. Om bostad ej lämnas verkmästare, höjes lönen med 500 kr.

Förste ingenjör.

Lewin, R.

Ingenjörer.

Morén, K. E.; Hybbinette, N. F.

Extra ingenjörer.

Hydén, T. G. O.; Linders, J. O. V.; Ödlund, H. O. Dahlin, B. O.

Inspektör för mätareaflysningen.

Vakant; tf. Andersson, C. A.; riks. 136 18; allm. 8 63.

Mätareinspektörsassistent.

Andersson, C. A., tf. inspektör för mätareaflysningen; tf. Ekstrand, G. M.

Verkmästare.

Två vakanta; Karlsson, K. L. (extra).

Andre verkmästare.

Johansson, A. G.; Åkerberg, A. F.; Pettersson, J.

Ritare.

Stenberg, N. G.; Carlson, C. G.; Udén, T. G. S.

Kontorsskrifvare.

Haglund, J. B.; Anderson, K. H.; Schönhult, S. I. M.; Ericsson, Ellen M.

Dessutom trettiofire mätareaflysare, fjorton förmän samt 295 arbetare vid 1911 års början.

Nybyggnadskontoret.

Torsgatan 22, Va.; allm. 99 04; 9—5.

Aflöningar m. m. Arbetschef (se Elektr. verket.) Byråingenjör: 4,970 kr. Tre ingenjörer: 2,400—4,800 kr. Tre ritare: 2,100—2,400 kr. Byggnästare: 4,200.

Dessutom åtnjuter byråingenjören bostad, värme och gas.

Arbetschef.

Blomqvist, E. R.

Byråingenjör.

Hultman, G. H. tf. (se ofvan).

Ingenjörer.

Wahlberg, E.; Hallbäck, A. J:son S.; Gustafsson, E. G. T.

Ritare.

Wattenström, L.; Arhorelius, O. K.; Bergman, C. H. V. B.

Byggmästare.

Wikstrand, K. V.

Dessutom en *underverkmästare*, två *skrifvare* och 80 *arbetare* vid 1911 års början.

Gasverkets läkare.

(Jfr sid. 47.)

Aspelin, J. M., Myntgatan 5, *St.*; riks. och allm. polisens växel; mottagningstid: 10—10,30.**Elektricitetsverken.***Adresser, tel. m. m. se nedan.*

På grund af motion, väckt 1887 inom Stadsfullmäktige, inkom Gasverksstyrelsen i oktober 1889 med förslag till anläggning af ett elektricitetsverk för större delen af Norrmalm, afsedt till en början för endast 10,000 lampor, men för en framtida utvidgning till 30,000 lampor. Kostnadsförslaget slutade på 1,500,000 kr. Detta förslag antogs af Stadsfullmäktige den 13 dec. 1889. Sedan tomten nr 6 i kvarteret Hästen med adress nr 38 Regeringsgatan blifvit inköpt för 360,000 kr., antogs Stadsfullmäktige i dec. 1890 ett förslag, som afsåg stationens utförande för 5,000 samtidigt brinnande lampor och ett ledningsnät för 10,000 lampor. Kostnaden för detta förslag beräknades till 1,604,000 kr. Den 1 sept. 1892 öppnades Brunkebergverket officiellt, och då voro 1,024 glödlampor inkopplade. Stationen har sedermera i mån af behof väsentligt utvidgats.

I juni 1900 biföllo Stadsfullmäktige Gasverksstyrelsens hemställan att, på det att hela staden måtte kunna förses med elektrisk ström för lyse och kraft, låta utföra ett ångkraftverk i Hjorthagen — den blifvande elektriska huvudstationen vid Värtan — med därtill hörande understationer och ledningsnät mot en approximativt beräknad kostnad af 8,039,000 kr. Följande år inköptes norra delen af kvarteret Apotekaren mellan Döbelns-, Kungstens- och Tulegatorna för uppförande af den s. k. Tulestationen.

Det nya elektricitetsverket vid Värtan med dess understationer i staden blef i det

närmaste fullbordadt till sin första utbyggnad under år 1903 och började sin verksamhet den 30 sept. samma år, då ström för första gången utsläpptes från Tulestationen. Kronobergsstationen började sin verksamhet den 14 okt. s. å. och Katarinastationen den 3 nov. s. å. Till Brunkebergverket levererades ström från Värtaverket första gången den 28 nov. s. å. Djurgårdsstationen färdigbyggdes 1906.

Under år 1905 inköptes två vattenfall, Tamms- och Kvarnsforsarna i Dalälven för c:a 1,150,000 kr. för en blifvande kraftstation benämnd Untra-verket.

Stat år 1911. Utgifter: 4,459,700 kr. (däraf 1,127,000 kr. till utvidgningar). Inkomster: 3,615,700 kr.

Förvaltningen.*Tulegatan 13, Va.; expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Öfveringenjör: 9,000 kr. Förste ingenjör för driften: 6,000 kr. Ingenjör för driften: 3,900 kr. Tre byråingenjörer: 3,600—5,400 kr. Ingenjör å ritkontoret: 2,400 kr. Ritare: 1,200 kr. Tre verkmästare: 2,950—4,200 kr. Inspektör för afläsning och uppbörd: 3,500 kr. Förste bokhållare: 4,500 kr. Förrådsbokhållare: 3,000 kr. En kontorsskrifvare: 2,400 kr. samt misräkningspengar 200 kr. Fjorton kontorsskrifvare: 1,080—2,400 kr. Åtta skrifbiträden: 900—1,320 kr. Kartritare: 3,600 kr. Tretton afläsare: arfvode 1,900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Åtta inkassare: arfvode 1,400 kr. jämte 0·2 % inkassoprovionen, dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr.

Dessutom åtnjuta öfveringenjör, förste ingenjör för driften, ingenjör för driften, verkmästare för driften och verkmästaren för verkstäderna bostad, bränsle och lyse.

Öfveringenjör.

Decker, A.; riks. 85 54; allm. 98 55.

Förste ingenjör för driften.

Richson, E. H.; riks. 85 54; allm. 98 55.

Ingenjör för driften.

Andreason, E. M.; riks. 85 54; allm. 98 55.

Byråingenjörer.

allm. 98 55.

Widström, A. D.; Alm, J. E.; Laurell, K. J.

Ingenjör.

Hedberg, H. O. V. (å ritkontoret).

Ritare.

Ericsson, E. G.

Verkmästare.

Dahl, A. M. (förste elektroverkmästare för drif-
ten); Andersson, A. L. (för verkstäderna); Ne-
veling, A. A. L. (för ackumulatorerna).

*Inspektör för afläsning och upp-
börd.*

Eckerström, L. A.; riks. 16 19; allm. 9 80.

Förste bokhållare.

Ahlström, J. G.; riks. 16 19; allm. 9 80.

Förrådsbokhållare.

Danielsson, J. A.; riks. 16 19; allm. 9 80.

Kontorsskrifvare.

Österman, G. H.; Ström, N. D.; Carlsson, A. T.,
Lindqvist, C. E. O.; Östervall, C. J.; Bergwall,
C. T.; Ericsson, G. E.; Sörling, P. G. O.; Ull-
man, P. R.; Fagerell, J. V. W.; Mathson,
A. W. L.; Hodell, F. E. B.; Lindström, C. E.;
Andersson, J. A. T.

Skrifbiträden.

Johannisson, Elsa E.; Pettersson, Adolfin M.;
Wiedberg, Anna H. C.; Jansson, Nanna L.;
Roggen, Hjärdis S. M.; Ahlberg, Lydia C.;
Johansson, R. P. E.; Nordström, Anna M.

Kartritäre.

Södersten, Th. C. Hj.

Dessutom tretton *afläsare* samt åtta *inkas-
serare*.

Värtaverket.

*Värtan; riks. 74 24; allm. 51 84;
expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Två ingenjörer:
4,650—5,400 kr. Öfvermaskinist: 3,350 kr.
Två öfvermaskinistassistenter: 3,150 kr.
Förrådsbokhållare: 2,550 kr. Kontors-
skrifvare: 1,500 kr.

Dessutom åtnjuta ingenjörer och öfvermaskinist
bostad, elektriskt ljus och värme.

Ingenjörer.

Lindblad, B. E. (maskiningenjör); Holmberg, K.
R. (elektringenjör).

Öfvermaskinist.

Mattson, F. L. L.

Öfvermaskinistassistenter.

Helin, J. A.; Schjörling, Y. G.

Förrådsbokhållare.

Ericsson, K. E. M.

Kontorsskrifvare.

Pettersson, C. E. E.

Brunkebergverket.

Regeringsgatan 38, C.; allm. 207 18.

Aflöningar m. m. Öfvermaskinist:
3,800 kr. Öfvermaskinistassistent: 2,900
kr. Elektroverkmästare: 3,700 kr.

Dessutom åtnjuta öfvermaskinist och elektro-
verkmästare bostad, bränsle och lyse.

Öfvermaskinist.

Gummesson, O.

Öfvermaskinistassistent.

Bengtson, C. O. N.

Elektroverkmästare.

Nilsson, K. E.

Tulestationen.

Tulegatan 9 & 11, Va.; allm. 197 57.

Aflöningar m. m. Två stationsförmän:
2,400—2,460 kr.

Stationsförmän.

Eriksson, J. V.; Steen, B. T.

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 29, K.; allm. 167 06.

Aflöningar m. m. Stationsförman:
2,340 kr.

Stationsförman.

Lindberg, C. A.

Katarinastationen.

Kapellgränd, Sö.; allm. 137 76.

Aflöningar m. m. Två stationsförmän:
1,800—2,340 kr.

Stationsförmän.

Eriksson, K. E.; Sund, G. B.

Djurgårdsstationen.

Djurgården; allm. 48 23.

Aflöningar m. m. Stationsförman:
1,860 kr. samt bostad, elektriskt ljus och värme.

Stationsförman.

Björkman, G. D.

Distributionen.

*Tulegatan 13, Va.; riks. 85 53, 95 53; allm.
77 12, 77 44; expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Förste ingenjör:
5,650 kr. Fyra ingenjörer: 3,000—4,150 kr.
Två verkmästare: 3,150—3,250 kr. Förste

kontorsskrifvare: 3,150 kr. Sex kontorsskrifvare: 1,200—2,400 kr.

Dessutom åtnjuta förste ingenjör, två ingenjörer och förste verkmästare bostad, värme och elektriskt ljus.

Förste ingenjör.

Wallér, C. H.; riks. 85 53; allm. 77 12; mottagningstid: 9—2.

Ingenjörer.

Klingberg, K. Hj; Ringström, R. G.; Dalén, G. E. A.; Nerén, K. E.; allm. 77 44, 77 12.

Verkmästare.

Ohrling, A. V. (förste, för ledningsnätet); Anderson, S. G. (andre, för ledningsnätet).

Förste kontorsskrifvare.

Gyller, H. F. C:son.

Kontorsskrifvare.

Sundstrand, G. D.; Lindqvist, G. H.; Schwartz, T. G.; Holmgren, K. A.; Grandell, J. G.; Wetzdorff, K. E. B.

Elektricitetsverkets sammanlagda arbetsstyrka utgjorde vid 1911 års början 305 man.

Nybyggnadskontoret.

Tulegatan 13, Va; riks. 98 26; allm. 93 84; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m. Arbetschef: 7,500 kr. (Tjänstgör äfven som arbetschef vid Gasverkets nybyggnader). Arkitekt: 4,200 kr. Fyra ingenjörer: 2,400—4,200 kr. Byggmästare: 4,200 kr. Två ritare: 1,200 kr.

Arbetschef.

Bloomqvist, E. R. (Jfr sid. 125).

Arkitekt.

de Frumerie, G.

Ingenjörer.

Bucht, P. H.; Sundstrand, C. K.; Chatillon-Winbergh, G.; Andersson, G. N.

Byggmästare.

Hultman, C. V.

Ritare.

Bruzelius, E. M.; Löfmark, J. O. E.

Dessutom 60 arbetare vid 1911 års början.

Elektricitetsverkets läkare.

(Jfr sid. 47.)

Svensson, F. L.; Drottninggatan 88 B; riks. 29 40; allm. 82 28; mottagningstid; 8,30—9,30.

Belysning af gator och allmänna platser.

Gas- och elektricitetsverket ombesörjer belysningen af gator och allmänna platser. Belysningen sker dels med gas, dels med elektricitet och dels med fotogen.

Lykttändarepersonalen ombesörjer gas- och oljebelysningen; den elektriska belysningen skötes af Elektricitetsverkets montörer (släckningen verkställs dock af Gasverkets lykttändare). Staden är indelad i sju lykttändaredistrikt, hvart och ett med sin förman och 20 à 31 lykttändare (se nedan).

Gatulykterna i Stockholm äro släckta från den 1 juni t. o. m. den 14 juni. Längsta lystiden är den 25 december, då lykterna tändas kl. 3,45 e. m. och släckas kl. 8,30 f. m.

Stat år 1911. Gasbelysningen. Utgifter (förutom gasförbrukning, ränta och amortering): 320,000 kr.; inkomster (af Drätselnämnden): 595,000 kr. Oljebelysningen. Utgifter (jfr ofvan): 40,000 kr.; inkomster (jfr ofvan): 40,000 kr. Elektricitetsbelysningen. Utgifter (jfr ofvan): 20,000 kr.; inkomster (jfr ofvan): 74,000 kr.; Förmanslön: 1,848—2,208 kr. Lykttändarlön: 1,132.52—1,239.63 kr.

Lykttändaredistrikten.

1. distriktet.

Vaktrum: Luntmakaregatan 32 B, C.

Personal: 1 förman och 23 lykttändare.

2. distriktet.

Vaktrum: Skepparegatan 34, Ö. Dj.

Personal: 1 förman och 22 lykttändare.

3. distriktet.

Vaktrum: Pilgatan 46, K.

Personal: 1 förman och 23 lykttändare.

4. distriktet.

Vaktrum: Trängsund 4, St.

Personal: 1 förman och 31 lykttändare.

5. distriktet.

Vaktrum: Kocksgatan 20, Sö.

Personal: 1 förman och 23 lykttändare.

6. distriktet.

Vaktrum: Hornsgatan 92, Sö.

Personal: 1 förman och 22 lykttändare.

7. distriktet.

Vaktrum: Rimbogatan 2, Ö.

Personal: 1 förman och 20 lykttändare.

Inalles sälunda 7 förmän och 164 lykttändare; dessutom äro anställda 5 sifonpumpare.

Gaslednings- och elektricitetsentreprenörer.

För utförande och reparation af gas- och elektricitetsledningar har Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk till entreprenörer antagit vissa personer och firmor, och äger icke någon annan att med dylika ledningar, afsedda för begagnande af gas eller elektricitet från Stadens verk, sig befatta.

Gasledningsentreprenörerna äro för närvarande till antalet 26 och elektricitetsentreprenörerna 12. För namn och adresser m. m. hänvisas till nedanstående förteckning (firmainnehafvarna äro ej såsom sådana upptagna i Kommunalkalenderns personalafdelning).

Gasledningsentreprenörer.

- AB. Automatiskt gasglödljus;** Kammakaregatan 29, *C.*; riks. 68 27; allm. 95 43.
- AB. Clausens Gas- och Vattenledningsaffär;** Tunnelgatan 16, *C.*; riks. 25 98; allm. 72 88.
- AB. Gas, vatten och värme;** Oxtorgsgatan 7, *C.*; riks. 26 81; allm. 78 21.
- AB. Installatör;** Norrlandsgatan 9, *C.*; riks. 31 20; allm. 62 88.
- AB. P. Naumburg & Co;** Norrlandsgatan 24, *C.*; riks. 11 75; allm. 46 68.
- AB. Rörläggaren;** Luntmakaregatan 24 A, *Va*; riks. 49 04; allm. 44 47.
- Berggren, E. E.;** Sibyllegatan 41, *Ö.*; riks. 20 74; allm. 42 20.
- Beskow & Co;** Högbergsgatan 30 A, *Sö.*; riks. 20 25; allm. 37 77.
- Billmans Fabriks- och Handels AB.;** Regeringsgatan 88, *C.*; riks. 48 11; allm. 44 80.
- Carlssons, C. A., söner;** Hornsgatan 35, *Sö.*; riks. 7 26; allm. 34 96.
- Fahnehjelm & Co;** Klarabergsgatan 42, *C.*; riks. 2 38; allm. 25.
- Johansson, J. L. & Co;** Birgerjarlsgatan 119, *Va.*; riks. 56 75; allm. 56 75.
- Ljungberg, J. A. & Co;** Skärgårdsgatan 9, *St.*; riks. 2 62; allm. 27 19.
- Lundholm, J. M.;** Hornsgatan 74 A, *Sö.*; riks. 30 98; allm. 30 98.
- Rundquist, A. & Co;** Regeringsgatan 39, *C.*; riks. 3 03; allm. 46 09.

- Rörlednings AB. Montör;** Lästmakaregatan 12; riks. 54 52; allm. 54 52.
- Sanitära Ingenjörshyrån, Ericson & Son;** Oden-gatan 88; allm. 2 32.
- Sjögren, Axel & Co;** Mästersamuelsgatan 34, *C.*; riks. 29 33; allm. 73 44.
- Sjögren, P. A.;** Mästersamuelsgatan 16, *C.*; riks. 5 26; allm. 85 49.
- Svenska rörlednings AB.;** Strandvägen 9, *Ö.*; riks. 61 00; allm. 5 99.
- Sylvan, Herman;** Dalagatan 2, *C.*; riks. 3391; allm. 95 26.
- Sällströms efterträdare, E.;** Adolf Conilton; G:la Kungsholmsbrogatan 54, *C.*; riks. 65 89; allm. 61 75.
- Undin & Gustafsson;** Mästersamuelsgatan 27, *C.*; riks. 26 76; allm. 42 18.
- Widebergs Eftr., S.;** K. Elmén; Bryggaregatan 12, *C.*; riks. 50 46; allm. 74 06.
- Wikingson & Son;** Kungsgatan 16, *C.*; riks. 3 86; allm. 3 87.

Elektricitetsentreprenörer.

- Allmänna Svenska Elektriska AB.;** Malmtorgsgatan 5, *C.*; riks. och allm. »Allm. svenska».
- Aug. Heilborns Elektricitetsbyrå;** Drottninggatan 55, *C.*; riks. 17; allm. 253 95.
- Elektriska AB. A. E. G.;** Karduanmakaregatan 9, *C.*; riks. 13 90, 98 96, 40 45; allm. 88 49, 88 09, 88 24, 41 63.
- Elektriska aktiebolaget Motor,** Norrlandsgatan 8—10, riks. 110 58, allm. 2 08.
- Elektriska AB. Siemens-Schuckert;** Västra Trädgårdsgatan 7, *C.*; riks. 13 17; allm. 50 90.
- Elektriska Bolaget Poijes & Wettermark,** Rege-ringsgatan 31, *C.*; riks. 85 69; allm. 56 51.
- Graham Brothers;** Norr Mälarstrand 34, *K.*; riks. 121 56; allm. 87 28, 91 02.
- Ingenjörfirman Lalander & Friberg;** Kungsgatan 22, *C.*; riks. 105 36, allm. 46 24.
- John Anderssons elektrotekn. byrå eftr., Bror Edv. Järnh;** Klarabergsgatan 58, *C.*; riks. 108; allm. 80 32.
- Luth & Roséns Elektriska AB:s filial;** Stora Vattugatan 20, *C.*; riks. 52 28, 45 50; allm. 83 62, 1 08.
- Löfquist, Hjalmar;** Birgerjarlsgatan 21, *C.*; riks. 5 03; allm. 76 10, 63 57.
- Nya Förenade Elektriska AB.;** Norrlandsgatan 15, *C.*; riks. 110 50, 110 51; allm. 74 72, 88 68.

Kyrkogårdsnämnden i Stockholm

och i samband därmed stående institutioner.

Kyrkogårdsnämnden.

Storkyrkobrinken 16, St.; riks. 50 33; allm. 28 66; sessionsdag: andra fredagen i hvarje månad.

Kyrkogårdsnämnden vårdar och förvaltar de Stockholms kommun tillhöriga kyrkogårdar och allt hvad därtill hörer, äfvensom de grafkapell, som i närheten af järnbanorna af Kommunen uppföras. För närvarande äro Kommunens kyrkogårdar (begravningsplatser) tvenne, nämligen Norra och Södra begravningsplatserna. Kyrkogårdsnämnden utgöres af fyra af Stadsfullmäktige samt fyra genom kyrkostämmorna i de territoriella församlingarna för två år i sänder valda ledamöter. För ledamöterna utses jämväl suppleanter, nämligen fyra af Stadsfullmäktige och fyra genom kyrkostämmorna. Hvar och en af de territoriella församlingarna väljer å kyrkostämman två församlingens medlemmar att utse Nämndens ledamöter och suppleanter. Dessa sålunda valda personer sammanträda på öfverståthållarens kallelse och utse fyra ledamöter i Nämnden och lika många suppleanter. Nämnden utser själf sin ordförande för två år i sänder. Vice ordförande utses i förekommande fall för hvarje särskildt tillfälle. När öfverståthållaren är tillstädes, föres ordet af honom. På Nämndens förslag bestämma Stadsfullmäktige, hvilka tjänstebiträden Nämnden skall hafva till sitt förfogande. Plan för ordnande af kyrkogård eller del däraf prövas af Stadsfullmäktige. De pris och öfriga villkor, som skola ligga till grund för upplåtelse af grafställen åt enskilde, skola jämväl af Stadsfullmäktige bestämmas. Nämndens förvaltning och räkenskaper granskas för hvarje år af fyra revisorer, af hvilka Stadsfullmäktige äga att utse två; de öfriga två utses af personer, som af de territoriella församlingarna väljas. Stadsfullmäktige bestämma öfver ansvarsfrihet.

Förordningar m. m. K. förordningen om kyrkogårdsnämnd i Stockholm den 29 april 1886. K. instruktionen för Kyrkogårdsnämnden i Stockholm den 29 april 1886. K. brevet den 27 aug. 1886 ang. Norra kyrkogårdens läggande under Nämndens vård och förvaltning. Instruktion för den hos Kyrkogårdsnämnden anställde sysslomannen, af Nämnden antagen den 17 juli 1908. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser den 13 dec. 1907 med ändringar den 11 juni 1909. Rörande arbets- och löne-

förh. hos Kyrkogårdsnämnden äro best. utfärdade af Nämnden den 8 okt. 1909 med tillägg af den 8 april 1910.

Stat år 1911. Utgifter: 379,750: 61 (däraf reserverade medel för framtida användning: 43,472: 61 kr.), inkomster: 379,750: 61 kr. (däraf Nämndens öfverskott för 1909: 30,350: 61 kr.).
Aflöning. Sekreterare: arfvode 1,200 kr.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Andersson, A. N., byggmästare (som led. vald af Stadsfullm.).

Öfriga ledamöter.

Dahl, F. G. A., f. d. förste intendent, professor (vald af församlingarnas elektorer).

Eklund, K. A., kyrkoherde (vald af församlingarnas elektorer).

Lundström, K. B., grosshandlare (vald af Stadsfullm.).

Norström, E. G., f. d. kanslissekreterare (vald af församlingarnas elektorer).

Piehl, C. G., direktör (vald af Stadsfullm.).

Pihl, A. G., trädgårdsdirektör (vald af församlingarnas elektorer).

Sederholm, E., tf. medicinalråd (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Carlson, G., kansliråd (vald af Stadsfullm.).

Ceder, A., sekreterare hos Svenska arbetareförbundet, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Clausen, C., ingenjör (vald af församlingarnas elektorer).

Ericsson, A. V., distriktsläkare (vald af församlingarnas elektorer).

Geijer, B. O., grosshandlare (vald af församlingarnas elektorer).

Ohlsson, N. P., verkmästare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Sjöqvist, P. J., byggmästare (vald af församlingarnas elektorer).

Wickman, G., arkitekt, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Sekreterare.

Stuart, G. A.

Kyrkogårdsnämndens expedition.

Storkyrkobrinken 16, St.; riks. 50 33; allm. 28 66; expeditionstid: 10—2 samt (16 mars—31 maj) 6—8 e. m.

Stat år 1911. Utgifter: 28,220 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare, tillika syssloman och redogörare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjygr 1,650 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Kontorsskrifvare, tillika expeditionshafvande vid Norra begravningsplatsen: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Kontorsskrifvare och kontrollant: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Trädgårdsmästare: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Vaktmästare: arfode 600 kr.

Dessutom åtnjuta expeditionshafvande vid Norra begravningsplatsen bostad (300), trädgårdsmästare bostad och ved (300).

Föreståndare.

Hellström, K. G., träffas 12—2.

Kontorsskrifvare och expeditionshafvande vid Norra begravningsplatsen.

Ekblom, H. M.

Kontorsskrifvare och kontrollant.

Schönmeyr, F.

Trädgårdsmästare.

Wahlberg, J. A., allm. 5 89. (Norra begravningsplatsen.)

Vaktmästare.

Zöll, K. I.

Stockholms stads norra begravningsplats.

Utänför Norrtull. Allm. 5 88.

Stat år 1911. Utgifter: 259,200 kr. Inkomster: 296,400 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman och redogörare, se ofvan. Expeditionshafvande, se ofvan. Förste trädgårdsförman: arfode 2,100 kr., bostad och ved. Dödgräfvärförman: 1,800 kr. jämte hyresbidrag 150 kr. Trädgårdsförman: arfode 1,920 kr. jämte bostad. Tre grafskötarförmän: hvar och en arfode: 1,920 kr. Grindvakt: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. samt bostad (100). Läkare: arfode 300 kr. Polisbevakning: 2,400 kr.

Syssloman och redogörare.

Hellström, K. G., (se ofvan).

Expeditionshafvande.

Ekblom, H. M., allm. 5 88, träffas 4—6 (april—sept.), 3—5 (okt.—mars), se ofvan.

Förste trädgårdsförman.

Ekman, O. N. W.

Dödgräfvärförman.

Carlsson, A. E.

Trädgårdsförman.

Jälsson, J. G.

Grafskötarförmän.

Sandberg, C. A.; Cederholm, P. H:son; Ahlin, K. J.

Grindvakt.

Pettersson, C. G.

Läkare.

Hellström, T. G.

Dessutom arbetare (vint. 50, somm. 148) och arbeterskor (vint. 3, somm. 181); samt 19 dödgräfvare.

Stockholms stads södra begravningsplats.

Utänför Skanstull. Allm. Enskede 14.

Stat år 1911. Utgifter: 48,858 kr. Inkomster: 53,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman och redogörare, se ofvan. Läkare: arfode 150 kr. Grindvakt: arfode 200 kr. samt bostad. Arbetsförman: arfode 2,100 kr. jämte bostad.

Syssloman och redogörare.

Hellström, K. G., (se ofvan).

Läkare.

Klingberg, A. F.

Grindvakt.

Öberg, C. G.

Arbetsförman.

Almroth, P. F.

Dessutom arbetare (vint. 4, somm. 16) och arbeterskor (vint. inga, somm. c:a 27); 5 dödgräfvare.

Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor (och Barnavårdsnämnd)

jämte i samband därmed stående institutioner.

Folkskoleöfverstyrelsen.

Fredsgatan 9, C.; riks. 2930; allm. 926; sessionstider obestämda; för öfrigt se nedan.

Ända till och med år 1861 skötte hvar och en af hufvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende af de öfriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt. Den 27 september 1861 erhöll emellertid Stockholms stad en särskild stadga angående folkundervisningen. Enligt denna stadga skulle folkskoleväsendet i det stora hela utgöras en detta samhälles gemensamma angelägenhet, hvars förvaltning handhades dels af en för samtliga folkskolor tillsatt Öfverstyrelse, dels af de territoriella församlingarnas skolråd. Centralisationen har med bibehållande af detta förvaltningssätt blifvit än fullständigare genomförd fr. o. m. 1904 genom lagarna angående ändrad lydelse af några §§ i förordningen om kyrkostämma, kyrko- och skolråd i Stockholm och angående folkskoleväsendet därstädes den 15 maj 1903. Kostnaderna beslutas och utgöras numera på sätt som om kommunalutskylder är stadgat; dock blef från de samtidigt lämnade bestämmelserna om öfvertagandet å angifna villkor af församlingarnas lokaler för folkskolan undantagen församling, som ej ville ingå på dessa villkor. Undantagsrätten har endast tagits i anspråk af Klara församling.

Folkskoleöfverstyrelsens ledamöter väljas af skolråden, Stockholms stads konsistorium och Stadsfullmäktige sålunda, att hvarje skolråd, äfvensom Konsistorium väljer en ledamot, samt Stadsfullmäktige bland stadens vid fullmäktigeval röstberättigade inbyggare (alltså äfven kvinnor) välja lika många ledamöter som hela antalet af de utaf skolråden valde. Ledamot i Öfverstyrelsen väljes för en tid af två år och kan återväljas. Öfverstyrelsen utser inom sig för hvarje kalenderår ordförande och vice ordförande. Enligt Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse af d. 15 dec. 1905 äger folkskolelärarekären i Stockholm att utse en representant att närvara vid Öfverstyrelsens sammanträden med rättighet att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten och att få till protokollet antecknad afvikande mening. Lärarekarens representant får dock ej deltaga i behandlingen af frågor rörande lärares skiljande från tjänsten eller extra lärares entledigande.

Folkskoleöfverstyrelsen äger (enl. lag den 29 juni 1908 om ändring af § 4 i lagen ang. folkskoleväsendet i Stockholm) att åt särskilda inom densamma utsedda nämnder, en hvar bestående

af minst 5 personer, öfverlämna att med Öfverstyrelsens rätt fatta beslut i vissa ärenden. Öfverstyrelsen har med anledning häraf för behandling af folkskoleärenden tillsatt en undervisningsnämnd, en ekonominämnd och en skolhusnämnd.

Undervisningsnämnden äger besluta rörande tjänstledigheter och förordnanden i vissa fall, tillstånd för lärare att kvarstå i tjänst, skolböckers antagande på försök, utdelning af stipendier åt lärjungar m. m. samt förbereder i öfrigt ärenden af pedagogisk natur till föredragning i Öfverstyrelsen.

Ekonominämnden äger besluta ang. tillämpning af gällande lönereglementen i vissa fall, upplåtelse af skollokaler samt mindre ärenden af ekonomisk natur. I öfrigt förbereder denna Nämnd alla ekonomiärenden, som föredragas i Öfverstyrelsen.

Skolhusnämnden äger fatta beslut rörande underhållsarbeten å skolhus och skolgårdar samt förbereder frågor om skoltomter och skolhusbyggnader.

Dessutom utser Folkskoleöfverstyrelsen inom sig kassaförvaltare samt ombud att närvara vid lärarprof.

I hvarje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skolråd. Församlingens kyrkoherde är ordförande i skolrådet. Ledamöter i skolrådet väljas till lämpligt antal, dock icke understigande fem, af församlingen å kyrkostämma för två år i sänder. Äfven kvinna är valbar. Skolrådet väljer inom sig för hvarje år en vice ordförande.

Församlings skolråd har till uppgift att genom framställningar till Öfverstyrelsen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskildt inom församlingen. Skolrådet afgifver förslag vid tillsättande af ord. lärarebefattningar och utfärdar äfven, efter vederbörande öfverlärares hörande, tjänstgöringsbetyg åt lärare.

Folkskoleöfverstyrelsen är tillika barnavårdsnämnd i Stockholm enligt lagen ang. uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn den 13 juni 1902. Med stöd af § 2 i nämnda lag, sådan denna § lyder genom lag den 29 juni 1908, har Öfverstyrelsen uppdragit handläggningen af i barnavårdslagen afsedda ärenden åt en särskild nämnd (barnavårdsnämnd i inskränkt bemärkelse). Vissa barnavårdsärenden skola dock handläggas af Öfverstyrelsen in pleno. Ang. Öfverstyrelsens verksamhet som Barnavårdsnämnd se sid. 145.

Öfverstyrelsen har uppdragit handhafvandet af barnbespisningen i skolorna (se vidare sid. 138) åt en centralkommitté inom Styrelsen, som fördelar de anslagna medlen mellan lokalkommittéerna och anordnar bespisningen.

Författningar m. m. K. förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 nov. 1863. K. stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm den 8 nov. 1901 med ändring den 15 dec. 1905. Lag ang. uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn den 13 juni 1902. Reglemente för Stockholms stads folkskolor den 28 april 1903. Lag angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903 med ändringar af den 7 juli 1905 samt den 29 juni 1908. K. instruktionen för Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor den 15 maj 1903. Instruktion för Öfverstyrelsens för Stockholms stads folkskolors nämnder antagen af Öfverstyrelsen den 16 november 1910. Instruktion för förste och andre folkskoleinspektörerna, fastställda af Öfverstyrelsen den 25 november 1910. Instruktion för öfverlärare vid Stockholms stads folkskolor, fastställd af Folkskoleöfverstyrelsen den 7 mars 1911.

Stat år 1911. Utgifter: 3,829,771 kr., däraf för barnvården 148,100 kr.; inkomster: 755,185 kr. (däraf statsbidrag 696,000 kr.).

Folkskoleöfverstyrelsens ledamöter.

Ordförande.

*Fries, S. A., kyrkoherde, stadsfullm. (såsom led. vald af Konsistorium); träffas å Oscars förs:s pastorsexpedition (se sid. 206) samt å Folkskoleöfverstyrelsens lokal, i regel måndag 1—2 e. m.

Vice ordförande.

*Lagerholm, O. W., fil. lic., fabriksidk., stadsfullm. (såsom led. vald af Stadsfullm.).

Öfriga ledamöter.

*d'Ailly, G. A. H., byrådirektör, stadsfullm. (vald af Adolf Fredriks förs:s skolråd).

Albihn, K. J. A., ingenjör (vald af Johannes förs:s skolråd).

Aurivillius, P. O. Ch., professor (vald af Stadsfullm.).

Berg, F., fil. d.r., folkskolelärare (vald af Stadsfullm.).

Berglöf, E. A., justitieråd (vald af Stadsfullm.).

*Bergström, A. W., arkitekt, förste byggmästare (vald af Katarina förs:s skolråd).

Boalt, C. A. B., krigsråd, stadsfullm. (vald af Oscars förs:s skolråd).

Ewerlöf, J. F., fil. d.r., f. d. öfverlärare (vald af Kungsholms förs:s skolråd).

*Johansson, N. J. A., byggmästare (vald af Stadsfullm.).

*Jonsson, J. A., öfverlärare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Kjederqvist, J. O. G., rektor (vald af Mattens förs:s skolråd).

*Kjellberg, K. E. O., professor (vald af Stadsfullm.).

Lagerstedt, N. G. W., läroverksråd (vald af Hedvig Eleonora förs:s skolråd).

*Laurentz, W., grosshandlare, stadsfullm. (vald af Jakobs förs:s skolråd).

*Lund, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm. (vald af Storkyrkoförs:s skolråd).

*Nilson, S. J., komminister (vald af Maria förs:s skolråd).

*Nilsson, Fr., bibliotekarie, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

*Nyström, C. L. H., med. och fil. d.r., (vald af Klara förs:s skolråd).

*Nyström, J. F., lektor, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Palmgren, H., regeringsråd (vald af Engelbrekts förs:s skolråd).

van Rijswijk, H. E., hofdekoratör (vald af Stadsfullm.).

Sidner, Hedvig Ch. M., seminarieadjunkt (vald af Stadsfullm.).

Sällström, G. F. W., ingenjör (vald af Gustaf Vasa förs:s skolråd).

Widerström, Karolina O., prakt. läkare (vald af Stadsfullm.).

En vakant (vald af Stadsfullm.).

Lärarekårens representant.

*Jönsson, Maria G.

Suppleant.

Stenberg, O.

Folkskoleöfverstyrelsens nämnder.

Undervisningsnämnden.

Ordförande.

Berg, F.

Öfriga ledamöter.

Jonsson, J. A.; Kjederqvist, J. O. G.; Kjellberg, K. E. O.; Lagerstedt, N. G. W.; Lund, C. J.;

Widerström, Karolina O.

Ekonominämdnen.

Ordförande.

Fries, S. A.

Öfriga ledamöter.

Aurivillius, P. O. Ch.; Boalt, C. A. B.; Ewerlöf, J. F.; Lagerholm, O. W.; Palmgren, H.; van

Rijswijk, H.

Skolhusnämnden.

Ordförande.

Laurentz, W.

Öfriga ledamöter.

d'Ailly, G. A. H.; Albihn, K. J. A.; Bergström, A. W.; Johansson, N. J. A.; Sällström, G. F. W.; en vakant.

Barnvårdsnämnden.

Ordförande.

Berglöf, E. A.

Öfriga ledamöter.

Fries, S. A.; Nilson, S. J.; Nilsson, Fr.; Nyström, C. L. H.; Nyström, J. F.; Sidner, Hedvig Ch. M.

Kassaförvaltare.

Bergström, A. W.; Albihn, K. J. A.

Suppleanter.

Aurivillius, P. O. Ch.; Lund, C. J.

Ombud att närvara vid lärareprof.

Ewerlöf, J. F.; Nilson, S. J.

Suppleanter.

Jonsson, J. A.; Kjederqvist, J. O. G.; Nyström, J. F.

Centralkommittén för barnbespisningen i skolorna.

(Jfr sid. 138.)

Albihn, K. J. A.; Jonsson, J. A., ordf.; Sidner, Hedvig Ch. M.

Folkskoleöfverstyrelsens expedition.

Fredsgatan 9, C.; riks. 29 30; allm. 9 26; expeditionstid: 10—3.

Stat år 1911. Utgifter: 64,300 kr.

Aflöningar m. m. Kamrerare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjogr 1,650 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Sekreterare: arfvode 3,000 kr. Redogörare: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjogr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Amanuens: arfvode 2,000 kr. Byggnadsinspektör: arfvode 3,000 kr. Värmeledningsinspektör: arfvode 600 kr. Statistiska utredningar: 2,000 kr. Skrifbiträden: (af anslaget till skrif- och tryckkostnader); ett skrifbiträde 1,400 kr.; ett skrifbiträde 1,300 kr. Vaktmästare: lön 1,400 kr., hysesbidrag 300 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Till aflöning åt extra vaktpersonal 1,200 kr.

Kamrerare,

(tillika föredragande i ekonomiärenden).

Ljungman, C. J. D.; riks. 29 30; allm. 89 92; träffas 10—11 och 2—3.

Sekreterare.

Blixén, C. O.; riks. 29 30; träffas måndag, tisdag och fredag 10—11.

Redogörare.

Brunius, Augusta Ch.; allm. 9 26; träffas 10—3; kassan hålles öppen tisdagar och fredagar 12—2.

Amanuens.

Wibelius, O. G. S.; allm. 240 61; träffas 2—3 e. m.

Byggnadsinspektör.

Ehrngren, O. I.; allm. Maria 2 54; träffas 10—11 (i bostaden Hornsgatan 66 A, Sö.).

Värmeledningsinspektör.

Dahlgren, W.; riks. 12 84; allm. 61 50 (kontoret, Strömsborg, C.).

Statistiska biträden.

Steenberg, K. J. E.; Andersson, Agnes Ch.

Skrifbiträden.

Höjer, Stina; Höjer, Elisabeth.

Vaktmästare.

Nilsson, J.

Extra vaktmästare.

Andersson, K. W.

Dessutom *extra biträden.*

Folkskoleinspektionen.

Fredsgatan 9, C.; riks. 22 78; allm. 198 86; expeditionstider: se nedan, förste och andre folkskoleinspektören.

Vid öfvervakandet af folkskolornas verksamhet biträdes Öfverstyrelsen af vissa tjänstemän. Förste folkskoleinspektören utöfvar närmast under Öfverstyrelsen den pedagogiska ledningen af och uppsikten öfver Stadens folkskolor. Han skall vara närvarande vid Öfverstyrelsens, Undervisningsnämndens och Barnvårdsnämndens sammanträden och äger att deltaga i öfverläggningarna, men icke i besluten. Vid inspektionen af skolköken har förste folkskoleinspektören att anlita ett sakkunnigt biträde. Vid sidan af förste folkskoleinspektören finnes äfven en andre folkskoleinspektör, som skall närvara vid Öfverstyrelsens samt Ekonominämdens sammanträden med uppgift att förbereda företrädesvis frågor af administrativ och ekonomisk natur. Slöjdinspektören och slöjdinspektorn älliger att utöfva tillsyn öfver undervisningen i slöjd och öfvervaka, att denna bedrivnes enligt de grunder, Öfverstyrelsen fastställt. Gymnastikinspektörerna älliger: att genom besök i skolorna taga noggrann kännedom om gymnastikundervisningens skötande i dessa samt lämna lärare och lärarinnor nödiga råd och upplysningar, att genom föredrag inför lärarepersonalen och undervisningskurser beförda de gymnastiska öfningarnas ändamålsenliga bedrivande, att med uppmärksamhet följa de ordnade leköfningar, som vid skolorna förekomma m. m.

Exercis- och skjutinstruktören älliger: att meddela de bland lärarne uttagna instruktörer i exercis och målskjutning nödig undervisning för öfningarnas rätta bedrivande, att bland in-

struktörerna utse bataljons- och kompanichefer äfvensom dem, som skola leda målskjutningsöfningarna, att leda de gemensamma utmarscher, som hvarje vår och höst företagas med lärjungar från samtliga folkskolor, äfvensom de täflings-skjutningar, som i samband därmed äga rum m. m.

Instruktioner. Instruktioner den 25 november 1910 för förste och andre folkskoleinspektören samt den 14 dec. 1903 för slöjdinspektören, slöjdinspektorn, gymnastikinstruktören och exercisinstruktören. (De senare äro under omarbetning.)

Stat år 1911. Utgifter: 26,950 kr.

Aföningar m. m. Förste folkskoleinspektör: 7,500 kr., däraf lön 5,250 kr., tjgr 2,250 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., samt anslag till expenser 400 kr. Andre folkskoleinspektör: 6,000 kr., däraf lön 4,200 kr., tjgr 1,800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr.; personligt lönetillägg till nuvarande innehafvaren (utgår så länge det andra ålderstillägget ännu icke uppbäres) 500 kr. Slöjdinspektör: 2,200 kr., dessutom ett ålderstillägg å 400 kr. (därjämte lön som ordinarie lärare vid Sthms folkskolor). Slöjdinspektör: 1,000 kr., dessutom ett ålderstillägg å 300 kr. (därjämte lön som ordinarie lärarinna vid Sthms folkskolor). Till gymnastikinnspektion: 4,200 kr. Exercisinstruktör: 600 kr.

Förste folkskoleinspektör.

von Schéele, F. A., professor; riks. 22 78; allm. 198 86; träffas måndag och fredag 2—3 och onsdag 10—11.

Andre folkskoleinspektör.

Bergman, J. S.; allm. 89 93; träffas tisdagar och fredagar 1—2 och onsdagar 10—11.

Slöjdinspektör.

Berg, J. Hj.; träffas å exp., Klara folkskola, Vasagatan 11, C., allm. 193 07, onsdag 1,30—2,30 samt i slöjdsalen, Storkyrkoförs:s folkskola, Svartmangatan 22, St., allm. 142 70, fredag 1,30—3.

Slöjdinspektör.

Blomberg, F. E.; allm. 215 37; träffas i bostaden Banérgatan 31, Ö. Dj., onsdagar 2—3 e. m. och lördagar 11 f. m.—1 e. m.

Gymnastikinnspektörer.

Falk, Elin, tf.; Littorin, B. E., kapten, tf.

Exercisinstruktörer.

af Wetterstedt, N. V. U. frih., major.

Inspektion af skolköken.

Aföning. Biträde vid inspektion af skolköken; anslag för 1911 1,800 kr.

Biträde vid inspektionen af skolköken.

Hesselgren, Kerstin; riks. 98 20; allm. Brunkeb. 23 09 (bostaden); mottagningstid: Öfverstyrelsens lokal onsdagar och fredagar 2,30—3,30; allm. 89 93.

Folkskolans läkarevård.

För undersökning af barn vid Stockholms folkskolor antages af Folkskoleöfverstyrelsen medelt förordnande tills vidare läkare för allmänna undersökningar (skolläkare, undersökningsläkare); och böra dessa läkare helst vara boende hvar och en inom den församling, för hvars skola han är anställd. Dessutom antages nödigt antal specialister för undersökning af sjukdomar i öron, näsa, svalg och ögon.

Skolläkare åligger: att hvarje läsetermin noggrant undersöka alla barn i 1:a, 7:e och 12:e kurserna beträffande deras kroppsutveckling och hälsotillstånd äfvensom andra barn, som genom vederbörande öfverlärare anmälas till undersökning, så ock de barn, som äro föreslagna att sändas till skollofskoloni eller som därifrån återvända; att å listor, upptagande de undersökta barnens namn och födelseår, göra nödiga anteckningar rörande barnens hälsotillstånd och kroppsbeskaffenhet; att i särskild redogörelse angifva resultatet af undersökningarna af skollofskolonibarnen; att ägna noggrann uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden m. m.

Hvarje af Öfverstyrelsen för undersökning af barn i Stadens folkskolor antagen läkare är därjämte skyldig att för undersökning af barn, som till honom remitteras, vara att träffa å tid och ställe — i skolan eller i hemmet — som bestämmes efter öfverenskommelse med skolans öfverlärare och att, hvar och en för sig, till Öfverstyrelsen före januari månads utgång lämna skriftlig redogörelse för sin verksamhet under det sist förlutna året samt därvid göra de framställningar och anvisningar, hvartill hans arbete kunnat gifva anledning. Fr. o. m. år 1906 erhålla folkskolebarnen äfven fri läkarebehandling i skolan, utom i akuta sjukdomsfall. Det åligger därför vederbörande läkare att hålla särskild mottagning i skolans lokal — i de större skolorna en gång i veckan — för att meddela de föreskrifter och den öfriga läkarebehandling, som kan vara af nöden.

Instruktion. Instruktion för undersökningsläkare den 9 nov. 1903.

Stat år 1911. Utgifter: 33,125 kr.

Aföningar m. m. Skolläkare: inalles 21,300 kr.

Läkare.

Scholander, C. Th. (Storkyrkoförs.), allm. 11 88.

Lundström, C. V. (Klara förs.), allm. 155 35.

Ekelund, C. M. (Jakobs och Johs förs.), allm. 212 51.

- Nylin**, E. W. A. (Maria förs.), riks. 10 68.
Sundell, C. (Katarina förs.), allm. 30 40.
Spangenberg, K. G. V. (Kungsholms förs.), allm. 183 00.
Nordgren, R. E. (Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars förs.), allm. 73 36.
Söderling, K. A. S. (Adolf Fredrik, Gustaf Vasa och Matteus förs.), allm. 185 45.
Lönborg, Fr. U. (för ögonsjukdomar), allm. 70 24.
Stangenberg, A. E. (Maria och Katarina förs.), allm. 161 90.
Klingspor, S. W. (Storkyrko-, Klara, Jakobs och Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars förs.), allm. 97 97.
Arnoldson, N. J. (Kungsh., Ad. Fredr., Gustaf Vasa, Matteus förs.), allm. 202 99.

Folkskolornas tandklinik.

Engelbrekts församlings folkskola, Valhallavägen 63, Ö.; allm. 110 29; mottagningstid: 8—11.

Genom Stadsfullmäktiges beslut den 20 dec. 1906 anslagos 6,200 kr. för anordnande under år 1907 af en försökstandklinik vid Stockholms folkskolor, hvaraf 1,000 kr. för inredning och uppsättningskostnader, och i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut ang. stat för Öfverstyrelsen har anslaget för samma klinik under hvardera af åren 1908 och 1909 utgjort 5,200 kr. För år 1910 blef anslaget höjdt till 6,700 kr. I staten för år 1911 ha Stadsfullmäktige för tvenne försökstandklinik anslagit 9,825 kr. Öfverstyrelsen har för insende öfver kliniken utsett bland sina ledamöter tvenne delegerade (se nedan).

Stat år 1911. Utgifter: 9,825 kr. (ingå i staten för läkarevården).

Afönningar m. m. Föreståndare: 2,500 kr. Två assistenter: 1,500 kr. Städerska: 360 kr.

Folkskoleöfverstyrelsens delegerade.

Jonsson, J. A., öfverlärare, stadsfullm.; **Kjellberg**, K. E. O., professor.

Föreståndare.

Lenhardtson, J. A. M.

Assistenter.

Lundberg, f. Schulzenheim, Nonny; **Stene**, N. S.son.

Dessutom en städerska.

Församlingarnas skolor.

Hvarje territoriell församling utgör ett skolområde. Skolan vid Stadens uppfostringsanstalt å Skrubba (jfr sid. 103) tillhör Katarina försam-

lings skolområde och skolan vid den år 1747 grundade Murbeckeska inrättningen (numera förlagd till Täby socken i Stockholms län, där undervisning meddelas ett 30-tal barn af vid Stockholms folkskolor anställd lärarinna samt en lärarinna i kvinnlig slöjd) tillhör Maria församlings skolområde.

Hvarje skolområde utgör ett eller flera öfverläraredistrikt. Öfverläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom sitt distrikt. I de skolhus, där öfverläraren icke har sin huvudexpedition, äro för ordningens öfvervakande af folkskoleinspektören på öfverlärarens förslag tillsatta (oaföfnade) tillsyningslärare. Öfverläraren är alltid lärare vid folkskolorna och förordnas efter skolrådets hörande af Öfverstyrelsen för en tid af högst 5 år. (Enligt lönestaten kan endast manlig lärare vara öfverlärare, men förslag är väckt att bereda tillfälle för lärarinna att söka dylikt förordnande.) Öfverläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärare och lärarinnor utgöra distriktets lärarekollegium, i hvilket öfverläraren är ordförande. Hvarje lärarekollegium utser inom sig ett ombud för hvarje helt eller påbörjad tiotal af ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarekårens ombuds församling, som minst en gång hvarje år på kallelse af Öfverstyrelsens ordförande sammanträder med Öfverstyrelsens och skolrådets ledamöter samt folkskoleinspektören för öfverläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Folkskolan i Stockholm omfattar sex årsklasser, hvardera om två terminskurser. Såsom öfverbyggnad på dessa sex årsklasser, hvilka tillsammans utgöra folkskolans lägre afdelning, finnes en högre afdelning, omfattande två årsklasser. Dessutom finnas fortsättningskolor och ersättningskolor. Fortsättningskolan är inrättad för lärjungar, som genomgått de för folkskolan fastställda lärokurserna samt icke ämna öfvergå till den högre afdelningen. Ersättningskolan afser lärjungar, som på grund af fattigdom hindrats att fullständigt begagna folkskolans undervisning. Lärjungarna i hvarje terminskurs fördelas i parallellafdelningar, hvilka undervisas hvar för sig af särskilda därtill utsedda klasslärare eller klasslärarinnor. Lärjungeantalet i hvarje afdelning bör i klasserna 1—2 af folkskolan äfvensom i fortsättningskolan och ersättningskolan ej öfverstiga trettio samt i folkskolans öfriga klasser och dess högre afdelning icke uppgå till mera än fyrtio. I årsklasserna 1—3 och, då så anses fördelaktigt, äfven i årsklassen 4 af folkskolan bildas blandade afdelningar af gossar och flickor. I öfrigt bildas särskilda goss- och särskilda flickafdelningar; dock må undantagsvis blandade afdelningar anordnas äfven i folkskolans högre klasser och i dess högre afdelning. Vid indelningen iakttages i öfrigt, att afdelningslärare (afdelningslärarinna) i regel behåller samma afdelning kurs efter kurs.

Hjälpklasser för psykiskt efterblifna barn inrättades år 1905. I dessa afdelningar, som bestå af högst tolf lärjungar, undervisas företrädesvis barn, som varit i skolan två till sex terminer utan att hafva gjort några märkbara framsteg, undervisningen pågår högst 4 timmar om dagen och till lärarinnor utses sådana som själfva önska komma i fråga och kunna anses lämpliga. För att bereda vård åt barnen äfven efter slutad skolgång har för ett par år sedan stiftats en förening »Hjälpklassernas skyddsförening», som utsänder skollofskolonier och förbereder ett arbetshem, hvartill Statsfullmäktige den 20 juni 1910 upplätit lägenheten Lillsjönäs.

Bespinning af fattiga skolbarn på församlingars, donationers och enskildas bekostnad har sedan länge förekommit i folkskolan. Tills år 1909 har den dock i regeln omfattat blott middagsspinning. Tack vare insamlingar och Stadsfullmäktiges beslut att till ändamålet anslå 70,000 kr. har numera äfven frukostbespinning kunnat anordnas. Stadsfullmäktige hafva den 14 februari 1910 fastställt bestämmelser ang. bespinningen, enligt hvilka Öfverstyrelsen äger disponera anslaget (jfr sid. 134, 5); bestämmande af hvilka barn, skola komma i åtnjutande af bespinningen sker genom lokala kommittéer för hvarje öfverläraredistrikt bestående af resp. öfverlärare jämte personer utsedda af skolråd, fattigvårdsstyrelse, styrelse för i distriktet ev. befintlig arbetsstuga och lärarekollegiet.

Undervisning i huslig ekonomi började meddelas första gången 1889, då ett försök gjordes i Storkyrkoförsamlingens folkskola i samband med tillagning af mat åt fattiga skolbarn. Följande år gjordes liknande försök i Hedvig Eleonora och Maria församlingar. Utgifterna bekostades af församlingarna och enskilda. Verksamheten utvecklades raskt och flera församlingar inrättade särskilda skolkök. År 1899 utfärdade Öfverstyrelsen ett »reglemente för Stockholms folkskolors skolkök». Till en början anställdes en lärarinna i hvar skolkök, i en del hafva sedermera anställts äfven biträdande lärarinnor. Lärarinnornas aflöning bekostas af Öfverstyrelsen, som emellertid erhåller statsbidrag enl. Kungl. förordn. af den 16 juni 1906. Skolkökens antal är nu tolf, hvarjämte en del nya äro under byggnad. I allmänhet deltaga i undervisningen flickor ur trettonde och fjortonde kurserna, i en del skolor äfven flickor i tolfte och elfte kurserna.

Under 1860-talet anlades tvenne skolträdgårdar för Maria orh Katarina församlingars skolor, dessas verksamhet nedlades emellertid åter på 1870-talet och först 1907 kom åter en skolträdgård till stånd, men då i större skala och mera planmässigt ordnad, och våren 1910 tillkom ytterligare en; den förra, södra trädgården, är belägen vid Stora Blecktornet och den senare, den norra trädgården, vid Solnavägen. Trädgårdarna, som skötas af barnen under lära-

res ledning, leverera årligen tusentals exemplar af växter för undervisningen i skolorna. Vid sidan af det praktiska arbetet meddelas ungefär en timme i veckan teoretisk undervisning i trädgårdsskötsel.

I samtliga folkskolor, med undantag för Värtans och Djurgårdens, finnas rymliga och väl inredda gymnastiksalar, i hvilka de högre afdelningarna erhålla undervisning en halftimme hvarannan dag; i de sex lägre afdelningarna inskränkas gymnastiköfningarna till sådana enkla rörelser, som kunna försiggå i de vanliga klassrummen. Gymnastikorsk tillhandahållas genom Öfverstyrelsens försorg. Öfningarna ledas i allmänhet af vederbörande lärare och lärarinnor. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda nio från Gymnastiska centralinstitutet utexaminerade gymnastiklärarinnor. För gossar i folkskolans högre afdelning anordnas under vårterminen från 1 maj och under höstterminen till 1 oktober exercisöfningar tre gånger i veckan, ledda af en bland skolans lärare, hvarjämte under samma tid anordnas skjutöfningar. Vid skolorna äro anställda särskilda lektedare för att ordna barnens friluftlek ar, materiel för lekarna anskaffas genom Öfverstyrelsens försorg, och lekplatser hafva upplåtits i parker i skilda delar af staden. I de flesta af skolhusen äro inrättade skolbad, och beredas därjämte ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simöfningar i Stockholms stads sim- och badinrättning.

År 1907 grundlades lärarebibliotek vid de olika folkskolorna. Dessa bibliotek, till hvilka Stadsfullmäktige fr. o. m. år 1910 anslagit 6,700 kr., äro i allmänhet inrymda i de skolhus, där öfverlärarna hafva sina expeditioner, och uppdelade i en referensafdelning med uppslagsböcker för studier på platsen och en läneafdelning för hemlän. För lärarnes fortbildning anordnas årligen med Stadsfullmäktiges understöd sammanhängande föreläsningkurser (jfr sid. 184) och utdelas kommunala resestipendier.

Vid skolorna finnas lärjungebibliotek, till hvilka Stadsfullmäktige anslagit 13,500 kr. Deras sammanlagda bokantal uppgick den 31 dec. 1910 till 29,267 band. För de olika bibliotekens bokbestånd den sista dec. 1910 redogöres nedan under de olika skolorna. Genom anordnande under vintern af s. k. »läsaftnar» i skolorna har man beredt barnen tillfälle till mera ostörd läsläsning och på samma gång sökt väcka deras intresse för verkligt bildande läsning.

Instruktioner m. m. Reglemente för Stockholms stads folkskolor den 28 april 1903 och instruktion för öfverlärare den 7 mars 1911.

Stat år 1911. För folkskolorna: utgifter 2,861,225 kr., inkomster 687,000 kr. (statsbidrag); för folkskolelokalerna: utgifter 704,186 kr., inkomster 11,185 kr.

Aflöningar m. m. Öfverlärare. 13 öfverlärare: förutom aflöning såsom ord. folk-

skolelärare tilläggslön: 5 öfverlärare 2,200 kr.; 8 öfverlärare 1,200 kr. och fri bostad, hvar och en af dessa 13 dessutom ett ålderstillägg å 400 kr.; nuvarande öfverläraren vid skolan vid Värtan åtnjuter ett arfvide af 300 kr. samt fri bostad.

Ordinarie lärare och lärarinnor i läs- och skrifämnen. Storkyrkoförsamlingen: 6 lärare, 20 lärarinnor. Klara församling: 8 lärare, 20 lärarinnor. Kungsholms församling: 22 lärare, 90 lärarinnor. Adolf Fredriks församling: 11 lärare, 51 lärarinnor. Gustaf Vasa församling: 7 lärare, 23 lärarinnor. Matteus församling: 9 lärare, 40 lärarinnor. Jakobs församling: 6 lärare, 19 lärarinnor. Johannes församling: 11 lärare, 41 lärarinnor. Engelbrekts församling: 13 lärare, 53 lärarinnor. Hedvig Eleonora församling: 4 lärare, 16 lärarinnor. Oscars församling: 6 lärare, 24 lärarinnor. Katarina församling: 30 lärare*, 130 lärarinnor**. Maria församling: 23 lärare, 97 lärarinnor. Hvarje lärare 2,200 kr., hvarje lärarinna 1,700 kr. Afönningen till samtliga dessa 781 ordinarie lärare och lärarinnor (156 lärare och 625 lärarinnor) jämte afönning till öfverlärarne uppgår sålunda till 1,425,500 kr. Dessutom lännas tre ålderstillägg, hvartdera å 400 kr., åt hvarje ordinarie lärare och tre ålderstillägg, hvartdera å 200 kr., åt hvarje ordinarie lärarinna, tillsammans 350,000 kr.

E. o. lärare och lärarinnor i läs- och skrifämnen: 130,000 kr.

Ordinarie lärare och lärarinnor i öfningsämnen. 25 lärarinnor i kvinnlig slöjd 1,350 kr., 11 lärare i teckning 1,500 kr., 9 lärare i sång 1,500 kr., 11 skolköksföreståndarinnor 1,350 kr. jämte fri kost (150), 4 skolköksföreståndarinnor 1,200 kr. jämte fri kost (150) samt bostad och ved (150). Lärare och lärarinnor i metall-, trä- och pappslöjd, tillsammans: 76,700 kr. Lärarinnor i gymnastik, tillsammans: 14,700 kr. (däraf till sjukgymnastik 1,500 kr.) Lärare i vapenföring och skjutning, tillsammans: 1,700 kr. Lektledare, tillsammans: 5,650 kr.

E. o. och biträdande lärare och lärarinnor i öfningsämnen. E. o. lärarinnor i kvinnlig slöjd, tillsammans: 10,800 kr. Biträde vid undervisningen i kvinnlig slöjd: 3,500 kr. E. o. lärare i teckning, tillsammans: 4,100 kr. E. o. lärare i sång, tillsammans: 3,200 kr. Biträdande lärarinnor i huslig ekonomi, tillsammans: 14,850 kr.

Lärare i fortsättnings- och ersättningskolorna: 9,000 kr. Extra undervisning: 9,000 kr. Undervisning i kvinnlig hygien: 600 kr.

Vaktbetjäning m. m. 17 vaktmästare: lön 1,000 kr. En vaktmästare: lön 900 kr. Ett vaktmästarebiträde: 600 kr. 11 värmeledningsskötare:

* Dessutom en lärare, med tjänstgöring på Skrubba, aflönad af Fattigvårdsnämnden.

** Dessutom en lärarinna, med tjänstgöring på Skrubba, aflönad af Fattigvårdsnämnden.

lön 1,000 kr. 9 biträden åt värmeledningsskötare: 200—900 kr. 12 baderskor: lön 800 kr. (8 st.) eller 700 kr. (4 st.) jämte bostad och ved. Extra eldarebiträde, arfvide 300 kr. 2 portvakter: 150—360 kr. Dessutom tillkomma samtliga vaktmästare och värmeledningsskötare två ålderstillägg, hvartdera å 100 kr. Samtliga vaktmästare och samtliga värmeledningsskötare (med undantag af en värmeledningsskötare, som i stället erhåller 300 kr. som hyresersättning) åtnjuta bostad och ved. Samtliga baderskor (som jämväl ansvara för och verkställa tvättning af skolbadets linneförråd) erhålla ett ålderstillägg å 60 kr.

Två af vaktmästarne uppbära arfvide som eldare med 500 kr., en med 200 kr.; 15 af vaktmästarne uppbära dessutom 50—400 kr. i ersättning för portvaktstjänstgöring och till biträde. En vaktmästare uppbär arfvide som portvakt med 150 kr. Två värmeledningsskötare uppbära arfvoden som portvakter med 150 kr. hvardera; en värmeledningsskötare uppbär särskild ersättning med 360 kr.

Storkyrkoförsamlingens folkskola.

Storkyrkoförsamlingens folkskola räknar vartermiden 1911 inalles 28 undervisningsafdelningar med 731 skolbarn. Skolan är fördelad på två skolbyggnader, den ena vid Svartmangatan 22, *St.*, med 15 klassrum, den andra vid Skärgårdsgatan 6, *St.*, med 10 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 1,909 band.

Skolrådets ledamöter.

Stortorget 1, *St.*

Håhl, J. F., pastor primarius, själfskr. ordf.; *Berglund, E. K., vice häradshöfding; Bernström C. A. Fr., boktryckare; *Böhme, A. G., prakt. läkare; *Hedström, G. E., roteman; Lund, C. J., skrädderiödkare, stadsfullm.; *Malmgren, O. W., grosshandlare, kassör; Ohlsson, J. E., specerihandlande; Petersson, C. Ch. V., apotekare; Åberg, C. L., sadelmakare.

Sekreterare.

Gyllensvärd, G. V., allm. Stork. 30.

Öfverlärare.

Jonsson, J. A., stadsfullm., allm. 142 70, träffas å exp. Svartmangatan 22, *St.*, alla undervisningsdagar 7,45—8,30 f. m. samt måndag och torsdag 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	6
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	20
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	2
Lärare i öfningsämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	7

Så lärare och lärarinnor 36

Bibliotekarie.

Bengtsson, C. V.

Vaktmästare.

Jansson, V. E.

Dessutom fyra *städerskor* och en *baderska*.**Klara församlings folkskola.**

Klara församlings folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 27 undervisningsafdelningar med 783 skolbarn. Skolan är fördelad på tre skolbyggnader vid Vasagatan 11, C., nr 1 med 3 klassrum, nr 2 med 18 klassrum och nr 3 med 9 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 1,986 band.

Skolrådets ledamöter.

Klara östra kyrkogata 8, C.

Strandell, K. E. A., kyrkoherde, själskr. ordf.;

*Andersson, B. John F., ingenjör; Lundstedt, B. W., förste bibliotekarie; *Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.; *Noræus, P. C., f. d. handlande, kassör; Nyström, C. L. H., med. och fil. dr.; Widerström, Karolina O., prakt. läkare.

Sekreterare.

Croneborg, O. U.

Öfverlärare.

Söderberg, J. G., allm. 193 07, träffas å exp. Vasagatan 11, C., Nr 1, alla undervisningsdagar 7,45—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	8
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	20
E. o. lärarinna i läs- och skrifämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	6

S:a lärare och lärarinnor 35

Bibliotekarie.

Lindén, A. V.

Vaktmästare.

Lundell, F. A.

Kungsholms församlings folkskola.

Kungsholms församlings folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 127 undervisningsafdelningar med tillsammans 3,923 skolbarn. Skolan är fördelad på två skolbyggnader, den ena vid Mariebergsgatan 34, K., med 89 klassrum, den andra vid Handtverkaregatan 17, K., med 12 klassrum. Dessutom finnas vid Kungsholmsgatan 72, K., två skolkök och en bespisningsanstalt. I fortsättningskolan är antalet barn 69. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 3,050 band.

Skolrådets ledamöter.

Parmmätaregatan 3, K.

Larsson, C. V., kyrkoherde, själskr. ordf.; Blomquist, A. K., folkskolelärare; Davidson, J. A. L., förste pastoratsadjunkt; *Ewerlöf, J. Fr., fil. dr., f. d. öfverlärare; Gudheim, E. R., kassör; *Larson, J. F., bankokommissarie; Pettersson, G., handlande; *Södner, Hedvig Ch. M., seminarieadjunkt; *Spangenberg, K. G. V., distriktsläkare.

Sekreterare.

Lindeberg, C. A., riks. 29 67.

Öfverlärare.

Olsson, J., allm. 193 04, träffas å exp. Mariebergsgatan 34, n. b., K., dagligen 7,30—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m. och därtänte å exp. Handtverkaregatan 17, K., allm. 107 06, onsdagar 11 f. m. —11,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	22
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	90
Tf. e. o. lärare i läs- och skrifämnen	1
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	14
Lärare i öfningsämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	12

S:a lärare och lärarinnor 140

Bibliotekarie.

Andersson, Hanna K.

Vaktmästare.

Andersson, K. E.

Dessutom en *eldare*, två *eldarebiträden*, en *städerska* och två *baderskor*.**Adolf Fredriks församlings folkskola.**

Adolf Fredriks församlings folkskola är uppdelad på tre skolhusbyggnader, en vid Tegnérsgatan 44, Va., en vid Saltmätaregatan 2, Va., och en vid Kammakaregatan 13, C.

Folkskolhuset vid Tegnérsgatan 44, Va., har 66 klassrum, skolhuset vid Saltmätaregatan 2, Va., 11 klassrum och skolhuset vid Kammakaregatan 13, C., ett klassrum. De tre skolhusen räknar vårterminen 1911 inalles 78 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,525 skolbarn. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 1,201 band.

Adolf Fredriks församlings skolradsledamöter.

Kammakaregatan 30, Va.

Hasselrot, C. R., kyrkoherde, själskr. ordf.; *d'Ailly, G. A. H., byrådirektör, stadsfullm.; Falk, C. Th., läroverksadjunkt; *Gagner, H. Marie-Louise Ch., seminarieadjunkt; Holmkvist, G.

H., målarmästare; ***Lagergren**, C. H., grosshandlare; **Nilsson**, S., fil. kand., f. d. öfverlärare; ***Rosenberg**, J. O., f. d. professor, vice ordf.; **Svensson**, F. L., prakt. läkare.

Sekreterare.

Ljungman, C. J. D., riks. 29 90.

Kassör.

Grönfors, G. B. V.

Öfverlärare.

Sterner, J. L., träffas å exp. Tegnérsgatan 44, Va., allm. 169 14, daglig 7,45—8,30 f. m., äfvensom måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m. samt å exp. Saltmätaregatan 2, Va., allm. 169 16, lördagar 12 middagar.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	11
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	52
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	7
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	13
Lärare i öfningsämnen	6
Lärarinnor i öfningsämnen	11

Så lärare och lärarinnor 100

Bibliotekarie.

Locander, Cecilia K.

Vaktmästare.

Gustafson, E. G.; **Forsling**, Gustava.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Gustaf Vasa församlings folkskola.

Gustaf Vasa församlings folkskola, Karlbergsvägen 34, Va., räknar värtermi-
nen 1911, 33 skolafdelningar med tillsammans 1,036 barn, däraf 5 afdelningar undervisas kl. 2—6 och 1 afdelning är placerad i skolhuset, Valhallavägen 63. I fortsättningsskolan är lärjungantalet 57 och i ersättningsskolan 18. Hela barnantalet är således 1,111. Skolhuset har 27 klassrum. Den 31 dec. 1910 funnos i skolbiblioteket 2,122 band.

Gustaf Vasa församlings skolrådsledamöter.

Västmannagatan 63, Va.

Hallberg, H. E., kyrkoherde, själskr. ordf.; ***Björklund**, Sigrid O. M., lärarinna; **Ceder**, A., sekreterare hos Svenska arbetareförbundet, stadsfullm.; ***Dalström**, J. J., öfverlärare; ***Hellström**, T. G., prakt. läkare; **Lundbergh**, G. H., grosshandlare, vice ordf.; **Norén**, G. E., läroverksadjunkt; **Sällström**, G. F. W., ingenjör; **Westermark**, G. E., sjökaptän.

Kassör.

Enell, H. G. O., apotekare, stadsfullm.

Sekreterare.

Falkenberg, A. C. M., frih., allm. 193 00.

Öfverlärare.

Dalström, J. J., allm. tel. 193 03, träffas å skolans exp., Karlbergsvägen 34, Va., hvarje lördag 7,45—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	7
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	23
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	3
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	2
Lärare i öfningsämnen	5
Lärarinnor i öfningsämnen	7

Så lärare och lärarinnor 47

Bibliotekarie.

Bergman, Hilma G. K.

Vaktmästare.

Pettersson, E. V., allm. 193 03.

Dessutom en *eldare*.

Matteus församlings folkskola.

Matteus församlings folkskola räknar värtermi-
nen 1911 inalles 49 undervisningsafdelningar med tillsammans 1,629 skolbarn. Skolan är belägen vid Norrtullsgatan 18, Va., och har 49 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 2,234 band.

Skolrådets ledamöter.

Dalagatan 78 B, Va.

Löfgren, A., kyrkoherde, själskr. ordf.; **Ahlberg**, Anna H., skolföreståndarinna; ***Ahlberg**, K. J., direktör; ***Anderberg**, A. W., kamrerare; ***Nordfelt**, A., läroverksråd; **Olin**, A. R., direktör, stadsfullm.; **Sandberg**, H. T., f. d. bokauktionskommissarie, vice ordf.

Sekreterare.

Edman, P. V., allm. Östern. 152.

Öfverlärare.

Carl, E. J., allm. 180 51, träffas å exp. Norrtullsgatan 18 n. b., Va., hvarje läsdag 7,45—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	9
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	40
E. o. lärarinna i läs- och skrifämnen	1
Lärare i öfningsämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	6

Så lärare och lärarinnor 57

Bibliotekarie.

Almin, f. Pettersson, A. Wilhelmina.

Vaktmästare.

Ötander, A. M.

Desutom en *eldare* och en *baderska*.

Jakobs och Johannes församlingars folkskola.

Jakobs och Johannes församlingars gemensamma folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 75 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,365 skolbarn. Skolan är fördelad på fyra skolbyggnader, en vid Brunngatan 11, C., med 18 klassrum, en vid Roslagsgatan 65, Va., med 28 klassrum, en vid Ynglingagatan, Va., med 14 klassrum och en vid Skeppsholmen, C., med 1 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 2,362 band.

Jakobs församlings folkskola.

Jakobs församlings skolrådsledamöter.

Jakobsgatan 4, C.

Hammarsten, F., kyrkoherde, själfskr. ordf.; *Buhre, K. B., prakt. läkare; *Hedin, Clara C. H., fröken; *Lindholm, Hj. G., pastoratsadjunkt; Sjögren, A., fabrikör; Svenson, A., skräddaremästare; Wretman, J., rådman, vice ordf.

Sekreterare.

Afzelius, A. C. A., allm. 55 31.

Öfverlärare.

Edén, L. A., allm. 193 06, träffas å exp. Roslagsgatan 65, n. b., Va., alla dagar 7,45—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m. och i skollhuset vid Brunngatan 11, C., allm. 169 15, fredagar kl. 1 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen 6
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen 19
Lärarinna i öfningsämnen 1

S:a lärare och lärarinnor 26

Johannes församlings folkskola.

Johannes församlings skolrådsledamöter.

Kammakaregatan 12, Va.

Öhman, K., kyrkoherde, själfskr. ordf.; Alfvén, K. A., prakt. läkare; *Brodin, J. E., f. d. rektor;

Edén, L. A., öfverlärare; *Hjorth, J. E., disponent, stadsfullm.; Steinmetz, f. Brummer, H. Eugenie, skolföreståndarinna; *Vigren, O. R., arbetare.

Sekreterare.

Engellau, I., riks. 39 61.

Öfverlärare.

Edén, L. A., (se Jakobs förs:s folkskola).

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen 11
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen 41
E. o. lärarinna i läs- och skrifämnen 1
Lärarinnor i öfningsämnen 7

S:a lärare och lärarinnor 60

Bibliotekarie.

Jönsson, Maria G.

Vaktmästare.

Ek, N. A.; Strömbäck, T. G.

Desutom en *eldare*, tretton *städerskor* och en *baderska*.

Engelbrekts församlings folkskolor.

Engelbrekts församling har två folkskolor, se nedan.

Skolrådets ledamöter.

Valhallavägen 41, Ö.

Rehn, C. A., v. pastor, själfskr. ordf.; Berg, J. Hj., slöjdinspektör, vice ordf., kassör; *Branzell, A., öfverlärare; Corin, A. R., öfverdirektör; *Engström, Lilly A., lärarinna; Rinman, E. B., redaktör; *Sundberg L. G. T., prakt. läkare.

Sekreterare.

Norman, C. A. H., allm. 70 98.

Folkskolan vid Valhallavägen.

Engelbrekts församlings folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 56 undervisningsafdelningar med 1,460 skolbarn. Skolan är belägen vid Valhallavägen 63, Ö., och har 64 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 1,871 band.

Öfverlärare.

Hall, B. R., allm. 110 29, (tjl. vårterminen 1911 tf. Branzell, A., se nedan) träffas å exp. Valhallavägen 63, Ö., dagligen utom onsdagar 7,45—8,30 f. m. samt måndagar och torsdagar 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	11
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	45
Lärare i öfningsämnen	6
Lärarinnor i öfningsämnen	8

S:a lärare och lärarinnor 70

Bibliotekarie.

Bergström, Anna.

Vaktmästare.

Hagberg, A. S.

Dessutom en *eldare*, en *baderska* och en *portvakt*.

Folkskolan vid Värtan.

Folkskolan vid Värtan räknar vårterminen 1911 inalles 10 undervisningsafdelningar med 284 skolbarn. Skolan är belägen i Hjorthagen och har 8 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 668 band.

Öfverlärare.

Branzell, A., allm. 68 13, träffas å exp. onsdagar 7,45—8 f. m. samt dessutom måndagar och torsdagar 5—6 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	2
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	8
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	2
Lärare i öfningsämnen	2
Lärarinnor i öfningsämnen	4

S:a lärare och lärarinnor 18

Bibliotekarie.

Branzell, A.

Vaktmästare och eldare.

Åström, P.

Dessutom en *baderska*.

Hedvig Eleonora och Oscars församlingars folkskolor.

Hedvig Eleonora och Oscars församlingar hafva tillsammans en gemensam folkskola. Denna skola är uppdelad på tre skolbyggnader, den ena vid Linnégatan 54, *Ö.Dj.*, som ligger inom Oscars församling, den andra vid Linnégatan 37, *Ö.*, som ligger inom Hedvig Eleonora församling och den tredje å Djurgården.

Folkskolehuset vid Linnégatan 54, *Ö.Dj.*, och folkskolehuset vid Linnégatan 37, *Ö.*, samt folkskolehuset å Djurgården räknas vårterminen 1911 inalles 52 undervisningsafdelningar, af hvilka en »hjälpklass» undervisas i Engelbrekts skohus,

med tillsammans 1,532 skolbarn. Skolhuset vid Linnégatan 54, *Ö.Dj.*, har 32 klassrum; skolhuset vid Linnégatan 37, *Ö.*, har 13 klassrum. och Djurgårdens skohus 8 klassrum. Hedvig Eleonora och Oscars förs. skolbibliotek omfattade den 31 dec. 1910 1,635 band.

Djurgårdens folkskola tillhör Oscars församling.

Hedvig Eleonora församlings folkskola.

Hedvig Eleonora församlings skolrådsledumöter.

Jungfrugatan 7 B, *Ö.*

Källander, A. J., kyrkoherde, själskr. ordf.; *Bergström, J. A., kamrerare, kassör; Kastman, C. W., f. d. kansliråd, v. ordf.; *Kjerrulf, G., medicinalråd, stadsfullm.; Lagerstedt, N. G. W., läroverksråd; *Nordgren, R. E., prakt. läkare; Schultén, O. W., grosshandlare.

Sekreterare.

Tottie, G. W., allm. Östern. 19 37.

Öfverlärare.

Blomqvist, A., allm. 192 98, träffas å exp., Linnégatan 54, *Ö.Dj.*, alla läsdagar 8—8,30 f. m. samt därjämte måndag och torsdag 1—1,30 e. m. samt i Djurgårdens folkskola fredag 12,45—1,15 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	4
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	16
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	2
Lärarinnor i öfningsämnen	6

S:a lärare och lärarinnor 28

Oscars församlings folkskola.

Oscars församlings skolrådsledamöter.

Fredrikshofsgatan 3, *Ö.Dj.*

Fries, S. A. kyrkoherde, stadsfullm., själskr. ordf.; *Berghman, I., grosshandlare, kassaförvaltare; Blomqvist, A., öfverlärare; Göranson, J. F., byggmästare; Huld, Hilda Ch., lärarinna; *Stendahl, S., grosshandlare; *Wennerholm, O. T. H., auditör, vice ordf.

Sekreterare.

Törnell, E. R.; riks. Östern. 68; allm. Östern. 8 39.

Öfverlärare.

Blomqvist, A., (se Hedvig Eleonora förs. folkskola).

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	6
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	24
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	3
Lärarinnor i öfningsämnen	13

Sa lärare och lärarinnor 46

Bibliotekarie.

Hellberg, Augusta K.; Hansson, Betty (Djurgårdens folkskola).

Vaktmästare.

Weströn, S. J. E. (Linnégatan 54).

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Katarina församlings folkskolor.

Katarina församling har tre folkskolor, se nedan.

Skolorådets ledamöter.

Högbergsgatan 15, *Sö.*

Landquist, C. A. E., kyrkoherde, själskr. ordf.; **Bergström, A. W.**, arkitekt; ***Brate, E.**, lektor, vice ordf.; ***Djurling, E. W.**, grosshandlare; ***Klefbeck, E. A.**, pastorsadjunkt, stadsfullm.; **Lillebäck, E. S.**, tapetserare; **Lindfeldt, Maria M. E.**, fröken, kassör; **Lundahl, Fr.**, apotekare; ***Sundell, C.**, prakt. läkare; **Thunell, J. W.**, byggmästare; ***Wester, A.**, sjukkassettjänsteman, stadsfullm.

Sekreterare.

Looström, A. H., allm. 32 05.

Katarina norra folkskola.

Katarina församlings norra folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 38 undervisningsafdelningar med 1,220 skolbarn. Skolan är belägen Tjärhofsgatan 15 & 17, *Sö.*, och har 38 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 1,987 band.

Öfverlärare.

Persson, P. Er., allm. 135 05, träffas å exp., Tjärhofsgatan 15, *Sö.*, alla dagar 7,45—8,30 f. m. samt måndag och torsdag 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	7
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	30
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	1
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	7

Sa lärare och lärarinnor 46

Bibliotekarie.

Lilja, Maria E.

Vaktmästare.

Edling, A. J.

Dessutom en *portvakt*, en *värmelednings-skötare* och en *baderska*.

Katarina södra folkskola.

Katarina södra folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 63 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,046 skolbarn och är belägen vid Värmdögatan 2, *Sö.* Skolan är fördelad på två skolbyggnader, gamla skolhuset med 16 klassrum och nya skolhuset med 48 klassrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 3,550 band.

Öfverlärare.

Bergh, A., allm. 302 09, träffas å exp., Värmdögatan 2, *Sö.*, Nya skolhuset, dagligen 7,45—8,30 f. m. samt måndag och torsdag 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	10
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	47
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	1
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	8
Lärare i öfningsämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	9

Sa lärare och lärarinnor 76

Bibliotekarie.

Andersson, K. Augusta.

Vaktmästare.

Erikson, F. V.; Dahlberg, E. R.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Sofiaskolan.

Skolan, som är belägen Skånegatan 117, *Sö.*, räknar vårterminen 1911 inalles 68 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,145 barn och innehåller 70 klassrum. Skolbiblioteket omfattar 750 band.

Öfverlärare.

Wihlander, K. allm. 31 338 G., träffas i skolan alla läsdagar 7,45—8,30 f. m. samt måndag och torsdag kl. 1—1,30 e. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	12
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	52
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	2
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	9
Lärare i öfningsämnen	1
Lärarinnor i öfningsämnen	6

Sa lärare och lärarinnor 82

Bibliotekarie.

Ideström, O.

Vaktmästare.

Frisk, A. R.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.**Maria församlings folkskola.**

Maria församlings folkskola räknar vårterminen 1911 inalles 129 undervisningsafdelningar med tillsammans 4,048 skolbarn. Skolan är fördelad på tre skolbyggnader, en vid Ringvägen, *Sö.*, med 62 klassrum, de båda öfriga, vid Timmermansgatan 28, *Sö.*, med 26 klassrum. Dessutom finnes på senare platsen en särskild mindre byggnad med slöjdsal och skolkök med matrum. Skolbiblioteket omfattade den 31 dec. 1910 3,942 band.

*Skolrådets ledamöter.*St Paulsgatan 10, *Sö.*

Eklund, K. A., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Andersson, A. N.**, byggmästare, vice ordf., kassör; **Berg, f. Bligh, Helen E.**, änkefru; **Boije af Gennäs, S. J. A.**, rektor, stadsfullm.; ***Broman, H. V.**, syssloman; ***Lidman, C.**, öfverlärare, stadsfullm.; **Nilson, S. J.**, komminister; ***Nylin, E. W. A.**, prakt. läkare; ***Rosengrön, C. O. L.**, grosshandlare.

Sekreterare.

Masreliez, K. V.; riks. 96 69.

Öfverlärare.

Lidman, C., stadsfullm., allm. 302 10, träffas å exp. vid Ringvägen, *Sö.*, alla dagar 7,45—8,30 f. m. samt måndag och torsdag 1—1,30 e. m. och å exp. vid Timmermansgatan 28, *Sö.*, allm. 135 06, onsdag 10,30—11 f. m.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen	22
Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen	95
E. o. lärare i läs- och skrifämnen	3
E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen	11
Lärarinnor i öfningsämnen	16

S:a lärare och lärarinnor 147

Bibliotekarie.

Ståfelt, P. E.

Vaktmästare.

Sävelin, P. J.; Regnström, K. A.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.**Barnavårdsnämnden.**

Fredsgatan 9, C.; riks. 69 52; allm. 46 14; expeditionstid: 10—3.

Enligt lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende

försummade barn skall i hvarje skoldistrikt finnas en barnavårdsnämnd, hvilken det åligger att taga vård om dylika barn, som vistas inom distriktet. I Stockholm är Folkskoleöfverstyrelsen barnavårdsnämnd, men har densamma med få undantag uppdragit beslutanderätten i bit-hörande ärenden åt en särskild nämnd (barnavårdsnämnden i inskränkt bemärkelse). Barnavårdsnämnden utser årligen för de sju distrikt, hvari Staden delats, till sitt biträde kretsombud, antingen bland sina egna ledamöter eller ock bland andra män eller kvinnor, hvilka nitälska för ungdomens uppfostran. Kretsombuden samt folkskoleinspektören äga att närvara vid Barnavårdsnämndens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Barnavårdsnämndens ledamöter och kretsombud böra hafva uppmärksamhet därå, att barn ej må blifva försummade i sedligt afseende eller vanartas, samt, om sådant förekommer, därom göra anmälan hos Nämnden. Sådan anmälan må ock göras af någon Statens eller kommunal myndighet eller ock af ämbets- eller tjänsteman, hvilken i denna sin egenskap erhållit kännedom om förhållanden, som föranleda till anmälan. Finner Barnavårdsnämnden anmäldt barn vara i sedligt afseende försummadt, skall Nämnden tilldela dem, hvilka det åligger att hafva vård om barnet, en allvarlig förmaning att bättre uppfylla sina uppfostringsplikter. Visar barnet vanart, skall Nämnden tilldela det en allvarlig varning och, om sådant anses gagneligt, jämväl föreskrifva, att barnet skall inom viss tid och i ojäfviga vittnens närvaro tilldelas lämplig åga. Då Barnavårdsnämnden beslutat någon af dessa åtgärder, skall densamma jämväl uppdraga åt viss person att med uppmärksamhet följa barnets lefnadsförhållanden och öfvervaka dess uppförande. För att denna uppsikt må blifva effektiv och Barnavårdsnämnden i hvarje fall skall äga tillgång på lämpliga personer för detta uppdrags utförande, har densamma bland lärarepersonalen vid Stadens folkskolor antagit 24 s. k. *tillsyningsmän* för densammans utöfvande. Nämnden äger att i vissa fall skilja barnet från hemmet att för vård och uppfostran till annan öfverlämnas. När barnet hunnit den ålder och nått den stadga, att det anses kunna i tjänst eller yrke anställas, skall Nämnden söka bereda barnet lämplig anställning och tillse, att det erhåller nödig utrustning. Utöfver det kalenderår, under hvilket barnet fyller sexton år, bör godtgörelse för dess vård och uppfostran i enskildt hem eller barnhem icke utfastas af Nämnden. För godtgörelse, som utfästes i strid häremot, äger rätt till ersättning icke rum. Barnavårdsnämnden bör öfvervaka de barns uppförande och uppfostran, som till enskildt hem eller barnhem af Nämnden öfverlämnats. Angående inspektion af barnhem och skyddshem förordnar Konungen. Kostnaderna för sådan inspektion bestridas af statsmedel. Barnavårdsnämnden i Stockholm har för tillgodosende

af barnvården inrättat trenne barnhem (se nedan).

Lag. Lag angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afscende försummade barn den 13 juni 1902.

Stat år 1911. Utgifter: 148,100 kr.; inkomster: 57,000 kr.

Aflöningar m. m. Sekreterare: arfvode 2,500 kr. Förste kontorsskrifvare: 1,600 kr., däraf lön 1,120 kr., tjygr 480 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr.; andre kontorsskrifvare: 1,400 kr., däraf lön 980 kr., tjygr 420 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr. Kretsombud: arfvode 50 kr., dessutom 10 kr. för hvarje undersökning. Tillsyningsmän: 5 kr. i kvartalet för hvarje under deras uppsikt stående hem.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Se ofvan sid. 135.

Sekreterare.

von Friesen, F. Hj., träffas tisdag och fredag 10,30—11,30.

Kontorsskrifvare.

Brunius, Elin A., (första); Brunius, Anna S., (andra).

Tillsyningsmän.

Till antalet 24.

Barnavårdsnämndens kretsombud.

Storkyrkoförsamlingen och Klara församling.

Brandel, R. A., fil. dr., komminister, Prästgatan 18, *St.*, allm. 139 50.

Kungsholms församling.

Davidson, J. A. L., förste pastoratsadjunkt, Parmmätaregatan 3, *K.*, allm. Kungsh. 1 82.

Adolf Fredriks, Gustaf Vasa och Matteus församlingar.

Dahlbäck, f. Magnusson, Selma H.; Rörstrandsgatan 58, *Va.*, allm. Vasa 9 55.

Jakobs och Johannes församlingar.

Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm., Roslagsgatan 75, *Va.*, allm. 164 45.

Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.

Rehn, C. A., pastoratsadjunkt, Biblioteksgatan 27, *Ö.*, allm. 187 19.

Katarina församling.

Klefbeck, E. A., pastorsadjunkt, stadsfullm., Högbergsgatan 15, *Sö.*, allm. 301 26.

Maria församling.

Lindeberg, E. W., pastoratsadjunkt, Hornsgatan 116, *Sö.*, allm. Maria 7 54.

Barnavårdsnämndens barnhem n:o 1.

Roslagsgatan 75 (*Bellevue*), *Va.*; riks. 68 87; allm. 203 58.

Detta barnhem, som öppnades den 19 februari 1904, är afsedt för icke varnartade flickor och mindre gossar och har 23 platser.

Aflöningar m. m. Föreståndarinna: arfvode 900 kr. Läkare: arfvode 500 kr. Sköterska: arfvode 300 kr. Vaktmästare: 1,000 kr. Tre tjänarinnor: tillsammans 756 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarinna, sköterska och tjänarinnor bostad, ved, lyse och kost; vaktmästare bostad, ved och lyse.

Föreståndarinna.

Carlson, E.

Läkare.

Sebardt, C.

Sköterska.

Johansson, A.

Vaktmästare.

Söhr, O.

Dessutom tre tjänarinnor.

Barnavårdsnämndens barnhem n:o 2.

Södermannagatan 47 (*Lilla Blecktornet*)
Sö.; riks. 92 54; allm. 305 34.

Detta barnhem, som öppnades den 5 september år 1904, är afsedt för äldre gossar och har 26 platser.

Aflöningar m. m. Föreståndare: arfvode 500 kr. (dessutom lön som ordinarie lärare vid Stockholms folkskolor 2,200 kr., samt tre ålderstillägg, hvardera å 400 kr.). Läkare: arfvode 300 kr. Husmoder: arfvode 400 kr. Vaktmästare: arfvode 600 kr. Två tjänarinnor: tillsammans 540 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare, husmoder, vaktmästare och tjänarinnor bostad, ved, lyse och kost.

Föreståndare.

Dalberg, M.

Läkare.

Klingberg, A. F.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Hufvudkontoret: Regeringsgatan 113, C.; manliga afdelningen riks. 42 15, allm. 42 15 och 14 46; kvinnliga afdelningen riks. 40 47, allm. 40 47 och 14 47; expeditionstid: 9—4.

Filialkontoret: Högbergsgatan 37, Sö.; manliga afdelningen riks. och allm. 34 83, kvinnliga afdelningen riks. och allm. 30 74; expeditionstid: 9—4.

Åren 1732—35 fanns i Stockholm en offentlig arbetsförmedlingsanstalt, det af Kungl. Maj:t privilegierade Adresskontoret med i hufvudsak samma uppgifter som den moderna arbetsförmedlingen och var all privat platsanskaffning under denna tid förbjuden.

Frågan om en Kommunens arbetsförmedlingsanstalt framfördes år 1901 dels i en af föreningen »Studenter och arbetare» till Stadsfullmäktige aflåten skrivelse, hvori hemställdes om utredning i saken, dels i en hos Fullmäktige samma år väckt motion i ärendet. Den 14 mars 1902 tillsattes en kommitté på fem personer för frågans utredande, hvarefter den förekom till afgörande vid Stadsfullmäktiges sammanträden den 1 och 6 dec. 1904, hvarvid i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de särskilda kommitterades förslag beslut fattades om upprättandet af Stockholms stads arbetsförmedling, som den 22 sept. 1905 trädde i verksamhet.

Den 21 december 1910 beslöt Stadsfullmäktige att inrätta ett filialkontor å Södermalm, direkt sorterande under hufvudkontoret, hvars föreståndare således skall öfvervaka arbetet vid filialkontoret. Kontoret öppnas i början af maj 1911.

Arbetsförmedlingen har till uppgift att till arbetsgifvares och arbetares tjänst förmedla allt slags arbete. Anstalten afser sålunda att förmedla anställning, bland annat, af: yrkesarbetare och lärlingar inom industri och handverk, byggnads-, transport-, jordbruks- och grofarbetare, tjänstefolk, handels- och kontorspersonal. Arbetsförmedlingen omfattar såväl män som kvinnor.

Anstaltens angelägenheter handhafvas af en styrelse, som väljes af Stadsfullmäktige och består af en ordförande med en suppleant samt tio ledamöter med sex suppleanter. Af Styrelsens ledamöter och suppleanter skola fem ledamöter samt tre suppleanter, däraf resp. en kvinna, vara arbetsgifvare och fem ledamöter samt tre suppleanter, däraf likaledes resp. en kvinna, vara arbetare. Ordföranden och ledamöterna äfvensom suppleanterna väljas för två år i sänder.

All arbetsförmedling sker afgiftsfritt. Arbetsgifvare, ej tillhörande Stockholms kommun, hvilka anlita Anstalten, skola dock ersätta däraf föranledda direkta kostnader. Arbetsförmedlingen fortgår oberoende af arbetsinställelser (strejker eller lockouter). Anstalten upprättar i hvarje månad en statistisk rapport öfver sin verksamhet under den föregående månaden. Månadsrapporterna sammanfattas vid årets slut i Anstaltens årsredogörelse.

I anslutning till ett af särskilda kommitterade den 15 februari 1907 afgifvet betänkande ang. kommunal arbetsförmedling för folkskolebarn, hvori föreslagits samverkan mellan Stadens folkskolor och Arbetsförmedlingen i nämnda syfte har sådan förmedling anordnats.

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för Styrelsen för Stockholms stads arbetsförmedling, af Kungl. Maj:t fastställd den 27 jan. 1905 med ändring den 3 nov. samma år; Styrelsens arbetsordning för Arbetsförmedlingen den 31 juli 1905.

A) Hufvudkontoret.

Stat år 1911. Utgifter: 37,235:80 kr., däraf brist för år 1909: 535:80 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Protokollsförare och sekreterare: arfvode 500 kr. Förste assistent å manliga afdelningen: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Andre assistent å manliga afdelningen: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjygr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Förste assistent å kvinnliga afdelningen: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjygr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Andre assistent å kvinnliga afdelningen: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjygr 540 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Förste vaktmästare: 1,700 kr., däraf lön 1,300 kr., beklädnadshjälp 100 kr., hyresbidrag 300 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Andre vaktmästare: 1,400 kr., däraf lön 1,100 kr., beklädnadshjälp 100 kr., hyresbidrag 200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Till ersättning för öfvertidsarbete samt till biträden vid expeditionerna och skrifbiträden i öfrigt 5,100 kr. Vaktmästarebiträde: 600 kr.

B) *Filialkontoret.*

Stat år 1911. Utgifter: 15,600 kr.

Föreståndare: arfvode 500 kr. Manlig assistent: arfvode 2,400 kr. Kvinnlig assistent: arfvode 2,100 kr. Vaktmästare: arfvode 1,400 kr. Semestervikariat och extra biträden 400 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Cederborg, A., stadsnotarie, stadsfullm.

Ordförandens suppleant.

Rundquist, C. A., rådmän.

Arbetsgifvarerepresentanter.

*Bergin, J. Wilhelmina, innehafvarinna af spegel-fabrik.

Cederlund, E. H., målaremästare.

Hjorth, J. E., disponent, stadsfullm.

*Nyström, J. F., skräddaremästare.

*Wällgren, E. Fr., ingenjör.

Arbetarerepresentanter.

Friberg, P. E., målare.

*Jägerstedt, Alina, tobaksarbeterska.

*Ohlsson, N. P., verkmästare, stadsfullm.

*Sparring, A. P., järnarbetare, kassör.

Söderström, G. A. E., typograf.

Suppleanter.

Andersson, F., plåtslagaremästare.

*Grafström, f. Boklund, Tyra, fru.

*Hagström, J. F., vinhandlare.

Persson, C. O., snickare.

*Wallin, A. Maria, bokbinderska.

*Wicklund, A. E. E., mek. arbetare.

Protokollsförare och sekreterare.

Eliason, Å.

Hufvudkontoret.

Föreståndare.

Grufman, S.; riks. 42 97, allm. 70 20.

Manliga afdelningen.

Förste assistent.

Ödmann, B. O.

Andre assistent.

Schön, A. F.

Kvinnliga afdelningen.

Första assistent.

Wagner, f. Arnoldson, E. H.

Andra assistent.

Hagman, f. de Brun, G. C.

Förste vaktmästare.

Sabel, K. G.

Andre vaktmästare.

Ericsson, K. F. tf.

Dessutom *expeditions- och skrifbiträden* samt *vaktmästarebiträde* i mån af behof.

Filialkontoret.

Föreståndare.

Se ofvan under Hufvudkontoret.

Manliga afdelningen.

Assistent.

Svensson, H. E.

Kvinnliga afdelningen.

Assistent.

Lindquist, f. Rydell, Elin M.

Vaktmästare.

Hellman, J. A.

Stockholms stads statistiska kontor.

Statistiska kontoret.

*Handverkaregatan 1, n. b. o. 2 tr. K.;
telefon, se nedan; expeditionstid: 9—4.*

Hufvudstadens kommunala statistik går tillbaka till år 1868, då Stadsfullmäktiges beredningsutskott började utgifva »Berättelse angående Stockholms kommunalförvaltning», hvilken berättelse försågs med omfattande statistiska bilagor. Den första årgången (som utkom år 1870) innehöll dessutom i många fall återblickar för den sista femårsperioden, hvadan rätt fullständiga uppgifter finnas sedan år 1864 och i vissa fall från ännu äldre år. Jämsdes med Kommunalberättelsens statistiska afdelning började sedan vissa nämnder och styrelser utgifva specialpublikationer med delvis statistiskt innehåll. Dessa återfinnas dels i Bihang till Beredningsutskottets utlåtanden och memorial, dels såsom särpublikationer, bland hvilka sistnämnda märkas de mera omfattande af Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsnämnden utgifna berättelserna.

Försök till centralisation af den kommunala statistiken för enhetlighet och jämförbarhets vinnande vid behandlingen af det allt mer växande statistiska materialet framkommo, men ledde ej till något resultat förrän år 1905, då Stadsfullmäktige d. 20 mars beslöt inrättandet af en särskild kommunalstatistisk anstalt, benämnd Stockholms stads statistiska kontor, som trädde i verksamhet i augusti månad samma år.

Kontorets allmänna uppgift är att samla och vetenskapligt bearbeta samt offentliggöra uppgifter till belysande af Stockholms stads kommunala lif, dess förvaltning, sociala och ekonomiska förhållanden. Kontoret åligger numera i sådant afseende att rörande Staden publicera (delvis i samverkan med andra institutioner): en statistisk årsbok, en berättelse angående Stockholms kommunalförvaltning, en statistisk månadsskrift, en veckoöfversikt af den sanitära statistiken samt den årliga sanitära statistiken, fattigvårdsstatistik, brand- och ambulansstatistik, arbetsförmedlingsstatistik, handels- och sjöfartsstatistik, fabriks- och handverksstatistik, renhållningsstatistik, allmänna bostadsräkningar (hvert femte år) samt vissa specialundersökningar; senast afslutade af dessa sistnämnda äro Arbetslöshetsräkningen i Stockholm den 31 januari 1910, Undersökning rörande lefnadskostnaderna i Stockholm åren 1907—1908 samt Insamlingen af primäruppgifter i Stockholm för K. Alderdomsförsäkringskommitténs räkning. Kontoret publicerar äfven arbeten af icke sta-

tistiskt innehåll såsom en årlig kommunalkalender (angående Stadens förvaltning, befattningshafvare m. m.), en löpande kommunal författningssamling samt en kommunal författningshandbok. (Ang. Kontorets publikationer jfr för öfrigt sid. 306.) Dessa Kontorets publikationer äro inrangerade i serierna »Stockholms stads statistik» samt »Kommunala handböcker». Utom dessa serier har Kontoret utgifvit vissa publikationer af speciell karaktär, bland hvilka märkes minnesboken »Stockholm. Quelques données statistiques», hvars första upplaga publicerades med anledning af det franska parlamentariska besöket sommaren 1909 (en tysk upplaga utgafs sommaren 1910 vid det tyska pressbesöket). — Dessutom åligger det Kontoret att med uppmärksamhet följa öfriga statistiska redogörelser, som af kommunala myndigheter afgifvas, och beträffande dessa redogörelser göra de framställningar, hvartill Kontoret kan finna anledning; att utföra särskilda statistiska undersökningar, som af Stadsfullmäktige m. fl. påkallas; att noggrant följa kommunalstatistikens utveckling äfven å andra orter samt söka för Stockholms stads statistik tillgodogöra härigenom vunnen erfarenhet; att genom tillhandahållande af Kontorets publikationer i utbyte mot andra statistiska anstalters enahanda redogörelser tillförsäkra Kontoret tillgång till statistisk litteratur; att i öfrigt utföra det inom Kontorets verksamhetsområde fallande arbete, som åt Kontoret i vederbörlig ordning uppdrages.

Kontoret äger att omedelbart hänvända sig till vederbörande myndigheter och institutioner samt har rätt att af Stadens kommunala myndigheter och befattningshafvare utan dröjsmål erhålla uppgifter rörande den förvaltning, som må vara åt dessa anförtrödd.

Kontoret lyder under en för 1 år i sänder utsedd och direkt under Stadsfullmäktige sorterande styrelse, bestående af 7 ledamöter, af hvilka Stadsfullmäktiges beredningsutskott utser 3, Drätselnämnden 2 samt Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsnämnden hvar för sig 1 ledamot. Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och v. ordförande. Kontoret, hvars chef är en af styrelsen antagen föreståndare arbetar f. n. på 4 afdelningar (se nedan), hvar och en med en aktuator som afdelningsföreståndare.

Instruktion. Stadsfullmäktiges reglemente för Stockholms stads statistiska kontor den 20 mars 1905.

Stat år 1911. Utgifter: 147,700 kr. (där-af ersättning för förskjutna medel 16,000 kr.). Inkomster: 500 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjygr 1,650 kr., dessutom 2 ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Aktuarie: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom 2 ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., hyresbidrag 200 kr., dessutom 2 ålderstillägg å 100 kr. Till extra biträden m. m. inalles 57,900 (däraf för året 17,100) kr. Häraf aflönas 3 e. o. aktuarier: 3,500 kr. hvardera; i regel 5 e. o. amanuenser med 1,800 kr. hvardera; i regel 6 med arfvode aflönade kvinnliga extra biträden: 1,320 kr. hvardera; dessutom ett växlande antal tillfälliga biträden med timpenning.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Palme, S. Th., direktör, stadsfullm. (såsom led. vald af Drätseln.).

V. ordförande.

Warburg, K. J., professor, stadsfullm. (såsom led. vald af Beredningsutsk.).

Öfriga ledamöter.

Barthelson, C. G., stadsfullms sekreterare (vald af Beredningsutsk.).

Elmqvist, G. H., byråchef (vald af Beredningsutsk.);

Lagercrantz, A. E. W., v. häradshöfd., stadsfullm. (vald af Hälsovårdsn.).

Söderberg, J. E., förste aktuarie (vald af Drätseln.).

Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm. (vald af Fattigvårdsn.).

Protokollsförare.

Asproth, J. K. (Se nedan.)

Föreståndare.

Guinchard, A. J. J. Träffas i regel kl. 9—3,30, riks. 130 35; allm. 93 48.

Aktuarier.

Leijonhufvud, S. S., frih., bibliotekarie; (Afdelningen för hälsovårdsstatistik, riks. 130 37, allm. 93 49; personligen riks. 99 34, kl. 10—4.)

Asproth, J. K., registrator och kassör, e. o. aktuarie; (Afdelningen för fattigvårds-, arbetsförmedlings-, brand- och ambulansstatistik, allm. 90 47; personligen riks. 99 34, kl. 9—3.)

Själänder, V., e. o. aktuarie; (Afdelningen för Statistisk årsbok, Statistisk månadsskrift, handels- och sjöfarts- samt fabriks- och handverksstatistik, renhållningsstatistik, valstatistik samt specialundersökningar, allm. 90 47; personligen riks. 99 34, kl. 9—3.)

Karlson, G. H., e. o. aktuarie; (Afdelningen för kommunala handböcker — Kommunalkalender, Kommunal författningssamling, Kommunal författningshandbok — och Berättelse ang. Stockholms kommunalförvaltning, allm. 90 47; personligen riks. 99 34, kl. 9—3.)

E. o. amanuenser.

Jedin, C. V. N.; **Moosberg, R. W.**; **Liedstrand, K. E. L.**; **Alfheim, C. R.**

Extra biträden.

Guinchard, Hanna Ch.; **Ekdahl, A. K.** (Stina); **Ohlson, Helfrid I. A.**; **Carlsson, Ester F.**; **Gustafsson, Anna Th.**

Vaktmästare.

Pettersson, L. E. O.

Dessutom ett växlande antal *tillfälliga biträden.*

Stockholms stads triangelmättningsnämnd.

Triangelmättningsnämnden.

Skeppsbron 46, St.; riks. 113 84; allm. 142 39; expeditionstid: 11—1.

Triangelmättningsnämnden har till uppgift att i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1906 låta, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, som angifvits af en af Stadsfullmäktige tillsatt kommitté i dess den 8 november 1904 afgifna betänkande och förslag, dels upprätta ett nytt triangelnät öfver Stockholm för att tjäna såsom grundval för mätningar inom Staden och dels till detta ansluta ett nät af polygonpunkter med fixa, helst underjordiska markeringar, i regel en punkt i hvarje gatukors. Nämnden består af fem ledamöter, som väljas af Stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden, som inom sig utser ordförande, sammanträder på dennes kallelse så ofta omständigheterna det fordra. När de åt Nämnden uppdragna arbeten blifvit bragta till slut, skola räkenskaperna afslutas och slutlig redogörelse afgifvas och öfverlämnas till revisorerna. Sedan revisionsberättelsen jämte det utlåtande af Nämnden, hvartill den må hafva föranledt, blifvit af Stadsfullmäktige slutligen pröfvad, skall Nämndens verksamhet anses hafva upphört, hvarom hos Kungl. Maj:t göres anmälan.

Nämndens arbeten äro i det närmaste afslutade och hafva dess tjänstemän öfverförts på Stadsingenjörskontorets stat.

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för Triangelmättningsnämnden, fastställd af Kungl. Maj:t den 21 sept. 1906.

Stat för 1911. Återstoden af 1910 års medel reserveras.

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

*Rhodin, H. D. G., öfverdirektör.

Öfriga ledamöter.

*Bendixson, I. O., professor, stadsfullm.

*Busch, O. A., major.

*Rosén, K. D. P., professor.

*Söderlund, C. A., ingenjör.

Sekreterare.

Robach, E. C.

Tjänstemän.

Se ofvan under Stadsingenjörskontoret sid. 39.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Vasagatan 4, C.; riks. 41 93; allm. 71 66.

Den 15 juni 1905 beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt en kommitté att utarbete ritningar och kostnadsförslag till slakthus i förening med kreatursmarknadsplats för Stadens räkning å Enskede; sedan denna kommitté den 9 mars 1907 inkommit med förslag, beslöto Stadsfullmäktige den 1 juni 1907 att med godkännande af detta förslag bevilja medel till anläggningen äfvensom inrättandet af en särskild Slakthus- och saluhallsstyrelse. Denna Styrelse har till uppgift att handhava skötseln af Stadens slakthus och marknadsplatser för kreaturshandeln samt saluhallar och platser för torghandeln äfvensom att söka främja och organisera tillförseln af och handeln med lifsförnödenheter.

Styrelsen består af fem ledamöter valda af Stadsfullmäktige för två år; för Styrelsens ledamöter utses två suppleanter för samma tid. Till sitt biträde äger Styrelsen antaga en direktör för slakthuset och en direktör för saluhallar och torghandel, som jämte stadsveterinären och i byggnadsfrågor chefen för Stadens byggnadsarbeten äga vid behandlingen af till deras handläggning hörande ärenden närvara vid Styrelsens sammanträden och deltaga i öfverläggningarna men ej i besluten, med rätt att få afvikande mening antecknad i protokollet.

Sedan direktör för slakthuset blifvit tillsatt från och med den 1 februari 1910, har jämlikt Stadsfullmäktiges särskilda medgifvande åt denne direktör tills vidare anförtrots äfven ledningen af saluhallsväsendets skötsel.

Slakthuset vid Enskede väntas kunna börja sin verksamhet omkring den 1 augusti 1911 och kommer då att under Slakthus- och saluhallsstyrelsens förläggas flera under Hälsovårdsnämnden nu sorterande verk och inrättningar (jfr sid. 83 och 85).

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för Slakthus- och saluhallsstyrelsen, fastställd af Kungl. Maj:t den 30 aug. 1907.

Stat år 1911. Utgifter: 2,354,644: 40 kr. Inkomster: 431,829: 97 kr. (däraf öfverskott för 1909 40,329: 97 kr.).

Aflöningar m. m. Slakthusdirektör: 10,000 kr., däraf lön 7,000 kr., tjppgr 3,000 kr.; bostad och bränsle, uppskattade till 1,500 kr.,

hvilket belopp afräknas å lönen. Kamrerare: arfvode 4,800 kr. Sekreterare: arfvode 1,500 kr. Till slakthusdirektören för saluhallsväsendets ledning: arfvode 2,000 kr. Till vaktmästare biträde: 240 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Rosengrén, C. O. L., grosshandlare.

Öfriga ledamöter.

Broman, J. W., direktör.

Olin, A. R., direktör, stadsfullm.

*Piehl, C. G., direktör.

*Thelander, C. Th. F., öfveringenjör, stadsfullm.

Suppleanter.

*d'Ailly, G. A. H., byrådirektör, stadsfullm.

Nordquist, E. A., grosshandlare.

Sekreterare.

Robach, E. C.

Slakthusdirektör.

Sandeborg, M. O.

Kamrerare.

Granlund, S. J. R. W.

Slakthusbyggnaden å Enskede.

Vasagatan 4, C.; riks. 41 93; allm. 71 66.
Expeditionstid: 10—4. Arbetskontoret
å Enskede: riks. 105 95; allm. 30 42.

Aflöningar m. m. Kontrollant och tekniskt biträde 3,000 kr. Arkitekt: 10,000 kr. Arbetschef: 7,000 kr. och bostad. Posthufvande ingenjör: 4,200 kr. och bostad. En biträdande ingenjör: 3,000 kr. Fyra ritare: 1,800—3,600 kr. Ett skrifbiträde: 1,200 kr. En sehaktmästare: 2,580 kr. och bostad. Två underkontrollanter: 1,800 kr., den ene med fri bostad. Förste maskinist vid slakthuset: arfvode 2,400 kr. och bostad.

Kontrollant och tekniskt biträde.

Alrutz, A. O.

Arkitekt.

Wickman, G., stadsfullm.; mottagningstid å Vasag. 4, C., 2—3 e. m.

Arbetschef.

Fröman, N. O.; mottagningstid å Vasag. 4, C., 2—3 e. m.

Ingenjörer.

Cronström, D. E. (posthafvande ingenjör å byggnadsplatsen); träffas å arbetskontoret vid Enskede 9—10 f. m.; Unger, B. P. son.

Ritare.

Larsson, R. S.; Johansson, C. J. V.; Nordquist, L.; Nordgren, A. G.

Skrifvtråde.

Nilsson, I. Kristina W.

Förste maskinist vid slakthuset.

Rydahl, A. W.

Desutom en *schaktmästare* och två *underkontrollanter*.

Stockholms stads provisoriska kreatursmarknadsplats med stallar.

Solnavägen invid Norrtulls järnvägsstation, Va. Kontoret: riks. 98 14; allm. 197 52. Stallarna: riks. 119 83; allm. 218 44. Expe-ditionstid: marknadsdagar (måndagar och torsdagar) 8—2, öfriga dagar 10—3.

Stadens kreatursstallar uppfördes 1905 inom särskildt inhägnadt område. Å området hålles marknad med såväl slakt- som lifdjur, af följande djurslag: nötkreatur, får, get, svin och häst, och kunna dylika djur såväl före som efter sådan marknad inställas i stallarna.

Stadens provisoriska kreatursmarknadsplats med stallar förvaltas af Slakthus- och saluhallsstyrelsen och är underkastad stadsveterinärens kontroll. Vid marknadsplatsen äro anställda en föreståndare, som bör vare legitimerad veterinär, en uppsyningsman samt erforderlig kontorspersonal och betjäning. Föreståndaren, uppsyningsmannen och kontorspersonalen antagas af Slakthus- och saluhallsstyrelsen, öfrig personal af föreståndaren.

Staden ombesörjer djurens utfodring och vård äfvensom emottagandet af med järnväg till stallarnas järnvägsknj ankommande djur emot afgift enligt taxa, som af Slakthus- och saluhallsstyrelsen bestämmes. Innan djur får bortföras från marknadsområdet, skola samtliga kostnader för dess vistelse därstädes betalas.

För att bereda allmänheten tillgång till biträde vid köp och försäljning af djur finnes vid kreatursmarknaden anställd en stadskommissionär. Marknadsområdet hålles öppet från kl. 6 f. m.

till kl. 6 e. m., men emottagas djur äfven å andra tider. Kreaturshandeln skall försiggå på marknadsdagar, som af Slakthus- och saluhallsstyrelsen bestämmas, och kommer kreatursmarknad tills vidare att äga rum hvarje helgfri måndag och torsdag kl. 8—2.

Efter öppnandet af slakthuset vid Enskede, hvilket väntas kunna ske omkring den 1 aug. 1911, kommer kreatursmarknadsplatsen att förläggas till slakthuset å Enskede.

Instruktioner m. m. Drätselhämnadens första afdelnings stadgar för Stockholms stads kreatursstallar och kreatursmarknad den 28 febr. 1905, samma afdelnings instruktion för personalen och stadskommissionärerna därstädes den 28 febr. 1905.

Stat år 1911. Utgifter: 27,300 kr.; inkomster (afgifter): 27,300 kr.

Aflönningar m. m. Föreståndare: 5,000 kr. Uppsyningsman: 2,100 kr. Stadskommissionär: arfvode 1 % af försäljningssumman å af honom försälda, respektive inköpta djur. Desutom åttujuta föreståndare och uppsyningsman bostad och ved.

Föreståndare.

Liedholm, C. H.

Uppsyningsman.

Sandström, A. F.

Stadskommissionär.

Andersson, E.

Stockholms stads provisoriska fiskhall.

Briggaregatan 28, C.; riks. 60 56, allm. 80 28; hallen hålles öppen från 5 f. m.—3 e. m. och dessutom för införande af varor helgfria dagar 7—9 e. m. samt sön- och helgdagar 7—9 f. m.

Den 15 aug. 1910 öppnades för allmänheten en Staden tillhörig provisorisk fiskhall afsedd för partiförsäljning af fisk, fiskvaror och skaldjur, för hvilkas förvaring därstädes finnes utom packningsrum, tvenne kylrum med mekaniskt kylmaskineri.

Stadens provisoriska fiskhall förvaltas af Slakthus- och saluhallsstyrelsen, som där tillsätter och aflönar hallmästare, auktionsförrättare, maskin-skötare samt erforderligt antal hallbiträden. Att biträda allmänheten vid försäljning finnes vid hallen anställd en under Styrelsens kontroll stående stadskommissionär.

Instruktioner m. m. Öfverståthållare-ämbetets reglemente för lifsmedelsauktioner som besörjas af Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse den 16 juli 1910. Slakthus- och

Stockholms stads landtegendomsnämnd.

Landtegendomsnämnden.

Storkyrkobrinken 16; riks. 14 39; allm. 25 65; expeditionstid: 9—4.

Med anledning af väckta motioner beslöto Stadsfullmäktige den 2 mars 1908 tillsättande af en särskild Nämnd med uppgift att handhafva förvaltningen af Stadens utanför dess nuvarande jurisdiktion belägna egendomar, där ej någon del af dem ställts under förvaltning af annan myndighet. Nämnden började sin verksamhet den 16 april samma år.

Denna Stockholms stads landtegendomsnämnd äger att ombesörja alla för dessa områdens tillgodogörande erforderliga utredningar äfvensom i vederbörlig ordning beslutade åtgärder, såsom beträffande stadsplaner och områdenas användande för olika ändamål äfvensom deras förseende med kommunikationer samt aflopps-, vatten- och andra ledningar, försävidt dessa åtgärder icke uppdragits åt annan myndighet.

Nämnden äger ock att i öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut verkställa upplåtelse på viss tid eller försäljning af mark äfvensom att på stadgade villkor bevilja lån för byggnadsändamål af medel, som må hafva härför anvisats af Stadsfullmäktige.

Nämnden består af sju ledamöter och tre suppleanter, hvilka utses för två år. Nämnden, som inom sig utser ordförande, antager till sitt biträde en direktör och öfrig ordinarie personal.

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för Landtegendomsnämnden fastställd af Kungl. Maj:t den 27 mars 1908.

Stat år 1911. Utgifter: 1,272,404: 11 kr.; inkomster: 380,395: 62 kr.

Arfvoden. Direktör: 12,000 kr. Sekreterare och ombudsman: 3,000 kr. Kamrerare: 4,500 kr. Stadsplaneingenjör: 5,000 kr. Mättningsingenjör: 4,500 kr. Byråingenjör: 4,000 kr. Byggnadskontrollant: 3,600 kr. Verkmästare: 2,400 kr. Två biträdande ingenjörer: 2,400—4,300 kr. Försäljningsombud: 1,200 kr. Två e. o. kontorskrifvare: 1,200 kr. Ett skrifbiträde: 1,200 kr. Tre ritbiträden: 1,200 kr. Kontorsbud: 600 kr. Jägmästare: 800 kr. En skogvaktare: 1,550 kr.

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

*Lindhagen, C. A., borgmästare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Alderin, R. W., disponent, stadsfullm.

*Hjortzberg, E. G., direktör.

*Magnusson, K. G., ingenjör.

*Palmstierna, E. K., frih., sekreterare, stadsfullm.

Tengdahl, K. A., försäkringsjänsteman, stadsfullm.

Ygberg, H. O. A., stadsingenjör.

Suppleanter.

*Ceder, A., sekreterare i Svenska arbetarförbundet, stadsfullm.; Eklund, J. L., fabriköf, stadsfullm.; *Norén, A. J. N., byggnadsingenjör.

Direktör.

Meurling, C. H. F.; riks. 14 39; allm. 12 44; mottagningstid: 1—2.

Sekreterare och ombudsman.

Carlsson, N.; riks. 14 39; mottagningstid: 11,30—12,30.

Kamrerare.

Rendahl, J. Fr.; riks. 14 39; allm. 20 15; mottagningstid: 1—3.

Stadsplaneingenjör.

Pählman, A. E.; riks. 14 39; allm. 25 65.

Mättningsingenjör.

Löfgren, A.; riks. 14 39; allm. 25 65.

Byråingenjör.

Wretlind, E. P.; riks. 14 39; allm. 25 65.

Byggnadskontrollant.

Andersson, C. A.; riks. 14 39, allm. 25 65.

Verkmästare.

Ohlsson, N. P., stadsfullm.

Biträdande ingenjörer.

Dahlberg, L. A.; Larson, N. G.

Försäljningsombud.

Björkman, C. O.; mottagningstid: 1—3; riks. 14 39, allm. 20 15; mottagningstid å Enskede 9—11; allm. Enskede 1 30.

E. o. kontorsskrifvare.

Sundberg, Gertrud A. A.; Nilsson, K. M.

Skrifbiträde.

Lundborg, N. Th.

Ritbiträden.

Barkman, Anna Ch.; Bentzer, Karin E. Ch.;

Bjuggren, Gunhild M. E.

Kontorsbud.

Edlund, E.

Jägmästare.

Öhrström, C. A.

Skogvaktare.

Lönnbom, K.

Stadsanläggningarna vid Enskede och Bromma.

Arfvoden. Arbetschef: 6,000 kr. Afdelningsingenjörer: 3,700—4,000 kr. jämte

bostad. Ritare: 2,400 kr. Bokförare 1,800 kr. Schaktmästare: 1,800—2,200 kr. Förrådsvakter: 1,800 kr.

Arbetschef.

Hasselqvist, N.; Storkyrkobr. 16, St. Mottagn. tid: 11—1; riks. 1439; allm. 8473.

Afdelningsingenjör å Enskede.

Kugelberg, C. O.; träffas å arbetskontoret vid Enskede kl. 10—11; riks. Enskede 1; allm. 1825.

Afdelningsingenjör å Bromma.

Insulander, E. D.; träffas å arbetskontoret vid Traneberg kl. 10—11; allm. Tranebergsbro 90.

Ritare.

Ericsson, K. W.; Storkyrkobr. 16, St.

Bokförare.

Carlson, J. G.; Storkyrkobr. 16, St.

Dessutom å hvardera afdelningen: en schaktmästare och en förrådsvakt.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Brännkyrkagatan 2, Sö.; riks. 86 45; allm. 18 02, 18 13; expeditionstid: 2—3.

I gamla tider ägde Stockholm en hamnstyrelse, som emellertid synes hafva upphäfts på 1840-talet, hvarefter frågor rörande Stadens hamnväsende handlagts af Drätselnämnden efter dess upprättande år 1864. År 1875 väckte dåvarande hamnkaptanen ett förslag om upprättande af en särskild hamnstyrelse, som lifligt förordades af Handels- och sjöfartsnämnden, men afslogs af Stadsfullmäktige 1881. I början af år 1898 uppdrog Beredningsutskottet åt delegerade att utreda lämpligaste ordnandet af Stadens hamnväsen, antingen genom särskild styrelse eller annorledes. Detta uppdrag ledde till, att Stadsfullmäktige antogo en ändring i instruktionen för Handels- och sjöfartsnämnden, hvarigenom denna nämnd icke blott ålades att afgifva utlåtanden i hamnfrågor, då sådana begärdes, utan även berättigades att på eget initiativ göra framställning i hithörande ämnen, i samband hvarmed Nämnden fick rätt att tillsätta särskilda delegerade för handläggning af hamnändren (»hamndelegerade»). År 1903 väcktes hos Stadsfullmäktige åter förslag om upprättande af en särskild hamnstyrelse, hvilken motion remitterades till den s. k. omorganisationskommittén, som inkom med förslag i ämnet, hvarefter Fullmäktige den 16 mars 1908 beslöt att inrätta en särskild hamnstyrelse för Stockholm, som med år 1909 trädde i verksamhet. Styrelsen består af 5 utaf Stadsfullmäktige för två år valda ledamöter med lika många suppleanter. Den handhafver skötseln af Stadens hamnväsen och sörjer för dess vidmakthållande och utveckling, i hvilket afseende den handlägger ärenden ang. hamnen, slussen kajer, flottbroar, Stadens upplags- och byggnadsplatser vid Värtan, Stadens tullpackhus, Stadens isbrytare etc. För uppgörande af ritningar och kostnadsförslag samt för utförande af byggnads- och underhållsarbeten äger Styrelsen påkalla biträde af Stadens byggnadskontor.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd af Kungl. Maj:ten den 8 maj 1908.

Stat år 1911. Utgifter: 2,286,440 kr.; inkomster: 1,228,975 kr.

Aflöningar m. m. Sekreterare: arfvide 3,000 kr. Vaktmästare: arfvide 600 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Höglund, O. M., fil. d.r., grosshandlare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Blomberg, A. Hj., direktör.

Corin, A. R., öfverdirektör.

***Lundström, K. B.**, grosshandlare.

***Rabe, P. R.**, bankdirektör.

Suppleanter.

Broman, J. W., direktör.

***Drakenberg, J. A.**, direktör.

Johnson, A. A:son, generalkonsul.

Lamm, H. F., grosshandlare, stadsfullm.

***Wallenberg, J. O.**, kapten.

Sekreterare.

Ploman, E.

Vaktmästare.

Karlsson, E. A.

Hamnafdelningen vid Stockholms stads byggnadskontor.

Brännkyrkagatan 2 A 1 o. III, Sö.; riks. 86 45; allm. 18 02, 18 13; expeditionstid: 10—4.

Afdelningen uppgör förslag till Stadens hamnar och sjöfartsleder med därtill hörande vattenbyggnader, broar m. fl. anläggningar samt verkställer byggnad och underhåll af desamma.

Jfr vidare under Byggnadskontoret sid. 44.

Stockholms stads hamnpolis.

Skeppsbron 46 1, St.; riks. 15 67; allm. 44 62; expeditionstid: hvardagar 8—7 och sön- och helgdagar 9—11.

Inom Stockholms stads hamnområde öfvervakas ordningen af en hamnkaptan samt honom underlydande hamntjänstemän och hamnlotsar jämte öfrig hamnbetjäning (K. bref till Öfverståthållareämbetet den 27 sept. 1878 och den 15 juli 1881). Hamnkaptanen tillsättes af

Öfverståthållareämbetet efter Hamnstyrelsens hörande medelst förordnande tillsviðare och är skyldig att vid utföring af sin tjänstebefattning ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af Öfverståthållareämbetet och Hamnstyrelsen honom meddelas. Han må hvarken för egen eller annans räkning idka något slags näring eller såsom förlagsman, delägare eller kommissionär vara intresserad i något yrke, som af sjöfarten är direkt beroende eller därmed står i omedelbart sammanhang. Å Hamnkotoret skall finnas ett pålitligt biträde, som, då hamnkaptenen är af andra tjänstegöromål hindrad att därstädes personligen närvara, på hans ansvar meddelar nödiga anvisningar och upplysningar i tjänsten.

Hamnlots åligger att, mot viss i taxa bestämd afgift, lotsa fartyg till hvilken del som helst af stadens hamnområde så ock anvisa fartyg tjänlig ankarplats och biträda med dess förläggande till förtöjning i land samt att, i hvad på honom ankommer, vaka öfver efterlevnaden af hamnordningens föreskrifter samt i förekommande fall vidtagna lämpliga åtgärder till rättelse eller göra anmälan hos hamnkaptenen. Då hamnlots icke är af tjänstegöromål upptagen, skall han vara att träffa å Hamnkotoret de tider på dagen, då det hålles öppet.

Instruktioner m. m. Instruktionen för hamnkaptenen, fastställd af Öfverståthållareämbetet den 17 juni 1908. Instruktionen för hamnlotsarna den 6 febr. 1877. Hamnordning för Stockholm den 6 juli 1905 med ändringar den 17 juni 1908, 5 april, 21 juli samt 6 nov. 1909. Taxa å hamnafgifter i Stockholm för åren 1910—13, fastställd af Öfverståthållareämbetet den 12 mars 1910.

Stat år 1911. Utgifter: 256,100 kr. (däraf renhållning vid hamnarna 135,000.); inkomster: 14,000 kr.

Aflöningar m. m. Hamnkaptén: 7,500 kr., däraf lön 5,250 kr., tjpr 2,250 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Kontorsskrifvare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Tf. hamnmästare: arfvode 4,000 kr. Fem hamnlotsar: 600 kr., dessutom lotslott ca 3,000 kr. Fjorton hamnbetjante: 1,500 kr., däraf lön 1,400 kr., beklädnadshjälps 100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr.

Hamnkaptén.

Linder, C. A. M., (tel. se ofvan); träffas säkrast 12—1.

Kontorsskrifvare.

Jacobson, H. M., (tel. se ofvan); kontorstid 8—4.

Tf. hamnmästare.

Andersson, H. R., (tel. se ofvan); träffas säkrast 9—10, 4—5.

Hamnlotsar.

Riks. 78 28. Allm. 46 67.

Kellner, S. F.; Granberg, A. W.; Dahlström, E. J. A.; Cederholm, P. G. R.; Petterson, G.

Dessutom fjorton hamnbetjante.

Stockholms stads hamnuppörd.

Skeppsbron 46¹ St.; riks. 15 67; allm. 44 62; expeditionstiden under seglationstiden vanligen 8—7, f. ö. beroende af förhållandena.

Öfverinseendet öfver Stadens uppörd af hamnafgifter tillkommer hamnfogdeinspektören (fört benämnd hamnkassör), som antages af Hamnstyrelsen. Till sitt biträde har hamnfogdeinspektören hamnfogdar. Dessa antagas af Hamnstyrelsen efter hamnkaptенens och hamnfogdeinspektörens hörande och fördelas till tjänstgöring för områden inom staden. Hamnfogdarne åligger att, hvar inom sitt område, debitera, uppbara och för hamnfogdeinspektören redovisa Staden tillkommande hamnafgifter för fartyg och varor från inrikes ort. Öfver Staden tillhörig, vid hamnen befintlig redskap, skall hamnfogde hålla noggrann tillsyn.

Instruktion. Instruktion för hamnfogdarne i Stockholm den 6 febr. 1877.

Stat år 1911. Utgifter: 344,680 kr. (däraf 168,000 kr. till ny- och ombyggnader); inkomster: 848,000 kr.

Aflöningar m. m. Hamnfogdeinspektör (med skyldighet att hafva tillsyn öfver Stadens mätare): 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Fyra hamnfogdar: 600 kr., dessutom 4 proc. provision å uppburna hamnafgifter, beräknad för år 1911 till 10,700, hvaraf en erhåller 18, två 27 och en 28 %. Skrifbiträde: 2,000 kr. Sju hamnbetjante: 480 kr., dessutom 3 proc. å af dem kontrollerad uppörd, beräknad till 1,000 kr. för hvarje. Dessutom åtnjuta tre hamnfogdar fri bostad och den fjärde hyresersättning (600 kr.). Vaktmästarebiträde: 180 kr. Brovaktare vid Djurgårdsbrunnbron: 540 kr.

Hamnfogdeinspektör.

Lindberg, G. E.; adress och tel. se ofvan; träffas säkrast 11—1.

Hamnfogdar.

Expeditionstider: se ofvan.

Hellman, J. A., hamnfogdekotoret, Riddarholmen 9, St., allm. 25 14; Anderson, K. A., hamnfogdekotoret, Parmmätaregatan 1, K., allm. 94 32; Gillberg, O., hamnfogdekotoret, Blasieholmshamnen, Hofslagaregatan 1, C., allm. 40 55; Carlsson, A., hamnfogdekotoret, Nedre Slussgatan, Sö., allm. 35 08.

Skrifbiträde.

Bruzelius, A. G.

Dessutom sju *hamnbetjante*, ett *vaktmästarebiträde*, en *brovakt vid Djurgårdsbrunnnsbron*.

Stockholms stads slusskontor.

Karl Johans torg (Basarbyggnaden), Sö.; riks. 125 56; allm. 38 89. Expeditionstider: jan. och febr. 8 f. m.—5 e. m.; mars 7 f. m.—6 e. m.; april—dec. hela dygnet.

Slussmästaren, som tillsättes af Hamnstyrelsen och har sig anförtrodd vården af Slussen med dess tillhörigheter, åligger att hålla Slusskontoret öppet å bestämda tider (se ofvan) och att i enlighet med gällande taxa för genomfart af Stockholms sluss debitera, uppbära och redovisa Staden tillkommande slussafgifter m. m.

Hvarje gång fartyg genomgår Slussen betalas: för fartyg kommande från in- eller utrikes ort för hvarje full ton af fartygets afgiftspliktiga dräktighet 5 öre, dock ej under två kronor.

Instruktion m. m. Instruktion för slussmästaren i Stockholm, fastställd af Drätselnämnden den 18 sept. 1878. Taxa för genomfart af Slussen (gällande åren 1908—1912) med

ordningsregler, Öfverståthållareämbetets kungörelse den 15 jan. 1908.

Stat år 1911. Utgifter: 53,120 kr.; inkomster: 80,000 kr.

Aflöningar m. m. Slussmästare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjppgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Skrifbiträde: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjppgr 540 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 200 kr. Åtta slussbetjante: 1,500 kr., däraf lön 1,400, beklädnadshjäl 100 kr., dessutom 2 ålderstillägg, hvardera å 100 kr., samt en såsom extra skrifbiträde arfvode 300 kr.

Dessutom åtnjuter slussmästaren uppboordsprovision å hamnafgifter.

Slussmästare.

Holmer, C. O.

Skrifbiträde.

Fredin, L. O.

Dessutom åtta ordinarie *slussbetjantar*, af hvilka två tjänstgöra såsom *förmän* och en som *extra skrifbiträde*; nio *extra slussbetjantar*, en *befälhafvare*, en *maskinist* och en *besättningskarl* tjänstgöra under nio månader af året.

Revisorer.

[Här upptagna revisorer, hvilka ej utsetts af Stadsfullmäktige, (»öfriga revisorer») äro icke i denna egenskap upptagna i personalafdelningen.]

Revisorer

utses af Stadsfullmäktige för åtskilliga institutioner dels på grund af föreskrifter i gällande författningar, dels på grund af lämnade anslag — för kontroll af dessas användning —, dels på grund af åtagen räntegaranti i vissa företag eller annan form af understöd åt allmännyttiga företag (billiga tomter till byggnadsbolag m. m.), dels och slutligen på grund af donatorers därom uttryckta önskan beträffande donerade fonder. — Revisorer valdes af Stadsfullmäktige den 12 jan. 1911 för granskning af nedanstående institutioners räkenskaper och förvaltning för år 1910 eller senaste räkenskapsår.

Drätselnämnden.

Boalt, C. A. B., krigsråd, stadsfullm.; **Dahl**, C. S. J., kontorschef; **Eklund**, J. L., fabrikkör, stadsfullm.; **Olin**, A. R., direktör, stadsfullm.; **Palmstierna**, E. K., frih., sekreterare, stadsfullm.

Hälsovårdsnämnden.

Alfvén, K. A., prakt. läkare; **Anderson**, A., handlande; **Böhme**, A. G., prakt. läkare; **Carlsson**, J. A. C., grosshandlare, stadsfullm.; **Kjerrulf**, G., medicinalråd, stadsfullm.

Fattigvårdsnämnden.

Blomberg, A. W., grosshandlare, stadsfullm.; **Drewes**, B. P. F., fabrikkör; **Forsberg**, E., sekreterare, stadsfullm.; **Lidman**, C., öfverlärare, stadsfullm.; **Löfgren**, J. E., advokat; **Nordquist**, E. A., grosshandlare; **Valentin**, S. I., direktör; **Wester**, A., sjukkasstjänsteman, stadsfullm.; **Widstrand**, C. A., prakt. läkare.

Styrelsen öfver Stockholms gas- och elektricitetsverk.

Axelson, H., direktör; **Sjöström**, K. Fr., disponent; **Welin**, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Kyrkogårdsnämnden.

Andersson, J., grosshandlare; **Lagercrantz**, A. E. W., v. härads höfding, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Valda af de territoriella förs. elektrorer.)

Djurling, E. W., konsul; **Forsberg**, E. V., sekreterare, stadsfullm.

Folkskoleöfverstyrelsen.

Almström, O. H., disponent, stadsfullm.; **Didring**, Fr. V., grosshandlare; **Ekman**, V. R., tryckeri-föreståndare, stadsfullm.; **Larsson**, G., byggmästare; **Schönmeyr**, B. J., sekreterare i Öfverståthållareämbetet.

Styrelsen öfver Stadens arbetsförmedling.

Lund, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm.; **Nordgren**, F. L., förtroendemän, stadsfullm.; **Engström**, D. A., civilingenjör, stadsfullm. (suppl.); **Enequist**, J. N., vedhandlare, (suppl.).

Triangelmättningsnämnden.

Carlsson, J. A. C., grosshandlare, stadsfullm.; **Thelander**, C. T. F., öfveringenjör, stadsfullm.; **Magnusson**, K. G., ingenjör (suppl.); **Andersson**, B. John F., ingenjör (suppl.).

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Eklund, J. L., fabrikkör, stadsfullm.; **Lundström**, K. B., grosshandlare; **Ramstedt**, R. V., grosshandlare; **Ohlsson**, J. E., specerihandlare (suppl.); **Staf**, O. L., kakelugnsmakare (suppl.).

Landtegendomsnämnden.

Granholm, C. H., direktör; **Hoffsten**, E. T., ingenjör; **Simonsson**, O. F., disponent; **Anderson**, Ad., handlande (suppl.); **Nyström**, J. F., skräddaremästare (suppl.).

Hamnstyrelsen.

Hedborg, O. F., sjökaptän; **Hjorth**, J. E., disponent, stadsfullm.; **Isakson**, C. J. A., skeppsbyggeriinspektör, stadsfullm.

Stockholms högskola.

Flensburg, E. G., rådmän; **Kjellberg**, K. E. O., professor; **Nyström**, J. F., lektor, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

Hernlund, C. H., rektor, stadsfullm. (utsedd af Kungl. Maj:t); **Rosén**, P. G., professor (vald af Vetenskapsakademien).

Allmänna läroverkens byggnadsfond.

Boalt, C. A. B., krigsråd, stadsfullm.; **Dahl**, C. S. J., kontorschef;

Öfriga revisorer.

(Utsedda af Direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk.)

Myström, N. G., f. d. rådman; en vakant.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Bratt, I., prakt. läkare, stadsfullm.; **Wahlin**, C. A., grosshandlare; **Bexelius**, C. A., grosshandlare, (suppl.); **Lagergren**, J. E., distriktsläkare (suppl.).

Öfriga revisorer.

(Utsedda af Stockholms läns landsting.)

Hellsten, J., godsägare, Almnäs, Södertälje; **Lagerblad**, P., folkskolelärare, Tumba; **Balkenhäusen**, R. J., apotekare, Norrtälje, (suppl.); **Upmark**, J. godsägare, Hammar, Västerhaninge, (suppl.).

Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

Welin, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Utsedda af bolagsstämman.)

Enhörning, G. länsnotarie; **Schenström**, C. A., major; **Uggle**, C. G., häradshöfding.

Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag.

Thelander, C. T. F., öfveringenjör, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Utsedda af bolagsstämman.)

Böös, E. J. Nathorst-, v. häradshöfding; **Upmark**, J., godsägare.

Stiftelsen Konung Oscar I:s minne.

Norblad, J. A., fil. d.r., verkställare; **Törnebladh**, H. R., f. d. bankofullmäktig.

Öfriga revisorer.

Stjernstedt, S. F. A., frih., expeditjonschef (vald af styrelsen för Stiftelsen Konung Oscar I:s minne).

Stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Ramstedt, R. V., grosshandlare; **Alexanderson**, C. A., bruksägare (suppl.).

Öfriga revisorer.

(Utsedda af stiftelsen.)

Cervin, C., bankir; **Fränckel**, E., generalkonsul, stadsfullm.

Poliskammaren.

Buhre, K. B., prakt. läkare; **Eklund**, J. L., fabrikkör, stadsfullm.; **Martin**, E. D. W., auditor, stadsfullm.

Öfrig revisor.

(Förordnad af Kungl. Maj:t.)

Lagerbring, E. V., kammarrättsråd, ordf.

Första döfstumundervisningsdistriktets skolstyrelse.

Marcus, J. A. A., intendent; **Dahlberg**, A. E., rådman, stadsfullm. (suppl.).

Öfriga revisorer.

Pettersson, borgmästare, Södertälje; **Lagerblad**, P., f. d. folkskollärare, Tumba (valda af Sthlms läns landsting); **Tigerschiöld**, H. E., kansliråd (vald af Södermanlands läns landsting); **Burén**, A., bruksägare, Grytgöl (vald af Östergötlands läns landsting); **Hacklin**, A. V., rektor (vald af Norrköpings stadsfullm.); af **Billbergh**, T. C. C., f. d. lektor (vald af Västmanlands läns landsting); **Larsson**, K. L. J., hemmansägare, Bondarfve (vald af Gottlands läns landsting).

Suppleanter.

Bergstedt, P., ingenjör, Alvik, Stockholm; **Kjellgren**, Aug., disponent, Sundbyberg (valda af Sthlms läns landsting); **Kumlin**, W., godsägare, Sundby (vald af Södermanlands läns landsting); **Hagberg**, O., direktör, Linköping (vald af Östergötlands läns landsting); **Ljungberg**, V., målaremästare, Norrköping (vald af Norrköpings stadsfullm.); **Cleophas**, E., kamrerare, Västerås (vald af Västmanlands läns landsting); **Svalingson**, M. E., kronolänsman, Klinte (vald af Gottlands läns landsting).

Aktiebolaget Stockholms arbetarehem.

Sjögren, P. A., fabrikkör, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Valda af bolagsstämman.)

Cederström, R., frih., öfverstelöjtnant; **Osenius**, K. A., läroverksadjunkt; **Niklasson**, K., apotekare (suppl.).

Bostadsaktiebolaget Vanadislundén.

Granholm, C. H., direktör.

Öfriga revisorer.

(Valda af bolagsstämman.)

Myström, L. R., öfverintendent; **Sterky**, C. E. Th., krigsråd; **Murray**, J. A. G., apotekare (suppl.); **Reinhold**, Aug., direktör (suppl.).

Änke- och pupillkassan vid Stockholms stads ämbetsverk.

Björkman, P. A., lektor; **Dickman**, K. D., byrådirektör (suppl.).

Öfriga revisorer.

(Valda af Kassan.)

Lind, J. F., bokhållare; **Moureau**, N. C., registrator; **Petersson**, L. J., rådman; **Gille**, H. J. E., f. d. kamrerare (suppl.); **Nyström**, K. E., vaktmästare, (suppl.).

Förmyndarekammaren.

Elliot, O. E., godsägare; **Laurentz**, W., grosshandlare, stadsfullm.; **Löfgren**, B. G., kamrer; **Piehl**, C. G., direktör.

Öfrig revisor.

(Vald af Allmänna barnhusinrättningen).

Marcus, J. A. A., intendent.

Nya elementarskolans byggnadskassa.

Vide, J. R., revisionskommissarie;

Öfrig revisor.

(Vald af Direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk).

Nyström, N. G., f. d. rådman.

Stockholms borgarskola.

Jonsson, J. A., öfverlärare, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Valda af Sällskapet för Borgarskolans befrämjande.)

Lindmark, C. A., fabrikör, stadsfullm.; **Wennberg**, A., grosshandlare.

Stiftelsen Wilhelm Govenii minne.

Buhre, K. B., prakt. läkare; **Vide**, J. R., revisionskommissarie; **Larsson**, G., byggmästare (suppl.); **Österdahl**, H. M., roteman (suppl.).

Aktiebolaget Hemtrefnad.

Palme, S. Th., direktör, stadsfullm.

Öfriga revisorer.

(Valda af bolagsstämman.)

Alexanderson, C. A., bruksägare; **Hartzell**, Selma, prokurist.

Stockholms arbetareinstitut.¹⁾

Engström, D. A., civilingenjör, stadsfullm.; **Löfgren**, J. E., advokat; **Forsberg**, E., sekreterare, stadsfullm. (suppl.).

Öfriga revisorer.

(Valda af Föreningen för Arbetareinstitutet.)

Berggren, C., bokhållare; **Wiman**, J., bokförelse.

Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa.²⁾

Lagercrantz, A. E. V., vice härads höfding, stadsfullm.; **Laurentz**, W., grosshandlare, stadsfullm. (suppl.).

Öfriga revisorer.

(Valda af bolagsstämman.)

Medin, K. O., professor; **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm. (suppl.).

Aktiebolaget Göteborgssystemet i Stockholm.²⁾

Bratt, I., prakt. läkare, stadsfullm.; **Eklund**, G. O., direktör, stadsfullm.; **Olsson**, F. T., direktör.

Öfriga revisorer.

Johansson, J. E., professor; **Wachtmeister**, H. H. son, grefve, generaldirektör (förordnade af Öfverståthållareämbetet); **Alrutz**, A. O., f. d. byggnadschef; **von Friesen**, F., juris kandidat (utsedde af bolaget).

¹⁾ Valet afser räkenskapsåret 1910/11.

²⁾ > > år 1911.

Viktigare kommunala kommittéer och delegationer.

(Beträffande viktigare kommittéer, tillsatta af nämnder och styrelser, se under dessa.)

Byggnadsordningskommittén.

(Kommitté för utarbetande af förslag till ändringar i byggnadsordningen för Stockholms stad samt byggnadsstadgan för rikets städer.)

I anledning af motion, väckt den 24 sept. 1906, beslöto Stadsfullmäktige den 14 jan. 1907 att uppdraga åt en kommitté af fem personer att dels utarbeta förslag till de ändringar i byggnadsordningen för Stockholm, som Kommittén funne nödiga, dels ock verkställa utredning om däraf betingade ändringar i byggnadsstadgan för rikets städer.

Val af ledamöter i Kommittén skedde den 25 februari 1907.

Ledamöter.

Backlund, A. R., sundhetsinspektör; **Bengtson**, N. J., byggmästare; **Hammarberg**, J. F., rådmän, ordf.; **Salin**, K. E., stadsarkitekt; **Wickman**, G., arkitekt, stadsfullm.

Af Kommittén antagen sekreterare.

Seth, J. K. J., e. o. tjänsteman i Byggnadsn.

Utskänkningskommittén.

Kommittén, som tillsattes för ett år i sänder, är egentligen att betrakta som en kommission för löpande ärendens beredning och har därför införts efter Beredningsutskottet, sid. 32.

Lifsmedelskommittén.

(Kommitté för utredning angående åtgärder för lifsmedelprisens i hufvudstaden nedbringande.)

(St. Nygatan 3; allm. 2442.)

I anledning af motion, väckt den 17 dec. 1906, beslöto Stadsfullmäktige den 27 mars 1907 att tillsätta en kommitté på tre personer för att utreda frågan, huruvida Stockholms kommun kunde göra något för att nedbringa lifsmedelprisen i hufvudstaden, och framlägga för Stadsfullmäktige de eventuella förslag, i hvilka en sådan utredning kunde resultera. Kommittén skulle erhålla nödiga medel för att med största möjliga energi kunna bedriva arbetet.

Val af ledamöter i Kommittén skedde den 13 maj 1907.

Kommittén har till Stadsfullmäktige afgifvit: den 12 februari 1908 förslag till ordnande af

engrosfiskhandeln i Stockholm (BuBih. 1908 n:r 23),¹ den 4 mars 1908 framställning om beredande af möjligheter till höns-, get- och kaninkötsel vid egnahemmen å Stadens landtömråden (BuBih. 1908 n:r 39), den 16 september 1908 framställning rörande förbättring af anordningarna för landtmannahandeln å Mälarsidan af Staden inom broarna (BuBih. 1908 n:r 147), den 15 oktober 1908 framställning angående anställande af en trädgårdsinstruktör å Stadens egnahemsområden samt om premiering af trädgårdsskötsel (BuBih. 1908 n:r 186), den 27 november 1908 uppgift rörande af Kommittén vidtagna åtgärder i syfte att erhålla förbättrade förhållanden vid järnvägstransporter af lifsmedel till hufvudstaden (BuBih. 1908 n:r 185), den 12 februari 1909 utredning ang. tillgång och pris å bränsle samt om kommunala värme-centraler för grupper af byggnadskvarter (BuBih. 1909 n:r 34), den 3 maj 1909 framställning om och förslag till magasinshus (BuBih. 1909 n:r 121), den 27 oktober 1909 framställning om åtgärder för åstadkommande af bestämelse, att i Stockholm bröd skall säljas efter vikt (BuBih. 1909 n:r 180) samt den 30 maj 1910 framställning om ordnande af mjölkhandeln i Stockholm (BuBih. 1910 n:r 82). På föranstaltning af Kommittén har Statistiska kontoret verkställt en undersökning (hvertill Kommittén förskjutit medel) ang. lefnadskostnaderna i Stockholm åren 1907—1908 (BuBih. 1910 n:r 39).

Ledamöter.

d'Ailly, G. A. H., byrådirektör, stadsfullm.; **Ceder**, A., sekreterare hos Svenska arbetareförbundet, stadsfullm.; **Laurent**, V. E., prakt. läkare, stadsfullm., ordf.

Af Kommittén antagen sekreterare.

Hansen, V. A., direktör.

Delegerade för inkorporeringsfrågor.

(Delegerade för underhandlingar med vissa grannsamhållen om deras inkorporering med hufvudstaden.)

(Öfre Munkbron 1, St.; riks. 12634, allm. 2660.)

Expeditionstid: 11—1.)

Sedan den af Stadsfullmäktige år 1905 tillsatta Inkorporeringskommittén afgifvit sitt be-

¹ Beteckningen BuBih. afser Bihang till Beredningsutskottets utlåtanden och memorial.

tänkande (den 30 dec. 1907), beslöto Stadsfullmäktige den 23 mars 1908 med förklarande att Nacka (inklusive Saltsjöbadens köping enl. beslut den 1 febr. 09), Brännkyrka, Lidingö, Solna och Bromma socknar med Sundbybergs köping borde införlifvas med Stockholms stad i hufvudsak enligt af Kommittén föreslagna grunder, utse tre personer att med vederbörande föra underhandlingar, hvarefter valen ägde rum samma dag. (Kompletteringsval den 16 nov. 1908.)

Delegerade afgåvo den 15 april 1909 betänkande och förslag angående Brännkyrka sockens inkorporering (BuBih. 1909 n:r 35), hvarefter Stadsfullmäktige den 29 juni 1910 beslöto godkänna uppgjorda, af Brännkyrka socken redan gillade aftal om inkorporeringen och hemställa att Kungl. Maj:t måtte medgifva, att nämnda socken med Liljeholmens och Örby villastads därtill hörande municipalsamhällen måtte på de villkor, som innefattas i berörda aftal, med Stockholms stad förenas till en kommun. Denna framställning har af Överståthållareämbetet och Konungens befallningshafvande i Stockholms län tillstyrkts.

Förslag till uppgörelse med Bromma socken har af Delegerade överlämnats till Beredningsutskottet, som tillstyrkt detsamma och har förslaget af kommunalstämman i Bromma godkänts den 18 mars 1911; med Solna socken har underhandlingar påbörjats. Nacka socken har däremot beslutat afslå begäran om underhandlingar.

Ledamöter.

Martin, E. D. W., auditör, stadsfullm. ordf.; **von Otter**, C. F., frih., kammarråd; **Ramström**, C. A., civilingenjör, stadsfullm.

Af Delegerade antagen sekreterare.

Körner, A. O. A., v. häradshöfding.

Vaktmästare.

Johansson, J. V. (extra).

Stadshuskommittén.

Den i föregående kalendern under denna rubrik omnämnda kommittén har upphört, sedan Stadsfullmäktige den 27 mars 1911 beslutat uppförandet af stadshuset samt inrättande af en stadshusnämnd.

Kommittén för »Industrimonumentet».

(Kommitté för resande i hufvudstaden af ett monumentalt konstverk öfver industrien.)

Sedan en person, som tillsvidare önskade blifva onämnd (enligt hvad senare blifvit känt, bokbindaremästaren J. A. W. Lindmansson), erbjudit sig att till Stadsfullmäktige överlämna en summa af 105,000 kr. att användas till uppställande på lämplig allmän plats i hufvudstaden

af en staty eller grupp som sinnebild för industrien, beslöto Stadsfullmäktige den 18 maj 1908 att med tacksamhet mottaga donationen samt öfverlämna åt Beredningsutskottet att utse ett lämpligt antal personer med uppdrag att mottaga de donerade medlen, anordna pristäflan rörande förslag till det afsedda konstverket samt i öfrigt bringa beslutet om dess uppställande till verkställighet. Sedan kommittén anordnat en pristäflan har den i mars 1911 beslutat i princip godkänna konstnären Carl Milles' förslag »Naturkraft», under villkor att monumentet kan utföras för det belopp, som står till kommitténs förfogande, hvarom utredningar nu (april 1911) pågå.

Valet skedde den 21 maj 1908.

Ledamöter.

Almström, A. R., bruksägare, ordf.; **Andersson**, A. N., byggnästare; **Cederborg**, A., stadsnotarie, stadsfullm.; **Clason**, I. G., förste intendent; **Warburg**, K. J., professor, stadsfullm.

Kommunikationskommittén.

(Kommitté för utredning angående ordnande af lokaltrafiken till Stockholm.)

(Vasagatan 4, C.; riks 12899; allm. 5178.)

Sedan Stadsfullmäktige i samband med frågan om ändring i koncessionen för Kapellskärsbanan gifvit Beredningsutskottet i uppdrag att åstadkomma utredning angående spörsmålet om ordnande af lokaltrafiken norrifrån till hufvudstaden, tillsatte Utskottet den 10 juni 1908 för ändamålet en kommitté. Denna kommitté afgaf i februari 1910 »förslag till ordnande af lokalbanetrafiken i Stockholm med omnejd». (BuBih. 1910 n:r 32).

Ledamöter.

Fogelberg, C. H., kapten; **Ramström**, C. A., civilingenjör, stadsfullm., ordf.; **Victorin**, N., löjtnant i Väg- och vattenbyggnadskåren (verkställen utredningarna).

Stadsplanekommisionen.

(Bollhusgränd 1; riks 14045, allm. 14145.)

Stadsfullmäktige uppdrogo den 29 mars 1909 åt Drätselnämndens första afdelning och Byggnadsnämnden att efter utredning genom en kommitté af 2 ledamöter från nämnda myndigheter, byggnadschefen, stadsingenjören, stadsarkitekten, en i stadsplanefrågor sakkunnig ledamot och tre af Stadsfullmäktige valda ledamöter utarbeta förslag till revision af stadsplanerna.

Jfr för öfrigt ofvan under Drätselnämnden (sid. 40), där den utförligare redogörelsen för Kommissionen ansatts böra inflyta i där lämpligt sammanhang.

Kommittén för Försörjningsinrättningens omorganisation.

(Kommitté för utredande af behovet af en ny försörjningsinrättning och eventuellt uppgörande af plan för dylik.)

År 1906 väcktes hos Stadsfullmäktige af herrar Buhre och Tengdahl tvänne motioner om förändrad organisation af Försörjningsinrättningen, båda afseende uppdelning af Inrättningens nuvarande verksamhet på så sätt, att dess sjukafdelning skulle läggas under Hälsovårdsnämnden, hvaremot försörjningsafdelningen som hittills skulle sortera under Fattigvårdsnämnden. En ny motion i detta ärende väcktes i mars 1909 af herr Bratt, som ville slopa den nuvarande Försörjningsinrättningen och i stället uppföra för försörjningsverksamheten på en af Stadens lantegendomar ett ålderdomshem för högst 1,000 personer, under det att Inrättningens sjukafdelningar skulle sammanslås till ett sjukhus, hvarjämte ett nytt sjukhus skulle uppföras å Inrättningens tomt och Inrättningens nuvarande sinnessjukafdelning anordnas till en »första upptagningsanstalt» för sinnessjuka. Med anledning af berörda motioner beslöte Stadsfullmäktige den 1 juni 1909 att tillsätta en kommitté af fem personer med uppdrag att utreda frågan om behovet af en ny försörjningsinrättning och, därest en sådan skulle visa sig nödvändig, inkomma med förslag rörande Inrättningens allmänna karaktär äfvensom angående platsen för dess förläggande samt i sammanhang härmed verkställa utredning ej mindre af frågan om användningen af den nuvarande Försörjningsinrättningen och anordningen af dess olika afdelningar samt under hvilka myndigheter desamma lämpligen böra förläggas än äfven rörande öfriga punkter af herr Bratts ofvannämnda motion.

Medlemmarna i Kommitténs arbetsutskott åtnjuta dagtraktamente med 5 kr.

Val af ledamöter i Kommittén ägde rum den 21 juni 1909.

Ledamöter.

Andersson, B. John F., ingenjör; Bratt, I., prakt. läkare, stadsfullm.; Carlsson, Sture C., öfverläkare; Hirsch, O. S., ingenjör; Sundberg, G. E., justitieråd, ordf.

Af Kommittén antagen sekreterare.

Nordfeldt, A. G., fattigvårdsinspektörsassistent.

Centralbibliotekskommittén.

(Kommitté för utredning ang. upprättande af ett kommunens centralbibliotek.)

I en den 15 februari 1909 hos Stadsfullmäktige väckt motion framhöll motionären, herr H. G. O. Enell, behovet af en centralisering af

hufvudstadens biblioteksväsen genom upprättande af ett Kommunens centralbibliotek med filialer i olika delar af staden och föreslog tillsättande af en kommitté för att utreda »om och i hvilken utsträckning ett för Stockholms stad afpassadt centralbibliotek och allt hvad till saken hör (ss. kostnader m. m.) bör och kan åstadkommas» och därom till Stadsfullmäktiges beredningsutskott inkomma med utredning och förslag. Sedan inspektören öfver folkbibliotek och läsestugor i hufvudstaden den 20 mars 1910 i infordradt utlåtande, med framhållande af bl. a. att å Kommunens stat för år 1910 vore för understöd af biblioteksverksamhet uppförda 21,500 kr. samt å församlingarnas stater för samma period och ändamål 38,400 kr., tillstrykt tillsättande af en kommitté samt Drätselnämndens första afd. instämt i detta yttrande, företogs frågan till afgörande den 20 juni 1910 och beslöte Stadsfullmäktige då tillsätta en kommitté på fem personer med uppdrag att verkställa utredning om och i hvilken utsträckning ett centralbibliotek för Stockholm må kunna åstadkommas.

Valet ägde rum den 29 juni 1910 och kompletteringsval den 19 september samma år.

Ledamöter.

Grönblad, C. A., bibliotekarie; Nilsson, F., bibliotekarie, stadsfullm.; Palmgren, A. Valfrid M., fil. doktor; Romare, P. B., direktör, stadsfullm.; Warburg, K. J., professor, stadsfullm., ordf.

Af Kommittén antagen sekreterare.

Adde, G., andre bibliotekarie.

Stadsfullmäktiges valkommitté.

Ang. denna kommitté, som har till uppgift att bereda vissa val inom Stadsfullmäktige, se sid. 31.

Bangårdsdelegerade.

(Delegerade för underhandlingar med Staten ang. bangårdsförhållandena i Stockholm m. m.)

Sedan den af Kungl. Maj:t den 8 mars 1901 tillsatta bangårdskommittén i september 1905 afgifvit sitt förslag till omgestaltning af bangårdsförhållandena i Stockholm, det s. k. Skanstulls-förslaget, hufvudsakligen gående ut på västra stambanans inledande å broar på segelfri höjd öfver Årstaviken och Riddarfjärden samt därifrån till Karlberg och sålunda införande norr ifrån till Centralstationen, och Kungl. Maj:t i juli 1907 uppdragit åt Järnvägsstyrelsen att utreda möjligheten af en kortare förbindelseled mellan Södermalm och Norrmalm under förutsättning af en ny förbindelseled mellan Mälaren och Saltsjön genom Hammarbysjö, har Järnvägsstyrelsen den

